विश्वासीहरूका निम्ति लेखिएको पवित्र बाइबलको टिप्पणी

प्रकाशको पुस्तकको टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction, Secunderabad – 500 067, India

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2015 by Christian Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन पी.ओ. बोक्स नं. २३ पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१ दार्जीलङ्ग, पश्चिम बंगाल भारत

Printed at:

येशू ख्रीष्टको प्रकाश

प्रकाशको पुस्तकको भूमिका

'यस पुस्तकको भविष्यवाणीका वचनहरू पढ्दाखेरि हाम्रो हृदय धन्यवाद र स्तुतिप्रशंसाले पूर्ण हुन्छ नै, अनि भन् बढ़ी यसो हुन्छ, जब हामीले परमेश्वरको यो अनुग्रह सम्भन्छों, जसले हामीलाई यस युगमा जिउने मानिसहरूमाथि आउन लागेका सबै कुराहरूबाट बचाएको छ। निर्धक्क हुनुहोस्ः अन्त्यमा विजय र महिमा हाम्रै हुनेछ। प्रभुलाई यस निश्चयतारूपी आशिषको लागि मुरी-मुरी धन्यवाद!'

श्री अर्नो सी. गेब्लाइन्

१) नयाँ नियमको कानुनमा त्यस पुस्तकको अद्वितीय स्थान

(टिकाः यस ठाउँमा 'कानुन' भन्नाले मण्डलीको मान्यता पाएका पवित्र बाइबलका पुस्तकहरूको सूचि बुभिन्छ)

प्रकाशको पुस्तकको प्रथम शब्दबाट हामी पवित्र बाइबलको अन्तिम पुस्तकको अतुलनीय विशेषता बुभछौं, जुन शब्द 'प्रकाश' हो, अथवा मूल भाषामा 'अपो-कलुप्सिस्', जसको शाब्दिक अर्थ पर्दा हटाउनु हो। तर हामी अङ्ग्रजीमा 'अपोकलुप्टिक' यस प्रकारका भविष्यवाणीका निम्ति प्रयोग गर्छौं, जसरी हामीले ती भविष्यवाणीहरू पुरानो नियमका दानियल, इजिकएल र जकरियाका पुस्तकहरूमा पढ्न पाउँदछौं। नयाँ नियममा यस प्रकारका भविष्यवाणीहरू प्रस्तुत गरिदिने पुस्तक प्रकाशको पुस्तक मात्र हो। भविष्यसम्बन्धी ईश्वरीय दर्शनहरूलाई 'प्रकाश' भनिन्छ, जुन दर्शनहरूमा प्रतीक, सङ्केत-चिन्ह र चित्रणहरू आदि साहितिक रचनाहरू प्रयोग गरिएका छन्।

प्रकाशको पुस्तकले भविष्यमा घट्ने घटनाहरूमाथि नजर लगाउँछ, जस्तैः कसरी सबै कुराहरू अन्त हुनेछन्, अनि अन्त्यमा परमेश्वर र उहाँको पुत्ररूपी थुमाले कसरी विजय प्राप्त गर्नुहुनेछ । यति मात्र होइन, तर पवित्र बाइबलका अरू पैंसट्ठी पुस्तकहरूले कित विषयहरूको बारेमा लेखा शुरु गरेका प्रसङ्गहरू उठाएर र अगाड़ि बढ़ाएर तिनका प्रसङ्गहरू सिद्धाउँछ । वास्तवमा, प्रकाशको पुस्तकको मतलब बुभने सबैभन्दा असल तरिका यो होः सम्पूर्ण बाइबल-वस्तु जानेर। प्रकाशको पुस्तकमा प्रयोग गरिएका लक्षण, सङ्केत, प्रतीक, घटना, सङ्ख्या र रङ्गहरू आदि प्रायः सबै कुराहरू अगाड़ि परमेश्वरको वचनमा देखा परेका हुन्। यसकारण कतिजनाले प्रकाशको पुस्तकको उपनाम ठीक प्रकारले यसो राखेका छन्ः पवित्र बाइबलको 'महान् प्रधान रेलवे-स्टेशन'; किनभने यहाँ सबै 'रेलगाड़ीहरू' आएर जम्मा हुन्छन् । रेलगाड़ीहरू ? कस्ता रेलगाड़ीहरू ? उत्पत्तिको पुस्तकमा र अरू पुस्तकहरूमा शुरु गरेका विचार-धारणारूपी रेलहरू, जस्तैः दाम तिरेर गरिने छुटकाराको सङ्केत गर्ने सिन्दुरे सूत, इस्राएल जाति, अन्यजातिहरू, मण्डली, परमेश्वरका जनहरूको शत्र शैतान. खीष्ट-विरोधी र अरू धेरै परिकल्पनाहरू।

चौथो शताब्दीदेखि प्रकाशको पुस्तकको नाम लेखना गल्ती भएको छ; िकनभने त्यस समयदेखि यसको शीर्षक 'सन्त यूहन्नाको ईश्वरीय प्रकाश' भयो, जब यसको वास्तिवक नाम 'येशू ख्रीष्टको प्रकाश' हो (प्रकाश १:१), र हुनुपर्छ; िकनभने प्रभु येशूको प्रकाश पिवत्र बाइबलको प्रकाशको चरमिबन्दु हो । सबै कुराहरू कसरी अन्त हुनेछन्, सो कुरा यस पुस्तकले हामीलाई बताउँछ । यसको गहन अध्ययन गर्नुपर्दैन, अँ, ध्यानपूर्वक नपढ़ीकन पिन विश्वास नगर्ने मानिसहरूले पश्चाताप गर्नलाई

गम्भीर चेताउनी पाउँछन् र परमेश्वरका जनहरूले अन्तसम्म स्थिर रहनलाई यस पुस्तकबाट प्रशस्त उत्साह पाउँछन् ।

२) त्यस पुस्तकको लेखक को हुन्?

प्रकाशको पुस्तकको लेखक यूहन्ना हुन् भन्ने कुरा प्रकाशको पुस्तक आफूले भन्छ (प्रकाश १:१, ४ र ९ अनि २२:८)। उनले आफ्ना प्रभु येशू ख्रीष्टबाट यो पुस्तक लेख्ने आज्ञा पाए। प्राचीन समयदेखि अकाट्य बाहिरी प्रमाणहरू धेरै छन्, जसले प्रकाशको पुस्तक लेख्ने यूहन्नाचाहिँ प्रेरित यूहन्ना हुन्, जब्दीका छोरा हुन् भन्छन्। धेरै वर्षसम्म उनले एफेससमा काम गरे। एफेसस शहर माइनर एशिया नाम गरेको तर्कीमा अवस्थित थियो, जुन देशमा दुई र तीन अध्यायमा उल्लेख गरिएका जम्मै सातवटा मण्डलीहरू अवस्थित थिए। सम्राट डोमिटियान्द्वारा उनलाई पतमोस भिनने टापुमा निष्कासन-दण्ड दिइयो। यहाँ उनले हाम्रा प्रभुबाट उनलाई दिइएका दर्शनहरू एउटा पुस्तकमा लेखे। पछि उनी एफेससमा फर्के, जहाँ उनी धेरै वृद्ध भएर मरे। युस्टिन मार्टर (इस्वी संवत् १५०-१५५), इरेनेयस (इस्वी संवत् १३०-२०२), टेर्टुलियन् (इस्वी संवत् १६०-२३०), हिप्पोलिटस् (इस्वी संवत् १७०-२३५), अलेक्सन्द्रियाका क्लेमेन्ट (इस्वी संवत् १५०-२२०) र ओरिगेन (इस्वी संवत् १८५-२५४) - यिनीहरू सबैले यस पुस्तकको रचना यूहन्नाको हो भनेर भन्छन्। मिस्र देशमा यूहन्नाको अपोक्रफोन नामक पुस्तक भेट्टाएको धेरै समय भएको छैन, जुन पुस्तक इस्वी संवत् १४० सालमा लेखिएको अनुमान गरिन्छ। त्यसले प्रकाशको पुस्तकको लेखक याकूबको भाइ यूहन्ना भएको दाबी गर्छ।

प्रकाशको पुस्तकको लेखक प्रेरित यूहन्नाको कुरा खण्डन गर्ने व्यक्ति अलेक्सन्द्रियाको डिओनिसस हुन् (इस्वी संवत् १९०-२६४); किनभने तिनले प्रभु येशूको हजार वर्षको राज्यको सिद्धान्त विश्वास गरेनन् (प्रकाश २० अध्याय); यसैले तिनले यस पुस्तकको लेखक प्रेरित यूहन्ना हुन् भन्न चाहेनन् । तिनले यस पुस्तकको लेखकको विषयमा यति अस्पष्ट,

विश्वास नलाग्ने अघि-पछि भएका सन्दर्भहरू दिए, र पहिले यसको लेखक सम्भवतः मार्क उपनाम भएका यूहन्ना, त्यसपछि एल्डर यूहन्ना भने। तर अरूले प्रेरित यूहन्नाको विषयमा दिएको बिलयो गवाही तिनले कमजोर पार्न सकेनन्, न ता आजभोलिका धर्म-विद्वान्हरूले यसो गर्न सक्छन्, जसको विश्वास पिन तिनको जस्तो प्यात्लो छ। प्राचीन यूहन्ना को हुन् भन्ने सम्बन्धमा मण्डलीको इतिहासका पन्नाहरू पल्टौं, र जाँचेर हेरौं! यूहन्नाको दोस्रो र तेस्रो पत्र लेख्ने लेखकबाहेक यस्तो यूहन्ना नाम गरेको कुनै व्यक्ति नै छैन। यूहन्नाको दोस्रो र तेस्रो पत्र पिहलो यूहन्ना नामक पत्रको शैलीमा लेखिए, जुन पत्रचाहिँ यूहन्नाको सुसमाचारसित सरलतामा र भाषामा खुबै मिल्छन्।

माथि उल्लेख गरेअनुसार बाहिरी प्रमाण निक्कै बिलयो छ, तर यस पुस्तकिभत्रबाट उठेको प्रमाण भने कस्तो छ? त्यो त्यित स्पष्ट छैन; किनभने जुन शब्दहरू र भाषा लेखकले प्रकाशको पुस्तक लेख्दाखेरि प्रयोग गरे, ती शब्दहरू ग्रीक भाषाका हुन्, तर यहूदीले प्रयोग गरेजस्तै रूखा छन्। कित वाक्यहरू छन्, जसको व्याकरण अशुद्ध छ। धेरै वाक्यहरूमा शब्दको क्रम पिन अनौठो छ। यसैले होला, धेरैको भनाइ छः यहन्नाको सुसमाचारको लेखकले प्रकाशको पुस्तक लेखेका होइनन्।

तर यी दुईवटा पुस्तकको बीचका भिन्नताहरू किन भए, यसका कारणहरू दिन सिकन्छ, साथै यी दुईवटा पुस्तकहरूको बीचमा लेख्ने शैलीको सम्बन्धमा समानता पनि छ। यी समानताहरूको विषयमा कसो ? के सठीक निष्कर्षमा आइपुग्न यी कुराहरू गनिँदैनन् ?

उदाहरणको निम्ति, कितको तर्क यस प्रकारको छः प्रकाशको पुस्तकको लेख्ने मिति इस्वी संवत् ५०-६० सालिभित्र, अर्थात् सम्राट क्लोडियस वा नेरोको पालोमा पारियो भने, अनि यहूत्राको सुसमाचारको लेख्ने मिति इस्वी संवत् ९० सालितर पारियो भने प्रेरित यहूत्राले ग्रीक भाषामा प्रगति गरेको देखाउन सिकन्छ। तर यसरी समस्या समाधान गर्नुहुँदैन। किनभने यो पिन सम्भव छ, कि प्रेरित यहूत्राले यूहृत्राको सुसमाचार लेख्न कुनै लेखनदासलाई प्रयोग गरे होलान्। अनि पतमोस टापुमा उनी बिलकुल एकलै थिए। यस दृष्टिकोणले परमेश्वरको वचन

ईश्वरीय प्रेरणाको फल हो भन्ने शिक्षा नराम्रो असर गर्दैन। किनभने परमेश्वरले एक-एक लेखकको फरक-फरक शैली प्रयोग गर्नुहुन्छ; किनिक पिवत्र बाइबलका सबै पुस्तकहरू एकै प्रकारको सामान्य शैलीमा लेखिएका छैनन्।

यूहन्नाको सुसमाचार र प्रकाशको पुस्तक – दुवै पुस्तकहरूमा ज्योति र अन्धकारको प्रसङ्ग पाइन्छ। थुमा, विजय, वचन र सत्य, साथै जिउँदो पानी भन्ने शब्दहरूले यी दुवै पुस्तकहरू एकै लेखकको रचना हुन् भन्ने कुरा पुष्टि गर्छन्। यूहन्ना १९:३७ र प्रकाश १:७ पदमा जकरिया १२:१० पद उद्भृत गरिएको छ। तर उद्भृत गर्दा लेखकले 'सेप्टुवजिन्टु' नामक पुरानो नियमको ग्रीक अनुवादमा चलाइएको 'घोच्नु' भन्ने शब्द प्रयोग गर्दैनन्, तर यसको सट्टामा अर्को शब्द चलाउँछन्। 10

यूहन्नाको सुसमाचार र प्रकाशको पुस्तकका शब्दहरू र शैलीमा पाइने भिन्नताहरूका निम्ति अर्को उचित कारण छः दुवै पुस्तकहरूको साहित्य फरक छ। यसबाहेक प्रकाशको पुस्तकमा हिन्नू वाक्य-शैलीहरू प्रशस्त भेटिन्छन्; किनिक लेखकले सम्पूर्ण पुरानो नियमबाट आफ्नो पुष्टीकरण निकाल्छन्।

यस विषयमा हाम्रो निष्कर्ष यस प्रकारको छः प्रेरित यूहन्ना नै प्रकाशको पुस्तकको लेखक हुन्। उनी जब्दीको छोरा र याकूबको भाइ हुन्। योचाहिँ परम्परागत दृष्टिकोण हो, जसको दृढ़ जग इतिहासमा बसालिएको छ। अनि यस पुस्तकको लेखकको सम्बन्धमा जेजित समस्याहरू देखा परेका छन्, ती समस्याहरूको समाधान सहजै गरिन्छ; यसका निम्ति प्रेरित यूहन्नालाई प्रकाशको लेखकको रूपमा इन्कार गर्नुपर्दैन।

३) त्यस पुस्तकको लेख्ने मिति के हो?

कतिजनाले प्रकाशको पुस्तकको लेख्ने मिति अगाड़ि सार्न चाहेर इस्वी संवत् ४०-७० सालभित्र पार्न मन पराएका छन्; तर प्रकाशको पुस्तकमा प्रयोग गरेको अविकासित लेख्ने शैलीका निम्ति केही उचित कारण दिन चाहने यी मानिसहरूको कमजोर प्रयास हो यो। अनि प्रकाश १३:१८ पदमा उल्लेख गरिएको ६६६ को अङ्कको विषयमा कितजनाको विश्वास छ, कि त्यस अङ्कले सम्राट नेरोलाई 2) सङ्केत गर्छ। कितको लोकिवश्वासअनुसार सम्राट नेरो मरेकाहरूबाट बौरिनेछन् रे। यसैकारण लेख्ने मिति पहिलो शताब्दीको शुरुतिर पारिन्छ। सम्राट नेरो बौरेनन्। तर यस कुराले प्रकाशको पुस्तकको विश्वासमा कुनै हानि गर्दैन। तर यसको लेख्ने मितिको विषयमा शङ्का ल्याउँछ - यित मात्र। शायद यसको लेख्ने मिति सम्राट नेरोको पालो नभई पछि भएको थियो, कि कसो ?

मण्डलीका अग्रीम पितृहरूले प्रकाशको पुस्तकको लेख्ने मिति तोकेर सम्राट डोमिटियानका अन्तिम वर्षको अर्थात् इस्वी संवत् ९६ सालको हो भनेका छन्। यति बेला प्रेरित यूहन्ना पतमोसमा थिए, र उनले यस समयमा यो ईश्वरीय प्रकाश पाए। यो विचार-धारणा पुरानो, तत्त्वहरूमाथि बसालिएको र खाँटी ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको बीचमा चारैतिर विश्वास गरिएको दृष्टिकोण हो, जुन दृष्टिकोण ग्रहण गर्न लायकको छ।

४) सन्दर्भ र विषयवस्तु

प्रकाशको पुस्तकको अर्थ बुभने सरल चाबी के हो भने, हामीले यस पुस्तकमा तीन भाग लगाउनुपर्छ। पहिलो भाग प्रकाशको एक अध्याय होः यस अध्यायमा प्रेरित यूहन्नाले एउटा दर्शनको वर्णन गर्छन्, जुन दर्शनमा उनले ख्रीष्ट येशूलाई न्यायकर्ताको रूपमा देखे, जो सात मण्डलीहरूको बीचमा उभिनुभएको थियो। दोस्रो भागः प्रकाश २-३ अध्यायहरू हामी हालैमा जिइरहेको मण्डली-युगको सम्बन्धमा छन्। तेस्रो भागः प्रकाश ४-२२ अध्यायहरूमा मण्डली-युग सकेपिछ भविष्यमा घट्ने घटनाहरूको बयान छ। यो पुस्तक हामी यस प्रकारले भाग लगाऔं:

- १) प्रेरित यूहन्नाले देखेका कुराहरूः उनले ख्रीष्ट येशू मण्डलीहरूको न्यायकर्ता हुनुहुन्छ भन्ने दर्शन देखे ।
- २) भइरहेका कुराहरूः प्रभु येशूका प्रेरितहरूको मृत्युदेखि लिएर त्यस घड़ीसम्म, जब ख्रीष्ट येशूले आफ्ना पवित्र जनहरूलाई उठाएर

स्वर्गमा लैजानुहुनेछ अर्थात् सम्पूर्ण मण्डली-युगको रूपरेखा यी दुई अध्यायहरूमा पाइन्छ (प्रकाश २-३ अध्याय)।

- ३) त्यसपछि हुन आउने कुराहरूः पवित्र जनहरू उठाई लिगएको क्षणदेखि लिएर अनन्तकालसम्मको समयको रूपरेखा हामी यस खण्डमा पाउँछौं (प्रकाश ४-२२ अध्याय)। यस पुस्तकको तेस्रो भागमा प्रस्तुत गरिएका घटनाहरू याद गर्ने सजिलो तरिका यस प्रकारको छः
- क) प्रकाश ४-१९ अध्यायः यस खण्डमा सङ्कष्टकालको बयान गरिन्छ, जुन सङ्कष्टकालको अवधि सात वर्ष हो। यस समयभित्र परमेश्वरले विश्वास नगर्ने इस्राएली जातिलाई, साथै विश्वास नगर्ने अन्यजातिहरूलाई न्याय गर्नुहुनेछ। उहाँका यी न्यायहरू निम्न सङ्केतहरूद्वारा पेश गरिएका छन्:
  - अ) सातवटा मोहर-छापहरू
  - आ) सातवटा तुरहीहरू
  - इ) सातवटा कचौराहरू
- ख) प्रकाश २०-२२ अध्यायः प्रभु येशूको दोस्रो आगमन, पृथ्वीमाथि उहाँको एक हजार वर्षको राज्य, ठूलो सेतो सिंहासनको सामु हुने अन्तिम न्याय र अनन्तकालचाहिँ यस खण्डका मुख्य विषयहरू हुन्।

सङ्कष्टकालको अवधिमा सातौं मोहर-छापमा सातवटा तुरहीहरू समावेश छन् भने सातौं तुरहीमा सातवटा कचौराहरू समावेश छन्। यसकारण सङ्कष्टकालको ग्राफ हामी यस प्रकारले दिन सक्छौंः

मोहर-छापहरूः

१, २, ३, ४, ४, ६, ७

तुरहीहरूः

१, २, ३, ४, ४, ६, ७

कचौराहरूः

१, २, ३, ४, ४, ६, ७

प्रकाशको पुस्तकका केही अन्तरालका कुराहरू

उक्त ग्राफले प्रकाशको पुस्तकको शुरुदेखि अन्तसम्म क्रमिक रूपले मुख्य कुराहरूको रूपरेखा दिन्छ। तर यूहन्नाको बयान अघि बढ्दा घरी-घरी उनले बीच-बीचमा आफ्नो बताउने क्रम भङ्ग गर्छन्, र पाठकहरूलाई सङ्कष्टकालका केही विशेष मुख्य व्यक्तिहरूको परिचय दिन्छन्, अनि यस अविधिभित्र घट्न लागेका प्रमुख घटनाहरूको जानकारी दिन्छन्। कित टिप्पणीकारहरूले यी बीचमा प्रस्तुत गरिएका अन्तरालका कुराहरू अन्तर्निविष्ट वस्तुहरू भन्छन्। मुख्य अन्तरालका कुराहरू यस प्रकारका छन्:

- १) प्रकाश ७:१-८: यहूदीहरूका एक लाख चवालीस हजारमाथि मोहर-छाप लगाइन्छ।
- २) प्रकाश ७:९-१७: यस सङ्कष्टकालको अवधिमा जिउने विश्वासीहरूको दृश्य
- ३) प्रकाश १० अध्यायः शक्तिशाली स्वर्गदूतको हातमा भएको सानो पुस्तक
- ४) प्रकाश ११:३-१२: दुईजना साक्षीहरू
- ५) प्रकाश १२ अध्यायः इस्राएल र अजिङ्गर
- ६) प्रकाश १३ अध्यायः दुईवटा पशुहरू
- ७) प्रकाश १४:१-४: सियोन डाँड़ामाथि ख्रीष्ट येशूको साथमा एक लाख चवालीस हजार विश्वासीहरू।
- ८) प्रकाश १४:६-७: अनन्त सुसमाचार भएका स्वर्गदूत
- ९) प्रकाश १४:८: बेबिलोनको पतनको पूर्वजानकारी
- १०) प्रकाश १४:९-१२: पशुको पूजा गर्नेहरूलाई दिइएको चेताउनी
- ११) प्रकाश १४:१४-२०: दुईवटा कटनीहरू
- १२) प्रकाश १७:१-१९:३: बेबिलोनको सर्वनाश

प्रकाशको पुस्तकमा प्रयोग गरिएका प्रतीकहरू

प्रकाशको पुस्तकभरि प्रयोग गरिएको भाषा प्रतीकात्मक छ। अङ्कहरू, रङ्गहरू, खानिज पद्धार्थहरू, मणिहरू, पशुहरू, ताराहरू र सामदानहरू – यी सबै कुराहरूले व्यक्तिहरू, सामानहरू वा तथ्यहरू सङ्केत गर्छन्।

सौभाग्यवश, यी प्रतीकहरूमध्ये कितको अर्थ यस पुस्तक आफूले दिन्छ। उदाहरणको निम्ति, यी सातवटा ताराहरूचािह सात मण्डलीहरूका दूतहरू हुन् (प्रकाश १:२०)। ठूलो अजिङ्गरचािह शैलान हो (प्रकाश १२:९)। अरू प्रतीकहरूको अर्थ पिवत्र बाइबलका अरू खण्डबाट स्पष्ट हुन्छ। प्रकाश ४:६ पदमा प्रकट गरिएका चारवटा जीवित प्राणीहरू र इजिकएल १:५-१५ पदको खण्डमा उल्लेख गरिएका जीवित प्राणीहरूको बीचमा ठूलो समानता छ। अनि इजिकएल १०:२० पदमा यी जीवित प्राणीहरूलाई खरूब भिगएको छ। प्रकाश १३:२ पदमा चितुवा, भालु र सिंहको कुरा गरिन्छ, जुन जङ्गली पशुहरूले हामीलाई दानियलको पुस्तकको सात अध्यायको कुरा याद दिलाउँछन्, जहाँ यी जङ्गली पशुहरूको अर्थ क्रमअनुसार पहिलो ग्रीक साम्राज्य, दोस्रो फारस साम्राज्य र तेस्रो बेबिलोन साम्राज्य हो भनेर दिइएको छ। अरू प्रतीकहरूको अर्थ हामीले पिवत्र धर्मशास्त्र बाइबलमा पाउँदैनों। यसकारण यिनको अर्थ लगाउँदाखेरि हामी एकदम होशियार रहनुपर्छ।

प्रकाशको पुस्तकको सन्दर्भ

प्रकाशको पुस्तक अध्ययन गर्दा हामीले आफूलाई बाइबल-अध्ययनको सम्बन्धमा सधैंभिर लागू हुने कुरा सधैं याद दिलाउनुपर्छः ख्रीष्टको मण्डली र इस्राएलको बीचमा भिन्नता छ। मण्डली भन्नाले हामीले स्वर्गका यी नागरिकहरूलाई बुभनुपर्छ, जो स्वर्गीय आशिष्हरूले आशिषित भएका छन्। उनीहरू ख्रीष्टकी दुलही भईकन उहाँको महिमामा सहभागी हुनेछन्। यो उनीहरूको बोलावट हो। अनि इस्राएल ? इस्राएल परमेश्वरले उहिले चुन्नुभएको जाति हो, जसलाई यस पृथ्वीमाथि उहाँले इस्राएल देश दिन्छु भन्ने प्रतिज्ञा गर्नुभयो। पृथ्वीमाथि एउटा वास्तविक राज्य तिनीहरूकै हुनेछ, जहाँ मसीहले राज्य गर्नुहुनेछ। सत्य मण्डलीको बयान हामी प्रकाश १-३ अध्यायमा पाउँछौं भने यसको बयान फेरि प्रकाश १९:६-१० पदको खण्डमा मात्र भेट्टाउँछौं, जहाँ थुमाको विवाहको भोजको कुरा उल्लेख गरिएको छ। प्रकाश ४:१-१९:५ पदको सारा खण्डमा सङ्कष्टकालको अवधि बयान गरिएको हो, जसको प्रमुख ध्यान यहुदीहरूमाथि लगाइएको छ।

प्रकाशको पुस्तकको परिचय दिने क्रम बन्द गर्नुभन्दा अघि हामीले स्वीकार गर्नुपर्छः उक्त रूपरेखाअनुसार सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले प्रकाशको पुस्तकको व्याख्या गर्दैनन् । कितजनाको विश्वास छ, कि यस पुस्तकमा लेखिएका सबै कुराहरू शुरुको मण्डली-इतिहासमा पूरा भए । अरू विश्वासीहरूको शिक्षाअनुसार प्रकाशको पुस्तकमा मण्डली-युगको नक्सा कोरिएको छ, जुन युग प्रेरित यूहन्नाको समयदेखि अन्तसम्म जान्छ रे ।

जे होस्, परमेश्वरका सबै छोराछोरीहरूका निम्ति प्रकाशको पुस्तकको एउटै शिक्षा छः बितिजाने कुराहरूका निम्ति जिउनु मूर्खता हो। यस पुस्तकले हामीलाई मुक्ति नपाएकाहरूको बीचमा साक्षी दिने प्रेरणा दिन्छ। यसले हामीलाई प्रभुको दोस्रो आगमनसम्म धीरज धर्न उत्साह दिन्छ। अनि विश्वास नगर्ने मानिसहरूका निम्ति यस पुस्तकको चेताउनी गम्भीर छः मुक्तिदाता प्रभुलाई इन्कार गर्नेहरू सबैले भयानक विनाशको अपेक्षा गर्नुपर्छ।

रूपरेखाः

खण्ड १) प्रकाश १ अध्यायः प्रेरित यूहन्नाले देखेका कुराहरू

- क) प्रकाश १:१-८: शीर्षक र परिचय
- ख) प्रकाश १:९-२०: न्यायको वस्त्र पहिरनुभएको ख्रीष्ट येशूको दर्शन

खण्ड २) प्रकाश २-३ अध्यायः भइरहेका कुराहरू

हाम्रा प्रभुबाट निम्न पत्रहरू लेखिएः

- क) एफेससमा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र
- ख) स्मर्नामा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र
- ग) पर्गामसमा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र
- घ) थिआटिरामा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र
- ङ) सार्डिसमा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र
- च) फिलाडेल्फियामा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र
- छ) लाओडिसियामा भएको मण्डलीको निम्ति एउटा पत्र

खण्ड ३) प्रकाश ४-२२ अध्यायः त्यसपछि हुन आउने कुराहरू

- क) प्रकाश ४: परमेश्वरको सिंहासनको दर्शन
- ख) प्रकाश ४: परमेश्वरको थुमा र सात मोहर-छापले मारिएको पुस्तक

- ग) प्रकाश ६: त्यस पुस्तकका छवटा मोहर-छाप खोलिन्छन्।
- ष) प्रकाश ७: सङ्कष्टकालमा मुक्ति पाएकाहरूको दर्शन
- ङ) प्रकाश ८-९: सातौं मोहर-छाप खोलिन्छ, र सात तुरहीहरू फुक्न शुरु गर्छन्
- च) प्रकाश १०: शक्तिशाली स्वर्गदूत र उनको हातमा भएको त्यो सानो पुस्तक
- छ) प्रकाश ११:१-१४: दुईजना साक्षीहरू
- ज) प्रकाश ११:१५-१९: सातौं तुरही फुलिन्छ।
- **फ)** प्रकाश १२-१४: सङ्कष्टकालका प्रमुख व्यक्तिहरूको सङ्केत
- **ब)** प्रकाश १६: न्यायका सातवटा कचौराहरू
- ट) प्रकाश १७-१८: महान् बेबिलोनको पतन
- **ठ)** प्रकाश १९:१-२०:९: ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन र उहाँको एक हजार वर्षको राज्य
- ड) प्रकाश २०:१०-१५: शैतानको न्याय, साथै सबै अविश्वासी-हरूको न्याय
- ढ) प्रकाश २१:१-२२:५: नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वी
- ण) प्रकाश २२:६-२१: अन्तिम चेताउनीहरू, उत्साहहरू, निम्तोहरू र आशीर्वादका वचनहरू

प्रकाशको पुस्तकको टिप्पणी

खण्ड १) प्रकाश १ अध्यायः प्रेरित यूहन्नाले देखेका कुराहरू

क) प्रकाश १:१-८: शीर्षक र परिचय

प्रकाश १:१-२: चाँड़ै हुनुपर्ने कुराहरू भन्ने वाक्यले एक पदमा यस पुस्तकको विषय खुलस्त पार्छ। प्रकाशको पुस्तकचािहँ भविष्यमा हुने कुराहरू प्रकट गर्छ। यसको प्रमुख उद्देश्य यही हो। अनि भविष्यमा हुने घटनाहरूको यो प्रकाश परमेश्वरले प्रभु येशूलाई दिनुभयो। अनि प्रभु येशूले यो प्रकाश आफ्नो दूतको हातमा सम्पनुभयो, जसले प्रभुको दास यूहन्नालाई यो पेश गरेका छन्। अनि प्रेरित यूहन्नाले यस पुस्तकद्वारा प्रभुका सबै दासदासीहरूलाई यी सबै कुराहरू ज्ञात गराउन चाहन्छन्। प्रभुका दासदासीहरू भन्नाले उहाँमािथ विश्वास गर्ने सबै साँचो विश्वासीहरू

बुिभन्छ। यसो गर्दा यूहन्नाले परमेश्वरको वचन, येशू ख्रीष्टको गवाही र आफूले देखेका कुराहरूको गवाही दिन्छन्। यहाँ परमेश्वरको वचनको गवाही दिनु भनेको यो भविष्यवाणीरूपी वचन बुभनुपर्छ, जुन वचन परमेश्वरले उनलाई भन्नुभयो। अनि येशू ख्रीष्टको गवाही भनेको येशू ख्रीष्ट आफूले दिनुभएको गवाही बुभनुपर्छ। छोटकारीमा भन्नु हो भने, यूहन्नाले स्वर्गीय दर्शनहरूमा जे-जे देखे, यी सबै कुराहरूको गवाही यहाँ दिएका छन्।

प्रकाश १:३: कुरा स्पष्ट छः यो पुस्तक मण्डली-सभामा पढ्न दिइएको हो; यो परमेश्वरको उद्देश्य हो। किनभने यस पदमा उहाँले पढ़ेर सुनाउने व्यक्तिलाई, साथै मण्डली-सभामा उसको मुखबाट यी वचनहरू सुन्ने र यी वचनहरूमाथि ध्यान राख्नेहरू सबैलाई विशेष आशिष दिन्छु भन्ने प्रतिज्ञा गर्नुभएको छ। यी भविष्यवाणीहरू पूरा हुने समय नजिकै छ।

प्रकाश १:४: यूहन्नाले यस पुस्तकमा रोमी साम्राज्यको एशिया प्रदेशमा अवस्थित भएका सातवटा मण्डलीहरूलाई पत्रका प्रापकहरूको रूपमा सम्बोधन गर्छन् । एशिया प्रदेश एशिया माइनर नामक तर्कीमा छ । पहिले यूहन्नाले यी मण्डलीहरूलाई अनुग्रह र शान्तिको शुभकामना पठाउँछन्। अनुग्रह भन्नाले परमेश्वरको निगाह हो, जसको योग्य कोही पनि छैन। अनुग्रह यो शक्ति हो, जुन शक्ति ख्रीष्ट-विश्वासीलाई दैनिक जीवनमा ख्रीष्टको योग्य चाल चल्न चाहिन्छ। शान्ति यस अनुग्रहको शान्तिमय फल हो, जसले गर्दा विश्वासीले सतावट, शोक र मृत्युधिर सामना गर्न सक्छ। अनि यो अनुग्रह र यो शान्ति त्रिएक परमेश्वरबाट आउँछ। यी आशिषहरू उहाँबाट आउँछन्, जो हुनुहुन्थ्यो, जो हुनुहुन्छ र जो हुनुहुनेछ। यी शब्दहरूद्वारा पिता परमेश्वरलाई सङ्केत गरिएको छ, र यी शब्दहरूद्वारा उहाँको 'यहोवा' नामको सुस्पष्ट अर्थ दिइएको छ। उहाँ अनादिदेखि अनन्तसम्म सदा-सर्वदा हुनुहुन्छ । उहाँ हिजो, आज, सधैंभरि एकसमान हुनुहुन्छ । अनुग्रह र शान्ति उहाँको सिंहासनको सामु रहिरहनुहुने सात आत्माहरूबाट आउँछन् । यी शब्दहरूद्वारा पवित्र आत्मालाई सङ्केत गरिएको हो – उहाँको परिपूर्णतामा; किनभने सङ्ख्या सातचाहिँ सिद्धता र परिपूर्णताको सङ्ख्या हो। तब बुिभन्छ, कि पवित्र बाइबलको यस

अन्तिम पुस्तकमा सङ्ख्या सात चवात्र पल्ट भेट्टाउनु अचम्म मात्रे कुरा होइन रहेछ।

प्रकाश १:५: अनुग्रह र शान्ति येशू ख्रीष्टबाट आउँछन्। उहाँ त्यो विश्वासयोग्य साक्षी हुनुहुन्छ। मरेकाहरूबाट बौरिनेहरूमा उहाँ जेठा हुनुहुन्छ, अनि पृथ्वीका राजाहरूको शासक पनि हुनुहुन्छ। यस पदका शब्दहरू परमेश्वर पुत्रलाई वर्णन गर्ने सुयोग्य शब्दहरू हुन्; किनभने उहाँ हर प्रकारले भरपर्दो साक्षी हुनुहुन्छ। मरेकाहरूको बीचमा बौरेर उठ्नेहरूमध्ये उहाँ जेठा हुनुहुन्छ; किनिक उहाँ सबैभन्दा पहिले मरेकाहरूबाट बौरिउठ्नुभएको हो। उहाँ फेरि कहिल्यै मर्नुहुनेछैन। अनन्त जीवन प्राप्त गर्न जितजना मरेकाहरूबाट बौरिउठ्नेछन्, तिनीहरू सबैको बीचमा उहाँ उच्च आदरको सर्वश्रेष्ठ स्थान ओगट्नुभएको छ। अनि पृथ्वीमाथि भएका सबै राजाहरूको पनि महाराजा उहाँ नै हुनुहुन्छ।

शुरुको अभिवादन गरिसकेपिछ यूहन्नाले प्रभु येशूको प्रशंसा गर्छन्। सर्वप्रथम उनले यसरी मुक्तिदाता प्रभुको गुणानुवाद गर्छन्ः 'उहाँलाई मिहमा होस्, जसले हामीलाई प्रेम गर्नुभयो र आफ्नै रगतमा हामीलाई हाम्रा पापहरूबाट धुनुभयो।' उपान्तको टिप्पणीअनुसार अ' 'प्रेम गर्नु'को क्रियापद वर्तमानकालमा छ, यसको अर्थ उहाँ हामीलाई सधैंभिर प्रेम गरिरहनुहुन्छ। तर 'धुनु'को क्रियापद भूतकालमा छ, यसको मतलबः उहाँले त्यो धुने काम गरिसिद्ध्याउनुभयो। यी क्रियापदहरूको क्रममा ध्यान दिनुहोला। उहाँले हामीलाई प्रेम गर्दै हुनुहुन्छ अर्थात् उहाँले हामीलाई आफ्नो रगतमा धुनुभन्दा धेरै अघिदेखि नै प्रेम गर्दै आउनुभएको हो। अनि हामीलाई हाम्रा पापहरूबाट धुने उहाँले तिर्नुभएको यस दाममाथि पिन ध्यान लगाउनु-होस्! हाम्रा पापहरू धुने दाम उहाँको अमूल्य रगत हो। तब इमानदारपूर्वक मूल्याङ्कन गरौं! के यो दाम धेरैभन्दा धेरै भएको होइन र? उहाँको रगतको दाम सम्भेर त्यसले तपाईलाई कुन-कुन कुरा स्वीकार गर्न कर लाउँछ? हामी धुने योग्यका थिएनौं, त भन् कित बढ़ी हामी उहाँको यस ज्यादा दामका योग्य भएनौं, जुन दाम हरेक हददेखि बाहिर छ।

प्रकाश १:६: उहाँले त्यो धुने काम गरिसिद्ध्याउनुभएपछि प्रभुको प्रेमले उहाँलाई त्यस ठाउँमा राखिछोडेन, उहाँलाई रोकेन। उहाँले परमेश्वर आफ्ना पिताका निम्ति हामीलाई राजाहरू (वा राज्य) र पूजाहारीहरू तुल्याउनुभयो। पिवत्र पूजाहारीहरू भएका नाताले हामी परमेश्वरलाई आत्मिक बिलदानहरू चढ़ाउने गर्छों, जस्तै आफ्नो प्राण, आफ्नो धनसम्पत्ति, आफ्नो सेवा र स्तुतिप्रशंसा आदि। अनि राजकीय पूजाहारीहरू भएका नाताले हामी उहाँका सद्गुणहरूको वर्णन, चर्चा र घोषणा गर्छों, जसले हामीलाई अन्धकारबाट आफ्नो अचम्मको ज्योतिमा बोलाउनुभयो। उहाँको यस महान् प्रेमको विषयमा मनन गरौं! के उहाँजस्तो प्रभु हामीबाट सबै मिहमा, आदर, दण्डवत् र प्रशंसा पाउन योग्य हुनुहुन्न र? के हामी उहाँलाई मुरी-मुरी धन्यवाद नचढ़ाओं? के हामी उहाँमाथि रासैरास हुने गरी आफ्नो प्रशंसाको थुप्रो नलगाओं? हाम्रो सम्पूर्ण जीवनमाथि, आफ्नो मण्डलीमाथि र सारा संसारमाथि, अँ, सारा विश्वमाथि उहाँ प्रभुत्व पाउनुको योग्य हुनुहुन्छ। आमेन!

प्रकाश १:७: यी परमधन्य प्रभु पृथ्वीमाथि फर्किंदा बादलहरूको सवारीमा आउँदै हुनुहुन्छ । उहाँको यो दोस्रो आगमन न कुनै स्थानमा सीमित हुन्छ, न अदृश्य हुन्छ । िकनिक सबै आँखाहरूले उहाँलाई देख्नेछन् (मत्ती २४:२९-३०) । उहाँलाई क्रूसमा चढ़ाउने दोष लागेको यहूदी जाति तर्सनेछ । वास्तवमा, पृथ्वीका सबै कुलहरू शोकित हुनेछन् । िकनभने उहाँ आफ्ना शत्रुहरूको न्याय गर्न र आफ्नो राज्य स्थापित गर्न आउनुहुनेछ । ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले उहाँको आगमनमा शोक मान्दैनन्; उनीहरूले भन्छन्। 'यस्तै होस् ! आमेन ।'

प्रकाश १:८: यस पदमा बोल्ने व्यक्ति बदली हुनुभएको छ। प्रभु येशूले आफ्नो परिचय दिँदै यसो भन्नहुन्छः 'अल्फा र ओमेगा, शुरु र अन्त्र म नै हुँ।' अल्फा ग्रीकको वर्णमालाको पहिलो अक्षर, र ओमेगा यसको अन्तिम अक्षर हो। समय उहाँको हत्केलामा छ, अनि अनन्तकाल पिन। उहाँको सर्वश्रेष्ठताको बयान गर्ने साध्यै छैन। उहाँ सृष्टिको मुहान र सृष्टिको लक्ष्य हुनुहुन्छ। यस संसारसित परमेश्वरको उद्देश्य जेजित छ, प्रभु येशूले त्यो शुरु गर्नुभयो र उहाँले नै त्यसको अन्त गर्नुहुनेछ। उहाँ हुनुहुन्थ्यो, उहाँ हुनुहुन्छ, उहाँ हुनुहुनेछ। उहाँ अनन्त हुनुहुन्छ र सर्वशक्तिमान् हुनुहुन्छ।

ख) प्रकाश १:९-२०: न्यायको वस्त्र पहिरनुभएको ख्रीष्ट येशूको दर्शन

प्रकाश १:९: यूहन्नाकहाँ फर्कों! उनले यसरी आफ्नो परिचय दिन थाल्छन्ः 'म तिमीहरूको दाजु हुँ; साथै सङ्कष्टमा परेका सबै विश्वासीहरूको साथी, अनि येशू ख्रीष्टको राज्य र धीरजमा सहभागी हुँ।' उनले यहाँ तीनवटा कुरा जोड्छन्ः सङ्कष्ट, धीरज (अर्थात् लगनशीलता) र राज्य। अनि प्रेरित पावलले प्रेरित १४:२२ पदमा उस्तै प्रकारले पनि यसो गर्छन्, जब तिनले पवित्र जनहरूलाई अर्तीउत्साह दिँदै भन्छन्ः 'विश्वासमा लागिरहनुपर्छ र अनेकौं कष्ट सहँदै हामी परमेश्वरको राज्यभित्र परनुपर्छ।' प्रेरित यूहन्ना एगियन सागरमा अवस्थित भएको पतमोसमा थिए, एउटा टापुमा। यो उनको जेल थियो; किनभने परमेश्वरको वचनप्रति र येशू ख्रीष्टको गवाहीप्रति उनी विश्वासी थिए। तर उनको भयालखाना स्वर्ग-बाहिरको प्रतीक्षालय बन्यो, जहाँ उनले महिमा र न्यायका दर्शनहरू पाए।

प्रकाश १:१०: यूहन्ना आत्मामा थिए; उनी निरन्तर पवित्र आत्मालाई कुनै कुरामा सन्ताप निर्द्धकन उहाँको सङ्गितिमा हिँड्थे – आत्मामा हुनु भनेको अर्थ यही हो । यही अवस्थामा उनी ईश्वरीय वाणीहरू पाउन सक्षम थिए। यस कुराले हामीलाई के याद दिलाउँछ भने, परमेश्वरको स्वर सुन्नलाई मानिस उहाँको निजकमा बस्नुपर्छ। 'परमप्रभुको रहस्य उनीहरूसँगै छ, जसले उहाँको भय मान्दछन्' (भजन २४:१४)।

अनि त्यो विशेष दिन प्रभुको दिन थियो, अर्थात् हप्ताको पहिलो दिन। प्रभु येशू हप्ताको पहिलो दिनमा बौरिउठ्नुभयो। उहाँ दुई पल्ट हप्ताको पहिलो दिनमे आफ्ना चेलाहरूकहाँ देखा पर्नुभयो। पेन्टेकोस्टको दिन हप्ताको पहिलो दिन थियो, जब पवित्र आत्मा येशूका चेलाहरूमाथि ओर्लेर आउनुभयो। प्रभुका चेलाहरूले प्रभुको दिनमा प्रभु-भोज मनाउँथे भने, प्रेरित पावलले कोरिन्थमा भएका ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई उनीहरूले हप्ताको पहिलो दिनमा चन्दा उठाऊन् भन्ने अर्ती दिए। कतिको विश्वास

छ, कि प्रभुको दिन भन्नाले न्यायको दिन बुिफन्छ रे; तर मूल भाषाको लेखबाट यसरी बुभन सिकँदैन। प्रभुको दिनको निम्ति त्यहाँ त्यसको वाक्य फरक छ।⁵⁾

अचानक यूहन्नाले पछाड़िबाट एउटा स्वर सुनेका छन्। यो आवाज एकदम स्पष्ट, अति ठूलो र तुरहीजस्तै थियो।

प्रकाश १:११-१२: यस प्रकारको स्वरले बोल्नुहुनेचाहिँ प्रभु येशू हुनुहुँदो रहेछ, जसले उनलाई एउटा पुस्तक लेख्ने आदेश दिनुहुन्छ। त्यस पुस्तकमा उनले देख्न लागेका कुराहरू लेख्नुपर्छ, र त्यो सातवटा मण्डलीहरूकहाँ पठाउनुपर्छ। जब उनीसित बोल्नुहुनेलाई हेर्न उनी पछिल्तिर फर्के, तब उनले सातवटा सामदानहरू देखे। एक-एक सामदानको बनावट यस प्रकारको थियोः त्यसको जग, त्यसको ठाड़ो उन्डी र टुप्पामा तेलको दीपदानीमा डुबेको सलेदो बलिरहेको एउटा दियो।

प्रकाश १:१३: यी सातवटा सामदानहरूको माभ्नमा मानिसका पुत्रजस्तै एकजना हुनुहुन्थ्यो । उहाँ र एक-एक सामदानको बीचमा अरू कुनै कुरा थिएन । त्यहाँ न कुनै मध्यस्थ, न कुनै धर्माधिकारी-वर्ग, न कुनै संस्था थियो । एक-एक सामदानरूपी मण्डली स्वाधीन थियो । श्री म्याक कोन्कीले प्रभुलाई बयान गर्दा यो यस प्रकारले गरेका छन्:

'पवित्र आत्मा सारा सृष्टिको परिमण्डलिभत्र एक छेउदेखि अर्को छेउसम्म प्रतीकहरू खोदै हुनुहुन्छ; िकनभने उहाँ यहाँ हामीजस्तै कमजोर मानिसहरूलाई, जसको समभ बोधो र सीमित छ, यस खण्डमा ख्रीष्ट येशूको प्रकाश दिन लाग्नुभएको छ, जो महिमा, गौरव, प्रतापले पूर्ण हुनुहुन्छ।' 6)

न्यायाधीशले लाउने बाहिरी लामो पाउसम्मको वस्त्र उहाँको पहिरन थियो भने, उहाँको छातीको विरपिर एउटा पेटी थियो। त्यस पेटीले उहाँको धार्मिकता र विश्वासयोग्यता सङ्केत गर्छ; किनभने उहाँ धार्मिकता र विश्वासयोग्यताको साथ न्याय गर्नुहुन्छ (यशैया ११:४)। प्रकाश १:१४: उहाँको शिर र केशको कुरा गर्नु हो भने, उहाँको शिर र केश सेता, ऊनजस्तो सेता छन्। यो सेतो रङ्ग यी अति वृद्ध व्यक्तिको सोभा हो, जो अनादिदेखि हुनुहुन्छ (दानियल ७:९)। उहाँका न्यायका फैसलाहरूमा बुद्धि र पवित्रता छ। उहाँका आँखाहरू आगोका ज्वालाहरूजस्ता छन्; यसर्थ उहाँ ज्ञानमा सिद्ध हुनुहुन्छ; उहाँको अन्तर्दिष्टि अचूक छ; उहाँको नजरबाट कोही पनि उम्कनेछैन।

प्रकाश १:१५: उहाँका पाउहरू भट्टीमा खारिएको, टिल्करहेको पित्तलजस्तै छन्। पिवत्र बाइबलभिर पित्तल न्यायको प्रतीक हो। यसबाट यहाँको दृश्यले प्रभुलाई न्यायको काम गर्दै गर्नुभएको देखाउँछ भन्ने कुराको पुष्टि हुन्छ। उहाँको स्वर समुद्रका छालहरूको आवाजजस्तो छ – पहाड़ी महाभर्नाबाट खसेर तल पछारिएको पानीजस्तो प्रतापी र विस्मयकारी आवाज।

प्रकाश १:१६: उहाँको दाहिने हातमा सातवटा ताराहरू छन्। ती ताराहरू उहाँको सम्पत्ति हुन्, उहाँको शक्तिशाली हातको नियन्त्रणमा उहाँको आदरका पात्रहरू हुन्। उहाँको मुखबाट तीखो दुईधारे तरवार निस्कन्थ्यो, जो परमेश्वरको वचन हो (हिब्रू ४:१२)। उहाँले आफ्ना जनहरूको विषयमा, पछि ती सातवटा मण्डलीहरूका पत्रहरूमा स्पष्ट गरी देखेभैं सठीक फैसलाहरू गर्नुहुन्छ। उहाँको अनुहार सूर्यजस्तो सारा तेजले चम्किरहेको थियो – उहाँको ईश्वरत्वको योग्य पारदर्शित महिमा र भलभली प्रतापले पूर्ण तेज।

यी सबै सद्गुणहरू जोड़ेर यिनको योगफल के हुने हो ? ख्रीष्ट येशू आफ्ना सबै सर्वश्रेष्ठ गुणहरूले सुशोभान्वित परमप्रधान न्यायकर्ता यी सातवटा मण्डलीहरूको न्याय गर्न हर प्रकारले सुयोग्य हुनुहुन्छ। प्रकाशको पुस्तकमा अघि बढ्दा हामीले के देख्छौं भने, उहाँले आफ्ना शत्रुहरूको न्याय गर्नुहुनेछ। तर न्यायचाहिँ परमेश्वरको घरबाट शुरु हुनुपर्छ (१ पत्रुस ४:१७)। अनि यो पनि याद गरौं, कि उहाँका न्यायहरू एक किसिमका हुँदैनन्। परमेश्वरका न्यायहरू बेग्ला-बेग्लै हुन्छन्। मण्डलीहरूको न्यायमा उहाँले उनीहरूलाई सुधार गर्ने अथवा इनाम दिने

उद्देश्य कायम राख्नुहुन्छ भने, संसारका मानिसहरूको न्याय गर्दाखेरि उहाँले तिनीहरूलाई दण्ड दिनुहुनेछ।

प्रकाश १:१७: न्यायकर्ताको यस दृश्यले यूहन्नालाई प्रभु येशूका पाउहरूमा पछार्न लगायो, मुर्दाजस्तै। तर उहाँले उनलाई पुनर्जीवित पार्नुभयो र आफूलाई उनीकहाँ यसो भनेर प्रकट गर्नुभयो: 'प्रथम र अन्तिम म नै हुँ।' यो परमप्रभु परमेश्वरको उपाधि हो (यशैया ४४:६ र ४८:१२)।

प्रकाश १:१८ः न्यायकर्ता जीवित हुनुहुन्छ; उहाँ मर्नुभएको थियो, तर अहिले उहाँ सदा-सर्वदा जीवित हुनुहुन्छ। उहाँको हातमा अधोलोक र मृत्युका चाबीहरू छन्। अधोलोकमा मरेकाहरूका आत्मा रहने ठाउँ हो भने, मृत्युचाहिँ शरीरसित सम्बन्धित छ। यी दुवै कुराहरूमाथि उहाँको पूरा अधिकार छ; अरू कोही पिन होइन, उहाँ नै मरेकाहरूलाई बौराएर उठाउनुमा पूरा सक्षम हुनुहुन्छ। जब कुनै मानिस मर्छ, तब उसको लास चिहानमा गाड़िन्छ, तर उसको आत्मा अधोलोकमा जान्छ। अधोलोकमा मानिस शरीरविहीन अवस्थामा रहन्छ। तर ख्रीष्ट-विश्वासीका निम्ति हालत अर्को हुन्छः ऊ आफ्नो मृत्युमा शरीरबाट अलग हुने बित्तिकै प्रभुको साथमा हुन्छ। उसको पुनरुत्थान हुने बेलामा उसको आत्मा एउटा महिमित शरीरसित जोड़िनेछ र यसरी पुनर्जीवित मानिस स्वर्गमा उठाईकन परमेश्वर पिताको घरमा पुग्नेछ।

प्रकाश १:१९: यूहन्नाले लेख्नुपर्ने कुराहरू यस प्रकारका थिए: उनले देखेका कुराहरू (प्रकाश १ अध्याय), भइरहेका कुराहरू (प्रकाश २-३ अध्याय) र त्यसपछि हुने कुराहरू (प्रकाश ४-२२ अध्याय)। यी तीनवटा खण्डहरू यस पुस्तकको साधारण रूपरेखा हुन्।

प्रकाश १:२०: त्यसपछि प्रभु येशूले यूहन्नालाई सातवटा ताराहरू र सातवटा सुनका सामदानहरूको अर्थ बताउनुहुन्छ। ती ताराहरू सातवटा मण्डलीहरूका दूतहरू अर्थात् सन्देशवाहक हुन्; अनि ती सातवटा सुनका सामदानहरू सातवटा मण्डलीहरू हुन्।

स्पष्टीकरण दिँदा यी दूतहरूलाई विभिन्न अर्थ लगाइएको छ। कतिको भनाइअनुसार यी दुतहरू स्वर्गदुतहरू हुन् अरे, जसले यी मण्डलीहरूको प्रतिनिधि गर्छन्। किनभने कित स्वर्गदूतहरू जातिहरूको प्रतिनिधि गर्छन् (दानियल १०:१३, २० र २१)। अरूको भनाइ छ, कि यी दूतहरू मण्डलीका अध्यक्षहरू, धर्मगुरुहरू वा पास्टरहरू हुन् रे। यस प्रकारको अर्थ लगाउनलाई पिवत्र बाइबलबाट कुनै समर्थन पाइँदैन। तेस्रो भनाइअनुसार, यी दूतहरू हुलाकी हुन्, जसले पतमोसमा आएर यूहन्नाबाट यी सातवटा चिट्ठी लिए र तिनलाई लगेर एक-एक मण्डलीकहाँ सुम्पे। दूत, स्वर्गदूत र सन्देशवाहकका निम्ति ग्रीक शब्द एउटै हो। तर प्रकाशको पुस्तकमा यो शब्द बढ़ी मात्रामा स्वर्गदूतहरूका निम्ति प्रयोग गरिएको छ।

पत्रहरूका प्रापकहरू दूतहरू भए तापिन यी पत्रहरूमा लेखिएका कुराहरू मण्डलीहरूका निम्ति हुन्। अनि ती सामदानहरूचािहँ बती-दानीरूपी पानस थिए। पानस स्थानीय मण्डलीहरूको सुयोग्य प्रतीक हो; किनभने स्थानीय मण्डली अन्धकारमय संसारमा परमेश्वरका निम्ति ज्योति भई चम्किनुपर्छ।

खण्ड २) प्रकाश २-३ अध्यायः भइरहेका कुराहरू

प्रकाशको पुस्तकका २-३ अध्यायमा एशियामा अवस्थित भएका सातवटा मण्डलीहरूका निम्ति लेखिएका पत्रहरूको बयान छ। यी पत्रहरूमा अर्थ कम्तीमा निम्न तीन प्रकारले लगाउन सिकन्छ। पहिलो धारणाः जुन समयमा यूहन्नाले यी पत्रहरू लेखे, त्यस समयमा सातवाट स्थानीय मण्डलीहरू थिए, जसको नाममा यी चिट्ठीहरू लेखिएका हुन्। दोस्रो धारणाः यी पत्रहरूले संसारभरिका इसाईहरूका विभिन्न अवस्थाहरू देखाउँछन्, जसरी मण्डली-इतिहासको जुनसुकै समयमा सात प्रकारका मण्डलीहरू पाइन्थे र पाइन्छन्। पेन्टेकोस्टको दिनदेखि यता हरेक शताब्दीमा यी पत्रहरूमा बयान गरिएका मण्डलीहरूका अवस्थाहरू अंशिक रूपमा पाइन्थे । यसो हो भने, मत्ती १३ अध्यायमा प्रस्तुत गरिएका दृष्टान्तहरू र यी सातवटा मण्डलीहरूको बीचमा केही समानता हुनु खाँचो छ। अनि तेस्रो धारणाअनुसार, यी पत्रहरूले मण्डली-इतिहासको क्रमिक पूर्वदृष्टि दिन्छन् । यसर्थ हरेक मण्डलीले मण्डली-इतिहासमा एउटा छुट्टै समयलाई सङ्केत गर्छ। साधारण हिसाबले हेर्नु हो भने, यी मण्डलीहरूको अवस्था समयमा बिग्रिएर जान्छ। धेरैजनाको विश्वासअनुसार पहिले तीनवटा मण्डलीहरू इतिहासको क्रममा एकदेखि अर्को गर्दै आउँछन् भने, अन्तिम चारवटा मण्डलीहरूका अवस्थाहरू सँगसँगै पाइन्छन् र ख्रीष्टको मण्डली आकाशमा उठाई नलगुन्जेल यी अवस्थाहरू रहिरहन्छन्।

अनि यो तेस्रो धारणाअनुसार प्रायः मण्डलीको इतिहास यसरी नै विभाजन गरिन्छः

एफेससः एफेससको मण्डली पहिलो शताब्दीको मण्डली हो, जसको प्रशंसा प्रभुले गर्नुभयो, तर जसले पहिलो प्रेम छोड़िसकेको थियो। स्मर्नाः स्मर्नाको मण्डलीले पहिलो शताब्दीदेखि चौथो शताब्दीको मण्डलीलाई सङ्केत गर्छ, जुन मण्डली रोमी सम्राटहरूका समयहरूमा सतावटमा परेको थियो।

पर्गामसः चौथो र पाँचौं शताब्दीमा इसाईहरूको मत सम्राट कोन्स्टन्टाइनको पालोमा रोमी साम्राज्यको औपचारिक धर्म घोषणा गरियो।

थोआटिराः छैटौं शताब्दीदेखि पन्ध्रौं शताब्दीसम्म रोमन् क्याथोलिक मण्डलीले पश्चिम यूरोपमा शासन गरेको थियो, जब पूर्व-यूरोपमा ओर्थोडोक्स मण्डलीले शासन गरेको थियो। त्यसपछि धर्मसुधारको आन्दोलनले यूरोपलाई हल्लायो।

सार्डिसः सोह्रौं र सत्रौं शताब्दीहरूचाहिँ धर्मसुधारपछिको समय थिए, जब धर्मसुधारको बत्तीको चमक फेरि धिमलो भयो।

फिलाडेल्फियाः अठारौं र उनाइसौं शताब्दीहरूमा ठूला-ठूला जागृतिहरू र देश-देशहरूमा सुसमाचार पुर्चाउने मिशन-धावाहरू चलेका थिए।

लाओडिसियाः लाओडिसियाको मण्डलीले अन्तिम दिनहरूमा भएको मण्डलीको नक्सा कोरिदिन्छ, जुन मण्डली मनतातो र पितत छ। यस मण्डलीको विश्वास फ्यात्लो र सबैलाई अङ्गालोमा हाल्ने किसिमको हुन्छ।

यी सातवटा पत्रहरूमा हामी उस्तै-उस्तै रचना देख्छों, जस्तै एक-एक मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्रको शुरुमा अभिवादन छ। त्यसपछि प्रभु येशूले आफूलाई हरेक मण्डलीलाई सुहाउँदो रूपमा प्रस्तुत गर्नुहुन्छ। '... म जान्दछु' भनेर उहाँले हरेक मण्डलीको अवस्था र त्यसका कामहरूको विषयमा आफ्नो ज्ञान प्रकट गर्नुहुन्छ। लाओडिसिकाको मण्डलीलाई छोड़ेर उहाँसँग हरेक मण्डलीका निम्ति सराहना गर्ने केही कुरा छन्। स्मर्ना र फिलाडेल्फियाका मण्डलीहरूबाहेक उहाँले हरेक मण्डलीलाई दोष देखाउनुहुन्छ। हरेक मण्डलीका निम्ति विशेष अर्ती दिनुभएपछि उहाँले 'जसको कान छ, उसले सुनोस्ः आत्माले मण्डलीहरूलाई के भन्नुहुन्छ!'

भनेर जोड़ दिनुहुन्छ र हरेक पत्रमा विजेताहरूका निम्ति विशेष आशिष व्यक्त गर्नुहुन्छ।

अनि यी सातवटा मण्डलीहरूमा हरेक मण्डलीको आ-आफ्नो गुण छ। श्री फिलिप्स्ले हरेक मण्डलीलाई त्यसको गुणअनुसार एउटा नाम दिएका छन्, जस्तै एफेससचाहिँ प्रेमरिहत मण्डली, स्मर्ना सतावटमा परेको मण्डली, पर्गामस विभिन्न पापहरू पनि आफ्नो माभ्रमा सहेको मण्डली, थिआटिरा आफ्नो विश्वासको हानिका निम्ति सम्भौता गर्ने मण्डली, सार्डिस सुतिरहेको मण्डली, फिलाडेल्फिया सुअवसरहरू भएको मण्डली र लाओडिसिया आफ्नो मनतातो अवस्थामा पनि पूरा सन्तुष्टि मान्ने मण्डली। श्री जोह्न एफ. वाल्वुर्डले यी मण्डलीहरूका समस्याहरू यस प्रकारले बयान गरेका छन्ः क) पहिलो प्रेम हराएको, ख) दुःखकष्टमा पर्ने डर भएको, ग) शिक्षामा खोट लागेको, घ) नैतिक पतन भएको, ङ) आत्मिक मृत्यु भएको, च) विश्वासलाई बलियो गरी पिक्रनराखेको, अनि छ) मनतातो भएको। गि

क) प्रकाश २:१- ७: एफेससमा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश २:१: प्रभु येशूले एफेससको मण्डलीलाई यसो भन्दै आफ्नो परिचय दिनुहुन्छः 'उहाँ जसले सातवटा ताराहरू आफ्नो दाहिने हातमा लिनुभएको छ, जो सातवटा सुनका सामदानहरूको माभमा हिँड्नुहुन्छ, उहाँ नै यी कुराहरू भन्नुहुन्छ।' प्रकाशको पुस्तकको एक अध्यायमा प्रभु येशूको परिचय गराउने वर्णनहरू र यी पत्रहरूमा प्रस्तुत गरिएका परिचयहरू प्रायः-प्रायः मिल्छन्।

प्रकाश २:२: यस मण्डलीका धेरै कामहरू सराहनायोग्य थिए। यस मण्डलीको परिश्रम एकदम ठीक थियो, अनि यसको धीरजमा अलिकति दोष थिएन। यस मण्डलीले दुष्ट मानिसहरूलाई आफ्नो बीचमा सहन सकेन। भूटा प्रेरितहरू चिन्न सक्ने यसको क्षमता थियो, र तिनीहरूसित ठीक कारवाही गर्न यो सक्षम थियो। प्रकाश २:३-४: ख्रीष्ट येशूको नामको खातिर यस मण्डलीले कष्ट सहेको थियो र शत्रुतामा धीरज धरेको थियो । नथाकीकन यसले परिश्रम गर्दैथियो । तर दुःखको कुरा, एफेससको मण्डलीले पहिलो प्रेम छोड़ेको थियो । यसको प्रेमको आगो निभेको थियो । शुरुका दिनहरूमा यसको बल्दो जोश थियो भने अहिले चाहिँ यो जाँगर हराएको छ । यी ख्रीष्टि-विश्वासीहरूले आफ्नो विगत जीवन नियाल्दा बितेका दिनहरूको मङ्गलमय अवस्था देख्न सक्नेथिए, जब उनीहरूमा ख्रीष्ट येशूका निम्ति वधूको न्यानो, हृदयभरिको प्रशस्त प्रेम थियो । यस मण्डलीको शिक्षा अभै पनि खाँटी थियो, र उनीहरू प्रभुको सेवामा सिक्रय थिए। तर प्रभुको सबै उपासना र सेवाका निम्ति आवश्यक हुने साँचो प्रेरणा भने उनीहरूमा थिएन।

प्रकाश २:५: उनीहरूले बितेका दिनहरूको सम्भना गर्नुपरेको थियो, जब उनीहरूको विश्वास नयाँ र ताजा थियो। उनीहरूको प्रेम घटेकोमा उनीहरूले पश्चात्ताप गर्नुपरेको थियो। उनीहरूले आफ्नो इसाई जीवनको शुरुमा प्रभुको सेवामा देखाएको उमङ्ग र उहाँप्रति मानेको श्रद्धाभिक्त फेरि एकपल्ट देखाउनुपरेको थियो, नत्र ता उहाँले एफेससमा उनीहरूको सामदान हटाउनुहुनेथियो, र यस स्थानीय मण्डलीको अन्त हुनेथियो, र यस मण्डलीको साक्षी मर्नेथियो।

प्रकाश २:६: निकोलाइटनहरूका कामहरू घृणा गरेको कारणले यस मण्डलीका निम्ति प्रभुबाट सराहना गर्ने अर्को वचन आयो। निकोलाइटनहरू को थिए, सो हामी निश्चित रूपले भन्न सक्दैनौं। कतिको विचारअनुसार तिनीहरू एकजना निकोलस नामक धर्मनेताका अनुयायीहरू थिए। अरूले निकोलाइटन भन्ने शब्दबाट 'साधारण विश्वासीहरूमाथि चलाएको शासन' भन्ने अर्थ निकाल्छन्, र त्यस समयदेखि साधारण विश्वासीहरू र धर्माधिकारी-वर्गको बीचमा भिन्नता राख्ने पूजाहारी-वर्गवाद शुरु भएको अनुमान गर्छन्।

प्रकाश २:७: परमेश्वरको वचन सुन्नलाई जसका सुन्ने कानहरू छन्, उनीहरूले परमेश्वरको आत्माले मण्डलीहरूलाई भन्नुभएको कुरा सुनून्। त्यसपछि विजेताहरूलाई एउटा प्रतिज्ञा गरिन्छ। नयाँ नियमको शिक्षाअनुसार विजेताचाहिँ प्रभु येशू परमेश्वरको पुत्र हुनुहुन्छ भन्ने कुरा विश्वास गर्छ (१ यूहन्ना ४:४)। साँचो विश्वासीको गुण यही हो। यही विश्वास लिएर उसले संसारलाई, त्यसका सबै परीक्षाहरू र लोभ्याउने कुराहरू जित्छ। हुन सक्छ, एक-एक पत्रमा विजेताका निम्ति दिइएको प्रतिज्ञाको वचनभित्र हरेक मण्डलीसम्बन्धी विशेष आशिष राखिएको होला । यसो हो भने, एफेससको मण्डलीमा विजेताले पहिलो प्रेम छोडेको कारणले पश्चात्ताप गरेर प्रभुप्रति आफ्नो साँचो विश्वास प्रमाणित गर्नुपर्छ। यस्ताहरूले जीवनको रूखबाट खानेछन्, जुन रूख परमेश्वरको स्वर्गीय बगैंचामा छ। यी विजेताहरूले जीवनमा जयवन्त भएको हुनाले मुक्ति पाए भन्ने कुरा सोच्नु उचित होइन। तर उनीहरू जयवन्त बने, किनभने उनीहरूको प्रभुकहाँ फर्केको अनुभव साँचो भएको छ। जिल्लेले यसको प्रमाण दिन्छ। मुक्ति पाउने एकमात्र उपाय यही होः मानिसहरूले ख्रीष्ट येशूमाथि राखेको विश्वासद्वारा परमेश्वरको अनुग्रहमा मुक्ति पाउँछन्। मुक्ति पाएकाहरू सबैले जीवनको रूखबाट फल खानेछन्। उनीहरूले अनन्त जीवनमा प्रवेश गर्नेछन्। स्वर्गमा मात्र अनन्त जीवनको भरपूरी अनुभव गरिन्छ।

धेरैजसो यस खण्डमा एफेससको मण्डलीको विषयमा प्रस्तुत गरिएका कुराहरू लिएर प्रभु येशूका बाह्र प्रेरितहरूको मृत्युपछिको अवधिको मण्डली र त्यसको अवस्था बयान गरिन्छ।

ख) प्रकाश २:८-११: स्मर्नामा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश २:८: स्मर्ना भनेको गन्धरस वा तीतो हो। यहाँ, यस मण्डलीका निम्ति प्रभु येशूले यसो भन्दै आफ्नो परिचय दिनुहुन्छः 'प्रथम र अन्तिम, जो मर्नुभएको थियो, र जीवित हुनुभयो, उहाँ यी कुरा भन्नुहुन्छ।' अनि यो वर्णन यी विश्वासीहरूका निम्ति सान्त्वनाको कारण बन्दछ, जुन विश्वासीहरू दिनदिनै मृत्युको जोखिममा परेका हुन्छन्।

प्रकाश २:९: प्रभु येशूले दु:खकष्ट सहिरहेका आफ्ना पिवत्र जनहरूलाई ममतासाथ भन्नुहुन्छः 'म तिमीहरूको सङ्कष्ट पूरा जान्दछु।' बाहिरी आँखाले हेर्दा यी विश्वासीहरू गरिब थिए; तर आत्मिक कुराहरूको सम्बन्धमा उनीहरू धनवान् थिए। श्री चार्लस् स्टेनलेले भनेको जस्तोः 'उहाँ जसको शिर राख्ने ठाउँधिर थिएन, हाम्रा प्रभुको घनिष्ठ मित्र गनिनु र उहाँजस्तो गरिब हुनु एउटा विशेष सम्मान हो; किनभने मैले अनुभवबाट के सिकें भने, प्रभु येशू विशेष प्रकारले आफ्ना गरिब सेवकहरूको घनिष्ठ मित्र हुनुहुँदो रहेछ।'

स्मर्नाका पवित्र जनहरूले यहूदीहरूको तर्फबाट तिक्त हमलाहरू सहनुपरेको थियो। यसको उदाहरणको लागि इतिहासकारहरूले बताउँछन्, कि यहूदीहरूले पोलिकार्पको शहीदरूपी मृत्यु ल्याउनका निम्ति सकभर प्रयत्न गरे। तिनीहरूले परमेश्वरको प्रजा हों भन्ने दाबी त गरे, तर तिनीहरूको घृणित व्यवहारले तिनीहरू वास्तवमा शैतानको सभाघरका सदस्य भएको प्रमाण दियो।

प्रकाश २:१०: यी ख्रीष्ट-विश्वासीहरू आफूले कष्ट भोग्न लागेका कुराहरूदेखि डराउनुहुँदैन। उनीहरूमध्ये कितजना भयालखानामा हालिनेछन्, अनि यो कष्ट उनीहरूको दस दिने जाँच हुनेछ। यी दस दिन हामीले दस दिनको रूपमा लिन सक्छों, अथवा यी दिनहरू सम्राट कोन्स्टन्टाइनपछिका केही रोमी सम्राटहरूका अविधमा दसवटा बेग्ला-बेग्लै सतावटहरूको रूपमा लिन सिकन्छ, अथवा सम्राट डिओक्लेटियान्को पालोमा सहनुपरेको सतावटको दस वर्षको समयको रूपमा पनि लिन सिकन्छ।

ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई प्रभुको आज्ञा छः 'मृत्युसम्म विश्वासी रह !' यस्ताहरूले जीवनको मुकुट पाउनेछन्। यो मुकुट शहीदहरूलाई उत्कृष्ट इनाम-स्वरूप दिइनेछ। यसकारण आफ्नो विश्वास इन्कार गर्नुको सट्टामा हामी बरु ख्रीष्ट येशूका निम्ति मर्नु तयार हुनुपर्छ।

प्रकाश २:११: यहाँ विजेताका निम्ति दोस्रो मृत्युमा नपर्ने प्रतिज्ञा छ । इच्छुक श्रोतागणले पवित्र आत्माले भन्नभएको यस कुरामा विशेष ध्यान दिएको होस् ! अनि यहाँ यस प्रकारको विजय प्राप्त गर्ने को हो त ? आफ्नो विश्वासको पक्का प्रमाण दिनुहोस् ! असल विवेक लिएर स्वर्ग जान रोज्नुहोस् ! यस दुष्ट संसारमा रहने हाम्रो के काम ? के हामी संसारसित नाश हुन चाहेका छौं ? यस सम्बन्धमा तपाईंको विवेकले तपाईंलाई के भन्छ ? के हामी यस सम्बन्धमा दोषी छौं ? विजेताले दोस्रो मृत्युबाट कुनै हानि उठाउनुपर्नेछैन नै । तर प्रभु येशूमाथि विश्वास नगर्ने सबै मानिस-हरूको भाग दोस्रो मृत्यु हुनेछ (प्रकाश २०:६ र १४) ।

ग) प्रकाश २:१२-१७: पर्गामसमा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश २:१२: पर्गामस वा पर्गामुमको अर्थ 'बलियो धरहरा' हो, अथवा यसको दोस्रो अर्थ पिन सम्भव छ, जुनचाहिँ 'विधिपूर्वक विवाह गरिएको' हो। यस पत्रमा प्रभुले आफूलाई तीखो धुईधारे तरवार हुनुभएको व्यक्तिको रूपमा प्रस्तुत गर्नुहुन्छ। अनि यो तरवार परमेश्वरको वचन हो (हिब्रू ४:१२)। यही तरवार लिएर उहाँले त्यस मण्डलीभित्र ती मानिसहरूको न्याय गर्नुहुन्छ, जो कुकर्मी हुन् (प्रकाश २:१६)।

प्रकाश २:१३: पर्गामसचाहिँ एशियाको सारा प्रान्तको निम्ति सम्राटको पूजा गर्ने मुख्य केन्द्र थियो। यसकारण प्रभुले यस ठाउँलाई 'शैतानको सिंहासन' भन्ने नाम दिनुभएको हो। यस शहरभिर व्यापक रूपले मूर्तिपूजा चल्थ्यो; यसो भए पिन यो मण्डली प्रभु येशूप्रति विश्वासयोग्य रह्यो, अँ, त्यस बेलामा पिन, जब यस मण्डलीका एन्टिपास नाम गरेका सदस्य प्रभु येशूलाई स्वीकार गरेको खातिर शहीद भए। तिनले सम्राटलाई पूजा गर्न इन्कार गरे; यसरी तिनी एशियाको प्रथम शहीद बने।

प्रकाश २:१४-१५: तर प्रभु येशूले यस मण्डलीलाई हप्काउनुपर्चो; किनभने उनीहरूको सङ्गितमा यस्ता मानिसहरू थिए, जसले दुई प्रकारका भूटा शिक्षा प्रचार गर्थे। कितले बालामको शिक्षा, कितले निकोलाइटनको शिक्षा फैलाउँथे। बालामको शिक्षाअनुसार मूर्तीहरूलाई चढ़ाइएको प्रसाद खानु हुन्थ्यो र व्यभिचार गर्न मिल्थ्यो। बालामको शिक्षाले चाहिँ वेतन खाने प्रचारकहरूलाई पनि सङ्केत गर्छ (गन्ती २२-२४ अध्याय, गन्ती ३१:८ र१६)।

निकोलाइटनको शिक्षा के हो, सो कुरा वचनले भन्दैन। तर बाइबलका धेरै विद्वान्हरूले के अनुमान गरेका छन् भने, यी निकोलाइटनहरू स्वतन्त्रवादी थिए, जसले अनुग्रहको समयमा विश्वासी-चाहिँ मूर्तीपूजा गर्न, प्रसाद खान र विवाहको बन्धनदेखि बाहिर यौन-क्रिया गर्नलाई स्वतन्त्र हुन्छ भन्ने शिक्षा प्रचार गर्थे।

तर डा. सी. आइ. स्कोफिल्डले निकोलाइटनहरूलाई यिनीहरू पुरोहित-वर्गवाद शुरु गर्नेहरू हुन् भन्ने अर्थ लगाएर यसो भनेका छन्:

'यस निकोलाइटनको शिक्षाअनुसार परमेश्वरको एउटा विधि छ, जसले धर्माधिकारीहरू र सर्वसाधारण विश्वासीहरूको बीचमा छुट्ट्याउँछ अरे। निकोलाइटन भन्ने शब्द ग्रीक भाषाका दुई शब्दको जोड़ी हो। 'निको' र 'लाओस्'। 'निको' भनेको विजेता हो भने 'लाओस्'को अर्थ जनसाधारण जन्ता हो। तर नयाँ नियमभिर पुरोहित-वर्गको विषयमा केही पिन पिढ़ँदैन। जब नयाँ नियममा पूजाहारीहरूको कुरा गरिन्छ, तब त्यसले परमेश्वरका सन्तानहरूमध्ये सबैजना राजकीय पूजाहारी हुन्छन् भनी भन्छ। प्रेरितहरूले शुरु गरेका मण्डलीहरूमा निम्न अधिकारी-वर्ग थिएः एल्डरहरू (वा बिशपहरू) र डिकनहरू; अनि प्रभुको मण्डलीमा वरदान भएका व्यक्तिहरू थिए, जस्तै प्रेरितहरू, भविष्यवक्ताहरू, सुसमाचारका प्रचारकहरू, पास्टरहरू र शिक्षकहरू (एफेसी ४:११)। यी वरदान भएका व्यक्तिहरूमध्ये कितजना एल्डर वा डिकन थिए, कितजना थिएनन्।

तर जब प्रेरितहरूको अवधि समाप्त भयो, त्यस समयमा कहाँबाट कुनि, एल्डरहरूलाई मात्र पवित्र विधिहरू सुसम्पन्न गर्ने अधिकार छ भन्ने विचार आयो। अनि त्यसपछि तिनीहरूले आफूलाई परमेश्वर र सर्वसाधारण विश्वासीहरूको बीचमा पूजाहारी-वर्गको रूपमा स्थापित गरे। निकोलाइटन यिनीहरू हुन्। एफेससको प्रेरितिक मण्डलीमा जुन कुरा 'निकोलाइटनहरूका कामहरू' थिए, त्यो कुरा दुई

सय वर्षपछि पर्गामसको मण्डलीमा एउटा सिद्धान्त भइसकेको थियो, जुन मण्डलीले सम्राट कोन्स्टन्टाइनको अवधिलाई सङ्केत गर्छ।'⁸⁾

प्रकाश २:१६: यस अवस्थामा साँचो विश्वासीहरूलाई प्रभुको एउटै मात्र आज्ञा छः 'पश्चाताप गर!' उनीहरूले यी भूटा शिक्षकहरूलाई आफ्नो बीचबाट हटाउनु नै उनीहरूले पश्चात्ताप गरेको मतलब र प्रमाण थियो; नभए प्रभु येशू आफूले यी दुष्ट मानिसहरूको विरोधमा लड़ाइँ गर्नुहुनेथियो।

प्रकाश २:१७: आत्माले मण्डलीहरूलाई के-के भन्नुहुन्छ, सो कुरा आज्ञाकारी पिवत्र जनहरूले ध्यानिसत सुन्ने नै छन्। विजेताले गुप्त मन्ना र एउटा सेतो पत्थर पाउनेछ। पर्गामसको यस आत्मिक परिस्थितिमा उक्त विजेता परमेश्वरको त्यो सन्तान हुन सक्छ, जसले आफ्नो स्थानीय मण्डलीभित्र भूटो शिक्षा सहँदैन। तर उसले पाउने त्यो गुप्त मन्ना, र त्यो सेतो पत्थर के हो त?

मन्नाचाहिँ ख्रीष्ट येशूको प्रतीक हो । मूर्तिहरूलाई पुज्नेहरूको प्रसाद छ भने प्रभुमा विश्वासयोग्य हुनेलाई चाहिँ स्वर्गको मन्ना दिइन्छ (प्रकाश २:१४) । गुप्त मन्नाको अर्थ के हो त ? यस संसारमा दुःखकष्ट सहनेले स्वर्गको महिमामा प्रभुसित यस्तो घनिष्ठ, मीठो सङ्गित पाउला, जसको विषयमा अरूले केही पिन जान्नेछैनन् । अिन त्यो सेतो पत्थर ? त्यसको अर्थ विभिन्न प्रकारले लगाइन्छ । कुनै मुद्दा छिनाफिना भएपछि त्यो पत्थरचाहिँ निर्दोषी पक्षलाई दिइएको एउटा चिन्ह थियो । त्यो पत्थर खेलकुदहरूमा विजेतालाई दिइएको विजय-चिन्ह थियो । अतिथि-सत्कार गर्नेले त्यो पत्थर पाहुनलाई स्वागतको चिन्हको रूपमा दिन्थ्यो । यसबाट के स्पष्ट हुन्छ भने, प्रभु येशूले विजेतालाई दिइन्छ । श्री एल्फोर्डले यस सम्बन्धमा यसो भनका छन्ः 'त्यस पत्थरमा लेखिएको नयाँ नामचाहिँ परमेश्वरको सामु ग्रहणयोग्य भएकोलाई प्रमाण-स्वरूप दिइन्छ, जुन नाम उसलाई स्वर्गको महिमामा उसको मानार्थमा दिइएको उपाधि हुनेछ।'

ऐतिहासिक हिसाबले पर्गामसको मण्डलीले मण्डली-युगअन्तर्गत सम्राट कोन्स्टन्टाइनपछिको समयलाई सङ्केत गर्छ। (सम्राट कोन्स्टन्टाइन इस्वी संवत् २८०-३३७), जब ख्रीष्टको मण्डलीले रोमी सरकारसित वैवाहिक सम्बन्ध राख्यो। यसको कारणले हजारौंहजार नामधारी इसाई भए, अनि मण्डलीले कुनै आपत्ति नजनाईकन आफ्नो माफमा मूर्तिपूजाका कतिपय रीतिहरू सह्यो।

घ) प्रकाश २:१८८-२९: थिआटिरामा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश २:१८: 'थिआटिरा' नामको अर्थ 'अटुटसँग अर्पण गरिएको बिलदान' वा 'निरन्तर चढ़ाइरहेको भेटी' हो । यस पत्रमा परमेश्वरका पुत्रले आफ्नो परिचयमा आफ्ना आँखाहरू आगोको ज्वालाजस्तै भएका र आफ्ना पाउहरू टिल्करहेको पित्तलजस्ता भएका प्रस्तुत गर्नुहुन्छ । उहाँका आँखाहरूले सबका सब कुराहरू छेंड्ने उहाँको अन्तरिक दृष्टिलाई सङ्केत गर्छन् भने उहाँका पित्तलरूपी पाउहरूले उहाँका पाउले कुल्चीमिल्ची पार्ने उहाँको न्यायको शक्तिलाई सङ्केत गर्छन् ।

प्रकाश २:१९: कित कुरामा थिआटिरा मण्डली सराहना गर्न लायकको उदाहरणीय मण्डली थियो। त्यसका असल कामहरूको कमी थिएन, र प्रेम, सेवा, विश्वास र धीरजको सम्बन्धमा पिन त्यसमा कुनै अपुग थिएन। वास्तवमा, पिहले भन्दा त्यसका कामहरू हालैमा सङ्ख्यामा बढ़ेका थिए।

प्रकाश २:२०: तर यस मण्डलीभित्र उनीहरूले अशुद्धता बढ़ाउने शिक्षा सहेका थिए। फलस्वरूप व्यभिचार र मूर्तिपूजाजस्ता पापहरू गतिशील र सिक्रय थिए। उनीहरूले परमेश्वरका सेवकहरूलाई पापको परीक्षामा पार्ने ईजेबेल⁹⁾ नामक नक्कली भविष्यविक्तनीलाई कसरी सहन सके? त्यो भविष्यविक्तनी पुरानो नियमकी ईजेबेलजस्तै थिई, जसले पुरानो समयमा परमेश्वरका जनहरूलाई व्यभिचार र मूर्तिपूजा गर्ने पापमा फसाएकी थिई। त्यस दुष्ट स्त्रीको शिक्षाअनुसार विश्वासी जनहरूका निम्ति व्यभिचार र मूर्तिपूजाजस्ता कुराहरू पाप नै होइनन् क्यारे। हुन सक्छ, त्यसले उनीहरूलाई थिआटिरा शहरको व्यापार-संघको सदस्य बन्ने

सल्लाह र उत्साह दिई, जुन संघको देवीदेवता नपुजी कोही पिन सदस्य बन्न सिकँएन, साथै यस संघमार्फत त्यसका सदस्यहरूले विभिन्न पर्वहरूमा भाग लिनुपर्थ्यो, जसमा मूर्तिहरूलाई चढ़ाइएका चीजहरू प्रसादको रूपमा खानुपर्थ्यो। त्यस स्त्रीले मण्डलीको आर्थिक अवस्था सुधिन्छ आदि कुरा भनेर संसारसितको यस सम्भौताका निम्ति उचित कारणहरू दिन्थी, यसमा शङ्का छैन।

प्रकाश २:२१-२३: त्यसले समयमा पश्चात्ताप गरिन; यसकारण प्रभुले त्यसलाई सम्भोगको ओछ्यान दिनुको सट्टामा त्यसलाई रोगको ओछ्यानमा फाल्न लाग्नुभएको थियो। अनि त्यससित व्यभिचार गर्नेहरू? तिनीहरूलाई उहाँले ठूलो सङ्कष्टमा र असमायिक मृत्युमा पार्नुहुनेछ, तिनीहरूले पश्चात्ताप गरेनन् भने अर्थात् त्यस दुष्ट स्त्रीलाई, त्यससितको सम्बन्ध र त्यसको शिक्षालाई त्यागेनन् भने। सबै मण्डलीहरूलाई थाहै होस्ः प्रभुले हेरिरहनुहुन्छ। उहाँले मानिसहरूलाई तिनीहरूका कामहरूअनुसार प्रतिफल दिनुहुन्छ। थिआटिरामा वास्तविक ईजेबेल नामक भविष्यविक्तनी थिई; तर यहाँ, त्यस दुष्ट स्त्रीमा बाइबल-अध्ययन गर्नेहरूमध्ये धेरैजनाले त्यस भूटा मण्डलीको शुरु देख्छन्, जसले चित्रहरू, मूर्तिहरू र प्रतिमाहरू आदिको पूजा गर्ने, दण्डमोचन-पत्रहरू बेच्ने र पूजाहारीको हातबाट व्यभिचारजस्ता पापहरूको पनि माफी प्राप्त गर्ने कुपद्धित अपनायो।

प्रकाश २:२४-२४: तर थिआटिरा मण्डलीमा केही विश्वासयोग्य भाइबिहनीहरू बाँकी रहे, 'जसले यो शिक्षा ग्रहण गरेका छैनन्।' उनीहरूले ईजेबेलको गुप्त विद्या र त्यसका लुकीछिपी कार्यविधिहरूको बारेमा केही पिन जान्न चाहेनन्, जुन विद्या र कार्यविधिहरूको उपनाम 'शैतानको सम्बन्धमा गिहरा-गिहरा कुराहरूको ज्ञान' थियो। विश्वास-योग्यहरूलाई अरू कुनै भार थिपँदैन। प्रभु येशूको दोस्रो आगमनसम्म उनीहरूले आफ्नो विश्वास र साक्षी कायम राख्नुपर्छ र सत्यको ज्ञान थामिराख्नुपर्छ।

प्रकाश २:२६-२८: थिआटिरा मण्डलीमा विजेताचाहिँ त्यो साँचो विश्वासी हो, जसले इमानपूर्वक ख्रीष्टको विश्वाससम्बन्धी सबै कामकुराहरू सधें कायम राख्छ। अनि यसका निम्ति उसको इनाम के हुनेछ? उसले ख्रीष्ट येशूसँग हजार वर्ष राज्य गर्नेछ। संसारका जातिहरूमाथि उसको अधिकार हुनेछ। अनि उसले तिनीहरूलाई फलामे डण्डाले शासन गर्नेछ। त्यस समयमा सबै पाप र अधर्महरूको कड़ा दण्ड दिइनेछ र राजद्रोहीहरू सबैलाई कठोर सजाय दिइनेछ। 'म उसलाई बिहानको तारा दिनेछु' — यो विजेताको निम्ति प्रभुको प्रतिज्ञा हो। प्रभु येशू आफै त्यो उज्यालो, चम्किलो बिहानको तारा हुनुहुन्छ (प्रकाश २२:१६)। आकाशमा बिहानको तारा कहिले देखा पर्दछ? ठीक घाम भुल्कनुभन्दा अघि नै। यसरी नै ख्रीष्ट येशू बिहानको तारा भएर मण्डलीकहाँ देखा पर्नुहुनेछ, जब उहाँले आफ्नो मण्डलेलाई आकाशमा उठाइलैजानुहुनेछ; त्यसपछि उहाँ आकाशमा धार्मिकताको सूर्यको रूपमा सबै मानिसहरूले देख्ने गरी पृथ्वीमा देखा पर्नुहुनेछ (१ थेस्सलोनिकी ४:१३-१८ र मलाकी ४:२)।

यसर्थ विजेताले प्रभुको मण्डली आकाशमा उठाइँदा पिन त्यस घटनामा भाग लिनेछ। उसले यो इनाम आफ्ना कर्महरूले कमाउँदैन, तर उसका कामहरूले उसको विश्वासको पक्का प्रमाण दिन्छन्। ऊ इमानदारपूर्वक प्रभुकहाँ फर्केको हुनाले उसलाई त्यो बिहानको तारा दिइनेछ।

प्रकाश २:२९: यस पदमा र आउने तीनवटा बाँकी पत्रहरूमा पिन 'जसको कान छ, उसले सुनोस् ...' भन्ने वाक्य प्रभुले विजेतालाई प्रतिज्ञा दिइसक्नुभएपछि मात्र लेखिएको हुन्छ। यसको अर्थ यो हो: अबदेखि उसो चाहिँ विजेताहरूले मात्र पिवत्र आत्माले मण्डलीहरूलाई भन्नुभएको कुरामा ध्यान लगाउनुपर्ला कि कसो ?

ङ) प्रकाश ३:१-६: सार्डिसमा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश ३:१: सार्डिसको अर्थ 'उम्केकाहरू', 'नवीकरण' कि 'मर्मत' हुन सक्छ । यस पत्रमा प्रभु येशूले आफूलाई परमेश्वरका सात आत्माहरू र सातवटा ताराहरू हुनुभएको व्यक्तिको रूपमा प्रकट गर्नुहुन्छ; किनभने पिवत्र आत्माको शक्तिमा उहाँले आफ्ना मण्डलीहरू र आफ्ना दूतहरूलाई नियन्त्रण गर्नुहुन्छ। सार्डिस-मण्डली एउटा मरेको मण्डली थियो, जसको अङ्गीकार नामको मात्र थियो। इसाई मण्डलीको रूपमा त्यसको नाम चल्थ्यो, तर प्रायः त्यसको साँचो अवस्थाचाहिँ रीतिहरू र सेवा-क्रमहरूमा बाँधिएको थियो, जुन रीति र सेवा-क्रमहरू त्यसले मितमन्द रूपले पूरा गर्थ्यो। त्यस मण्डलीमा आत्मिक जीवन देखा परेन, त्यसमा आत्मिक जीवन पोखिन्थ्यो भन्ने कुरा परै जाओस्। अलौकिक कुरा त्यसमा के थियो र, जब त्यसको स्वर्गीय चमकको गन्धसम्म थिएन?

प्रकाश ३:२-३: त्यस मण्डलीका निम्ति प्रभु येशूको आह्वान छः 'जागा होऊ, जागृत होऊ!' त्यस मण्डलीमा उहाँका निम्ति केही न केही बाँकी रहेको रहेछ, तर त्यो पनि मर्नै लागेको थियो। त्योचािहँ त्यसले बिलयो पार्नु थियो। सार्डिसका इसाईहरूले घरी-घरी परमेश्वरका निम्ति कुनै न कुनै कार्य शुरुचािहँ गरे, तर तिनमा एउटै पनि पूरा गर्न सकेनन्। यसकारण ख्रीष्ट येशूले उनीहरूलाई चेताउनी दिएर भन्नुहुन्छः 'तिमीले पाएका र अघि सुनेका ख्रीष्टीय विश्वाससम्बन्धी पवित्र, अमूल्य तथ्यहरू बिलयो गरी पिक्रराख! अनि आफ्नो मुर्दा-अवस्थाको विषयमा अफसोसी होऊ र पश्चात्ताप गर!' उनीहरू जाग्नु थियो, नत्रता उनीहरूले याद नगरेको बेलामा उहाँ अचानक आउनुहुनेथियो र उनीहरूसित न्यायको व्यवहार गर्नुहुनेथियो।

प्रकाश ३:४: तर सार्डिस मण्डलीमा पिन ख्रीष्टको साक्षी कायम राख्ने कोही-कोही थिए। यिनीहरूले सांसारिकताद्वारा आ-आफ्नो वस्त्र अशुद्ध पारेनन्। यसकारण यिनीहरूले सेतो वस्त्र पिहरेको अवस्थामा ख्रीष्ट येशूको साथमा हिँड्डुल गर्नेछन्।

प्रकाश ३:५: यिनीहरू विजेता थिए। यिनीहरूका धार्मिक कामहरूले यिनीहरूको विश्वासको साक्षी दिए। यिनीहरू साँचो विश्वासी थिए। सेता वस्त्रहरूले यिनीहरूको जीवनमा देखा परेको धार्मिकतालाई सङ्केत गर्छन्। वास्तविक इसाईहरू भएको नाताले यिनीहरूको जीवनबाट इसाईपना नै प्रकट भयो। यसकारण यिनीहरूका नामहरू जीवनको पुस्तकबाट मेटिँदैनन्।

जीवनको पुस्तकको सम्बन्धमा कितजनाको विचार यस प्रकारको छः जित मानिसहरूलाई शारीरिक जीवन दिइन्छ, तिनीहरू सबैका नामहरू यस जीवनको पुस्तकमा लेखिएका छन्। अनि यस धारणाअनुसार कुरा यस्तो छः जसले आफ्नो जीवनमा आफूले नयाँ जन्म पाएको कुरा देखाउन सक्छन्, उनीहरूका नामहरू यस पुस्तकबाट मेटिँदैनन्, तर अरूका नामहरू मेटिनेछन्।

अरूले के विचार गर्छन् भने, तिनीहरूको विचारअनुसार यस जीवनको पुस्तकमा उनीहरूका नामहरू मात्र उल्लेख गरिएका हुन्छन्, जससँग आत्मिक जीवन छ। उनीहरूका नामहरू मेटिनेछैनन् भन्ने प्रतिज्ञा छ। उनीहरूले मुक्ति कहिल्यै गुमाउनेछैनन्। यस धारणाअनुसार कसैको नाम मेटिँदैन, मेटाउनुपरेन।

तब पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलभरिको शिक्षासित कुन कुरा मिल्छ? मुक्ति अनुग्रहको वरदान हो। मुक्ति कामहरूको फल होइन। अनि साँचो विश्वासी अनन्तसम्म सुरक्षित रहन्छ भन्ने सुस्पष्ट वचनहरू यस प्रकारका छन्। यूहन्ना ३:१६, ४:२४ र १०:२७-२९। यसकारण प्रकाश ३:४ पदमा परमेश्वरका सन्तानहरूमध्ये कसैले मुक्ति गुमाउन सक्छ भन्ने अर्थ लगाउनु सठीक होइन।

हाम्रा प्रभु येशूले विजेताहरूका नाम नमेटिने आफ्नो यस प्रतिज्ञामा उनीहरूका निम्ति अभ अर्को आशिष थजुहुन्छः 'म उसको नाम मेरा पिताको सामु र उहाँका दूतहरूको सामु स्वीकार गर्नेछु।'

प्रकाश ३:६: कसले प्रभुका यी गम्भीर चेताउनीहरूमाथि ध्यान दिनु खाँचो छ? विशेष गरी तिनीहरू सबैले ध्यानसित सुन्नपर्छ, जसको इसाई हुँ भन्ने अङ्गीकार र नाम त छ, तर जसको नयाँ जन्मको अनुभव छैन।

सार्डिस मण्डली प्रायः कुन युगको प्रतीकको रूपमा लिइन्छ भने, त्यो मण्डली धर्म-सुधारको पछिको समयको मण्डलीको प्रतीक हो, जुन मण्डली विभिन्न रीतिहरूमा बाँधिएको, विधिवादी, सांसारिक र राजनीतिक भयो। यस बदलाउमा युरोपका सरकारी मान्यता पाएका प्रोतेस्टन्त मण्डलीहरूको ठूलो हात थियो भने अमेरिकामा त्यसका उपनिवेशहरू यसमा अग्रसर थिए।

च) प्रकाश ३:७-१३: फिलाडेल्फियामा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश ३:७: फिलाडेल्फियाको अर्थ 'भ्रातृ प्रेम' अर्थात् भाइ-भाइको बीचको प्रेम हो । यस मण्डलीकहाँ प्रभु येशू पिवत्र र सत्य देखा पर्नुहुन्छ; उहाँसँग दाऊदको चाबी छ । उहाँ खोल्नुहुन्छ, र कैले बन्द गर्दैन; उहाँ बन्द गर्नुहुन्छ, र कसैले खोल्दैन । अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, उहाँको प्रशासनको शक्ति ठूलो छ, र सबै कुराहरू उहाँको नियन्त्रणमा रहिरहन्छन्; कसैले यसमा हस्तक्षेप गर्न र हात हाल्न पाउँदैन ।

'एउटा खुला ढोका, जुनचाहिँ न यहूदीहरूको सभाघरले न मूर्तिपूजा गर्ने अन्य जातीय सम्प्रदायहरूले बन्द गर्न सक्छन्, यो खुला ढोकाचाहिँ परमेश्वरले जुटाउनुभएको मौका हो, जुन मौका हामीले छोजुपर्छ र सबैलाई ख्रीष्टको प्रचार गर्नुपर्छ। सबैले ख्रीष्टको सुसमाचार सुन्नुपर्छ। दाऊदको चाबीचाहिँ पुरानो नियमअन्तर्गत प्रयोग गरिएको सङ्केत हो, जसले परमेश्वरको पूरा सर्व-अधिकार देखाउँछ; उहाँले ढोकाहरू खोल्नुहुन्छ; उहाँले मुखहरू बन्द गर्नुहुन्छ (यशैया २२:२२)।' 10)

प्रकाश ३:८: प्रभु येशूको मुखबाट फिलाडेल्फियाको मण्डलीले स्याबासी शब्द मात्र सुन्न पाउँछ। यी पिवत्र जनहरू विश्वासयोग्य थिए। उनीहरू सुकर्महरूमा जोशिला थिए। आफ्ना कमजोरीहरूमा उनीहरूले प्रभुमाथि भर परेका छन्। उनीहरूले आफ्नो जिम्मामा सुम्पिएको सत्यता कामय राख्नुको साथसाथै यसको प्रदर्शन आफ्नो जीवनद्वारा गरेका छन्। उनीहरूले ख्रीष्टको नाम इन्कार गरेका छैनन्। यसकारण उहाँले उनीहरूको सामु मौकारूपी एउटा खुला ढोका राख्नुहुन्छ, जुनचाहिँ कसैले बन्द गर्न सक्नेछैन।

प्रकाश ३:९: ती यहूदी भनाउँदाहरूले यस मण्डलीका विश्वासी-हरूको घोर विरोध गरे। तर समय आउँछ, जब तिनीहरू यी साधारण विश्वासीहरूको सामु नम्र पारिनेछन्। तिनीहरूले परमेश्वरको प्रजा हौं भन्ने दाबी गर्थे, तर वास्तवमा तिनीहरू शैतानको सभाघरका सदस्य थिए। तर समय आउँछ, जब तिनीहरूले यी तुच्छ ख्रीष्ट-विश्वासीहरू परमेश्वरका खास जनहरू हुन् भन्ने कुरा स्वीकार गर्नुपर्छ।

प्रकाश ३:१०: फिलाडेल्फियाको मण्डलीका विश्वासीहरूले परमेश्वरको सत्यता कामय राखेर मानिसहरूको सामु यसको प्रदर्शन गरेका छन्; यसकारण प्रभु येशूले उनीहरूलाई त्यस परीक्षाको घड़ीबाट जोगाउनुहुनेछ, जुन परीक्षाको घड़ी पृथ्वीमा बस्ने सबै मानिसहरूमाथि आउँछ। प्रभुको यस प्रतिज्ञाअनुसार यी विश्वासीहरू प्रकाशको पुस्तक ६-१९ अध्यायमा बयान गरिएको सङ्कष्टकालमा नपर्ने रहेछन्। ध्यान रहोस्, उनीहरू परीक्षाको घड़ीबाट अर्थात् यसको सारा अवधिदेखि उम्कनेछन्। अर्को कुरा पनि याद गर्नुहोस्ः ग्रीक भाषाअनुसार उनीहरू यस परीक्षाको घड़ीदेखि बाहिर राखिनेछन्; यस परीक्षाबाट भएर जाँदा जोगिनु यस वाक्यको अर्थ पटक्कै हुँदै होइन।

पृथ्वीमा बस्नेहरूको अर्थ 'यस संसारलाई आफ्नो घर बनाउनेहरू' हुन्छ अथवा भजन १७:१४ ^ब पदअनुसार 'यस संसारका मानिसहरू ... जसको भाग यस जीवनमा हुन्छ।'

प्रकाश ३:११: ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन यी विश्वासीहरूको सामु निसानको रूपमा राखिन्छ। त्यस दिनसम्म उनीहरू दृढ़तासाथ अघि बढ़्नु थियो, विश्वासयोग्य रहनुपरेको थियो। उनीहरूले कसैलाई त्यस निसानको मुखैमा पुग्दा-पुग्दै तिनीहरूको विजयको मुकुट खोस्न दिनुहुँदैन।

प्रकाश ३:१२: परमेश्वरको मन्दिरमा खाँबा हुने इनाम यी विजेताहरूको हो। यसमा अरू जुनसुकै अर्थ लाउन सके पिन यो कुरा निश्चित छः उनीहरू खाँबाजस्तो बिलयो हुनेछन्, उनीहरूलाई आदरको स्थान मिल्नेछ र उनीहरू अनन्त-अनन्तसम्म सुरक्षित हुनेछन्। उनीहरूले त्यो सुरक्षा दिने र आनन्द दिने ठाउँ कहिल्यै छोड्नेछैनन्। विजेतामाथि तीनवटा नाम लेखिनेछन्ः परमेश्वरको नाम, स्वर्गबाट ओर्लिआउने नयाँ यरूशलेमको नाम र प्रभु येशूको नयाँ नाम। यी तीनवटा नामले गर्दा उसको मान्यता तीन प्रकारको हुन्छः ऊ नयाँ यरूशलेमको, स्वर्गको नागरिक, अँ, परमेश्वरको र ख्रीष्टको हुनेछ।

प्रकाश ३:१३: के तपाईसँग सुन्ने कानहरू छन् ? तब पवित्र आत्माले मण्डलीहरूलाई भन्नभएको कुरामा ध्यान दिनुहोस् !

फिलाडेल्फियांको मण्डली अठारौं र उनाइसौं शताब्दीको मण्डली र त्यसका आत्मिक जागृतिहरूको प्रतीक हो, जुन अविधिभित्र ख्रीष्टको मण्डली र उहाँको दोस्रो आगमनसम्बन्धी तथ्यहरू फेरि फेला परे। त्यस अविधमा संसारभिर चारैतिर सुसमाचारका धावाहरू चल्दथे। त्यस समयमा इवन्जेलिकल इसाईहरूले केही हदसम्म आत्मिक कुराहरूको पुनर्लाभ गरे, ता पिन शैतानले मण्डलीमा खिमर हाल्ने प्रयास जारी राख्यो र मण्डलीलाई कर्मकाण्डवाद, रीतिवाद र तर्कनावादले खिमरी तुल्यायो।

छ) प्रकाश ३:१४-२२: लाओडिसियामा भएको मण्डलीको निम्ति लेखिएको पत्र

प्रकाश ३:१४: लाओडिसिया शाब्दिक अर्थ कि ता 'जनताको शासन' कि ता 'जनताको न्याय' हो । प्रभु येशूले आफूलाई प्रस्तुत गर्दा 'त्यो आमेन, त्यो विश्वासयोग्य र सत्य साक्षी, परमेश्वरको सृष्टिको मूल म नै हुँ' भन्नहुन्छ । उहाँ आमेन हुनुभएको हुनाले विश्वासयोग्यता र सत्यताको साकार हुनुहुन्छ । उहाँ परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरूका निम्ति जमानी बस्ने जमानत हुनुहुन्छ; उहाँले तिनलाई पूरा गर्नुहुन्छ । परमेश्वरको सृष्टि, चाहे त्यो भौतिक, चाहे त्यो आत्मिक सृष्टि होस्, उहाँ त्यसको उत्पत्ति गर्ने उत्पादक हुनुहुन्छ । अङ्ग्रेजीमा उहाँलाई यहाँ 'परमेश्वरको सृष्टिको शुरु' भिनएको छ; अनि यस वाक्यले उहाँ सृष्टि गरिएका कुराहरूमा सबैभन्दा पहिले सृष्टि हुनुभएको अनुमान गर्ने ठाउँ दिन्छ । तर यस वाक्यको अर्थ यस प्रकारको होइन । उहाँको सृष्टि कहिल्यै भएकै होइन । किनभने वचनले के भन्दछ? उहाँको शुरु भएकै होइन, तर उहाँ सबै कुराहरूको शुरु अर्थात् परमेश्वरको सृष्टिको उत्पन्न गर्ने उत्पादक हुनुहुन्छ ।

प्रकाश ३:१५-१७: लाओडिसियाको मण्डली न तातो न चिसो थियो, तर सिकसिकलाग्दो मनतातो थियो। त्यो कि त चिसो कि त तातो भए हुन्थ्यो; प्रभु यी दुईमा कुनै एक चाहनुहुन्थ्यो। चिसो भनेको कुनै कुरा र कुनै व्यक्तिप्रति पिन केही चासो नराख्नु हो भने तातो भनेको जोशमा उम्लनु हो। तर यो मण्डली चिसो-तातो केही नभएर मनतातो थियो अर्थात् केही तातो थियो, यहाँसम्म कि यो मण्डली परमेश्वरको मण्डलीजस्तो देखा पर्चो। तर मानिसहरू भुक्किए। आत्मिक कुराहरूको सम्बन्धमा मनतातो हुनु ? यस्ताहरूबाट सर्वोच्च प्रभुलाई वाकवाक लाग्छ। अनि लाओडिसियाको मण्डलीको विषयमा अरू के भन्न सिकन्छ? यसको घमण्ड, यसको अज्ञानता, यसको आत्मिनर्भरता र यसको आत्मसन्तुष्टि यसका अवगुणहरू थिए।

प्रकाश ३:१८: यी मानिसहरूका निम्ति प्रभुको सल्लाह यस प्रकारको छः 'मबाट आगोले खारिएको सुन किन! र तिमीहरू धनी हुन्छौ।' हो, विनापैसा र विनादाम परमेश्वरको धार्मिकता किन्न पाइन्छ (यशैया ४४:१)। यो प्रभु येशूमाथि विश्वास राख्नेहरू सबैले सित्तैंमा पाउने दान हो। अथवा यो सुनको अर्थ अर्को प्रकारले लिन सिकन्छ। हामीलाई परमेश्वरको सामु धनी तुल्याउने सुनचाहिँ हाम्रो साँचो विश्वास हुन सक्छ, जुन विश्वास आगोमा खारिएपिछ येशू ख्रीष्ट प्रकट हुनुहुँदा प्रशंसा, आदर र महिमाको कारण बन्नेछ (१ पत्रस १:७)।

यस खारिएको सुनको साथमा तिनीहरूले सँतो वस्त्र किन्नुपर्थ्यो । सेतो वस्त्र के हो ? यो त्यो व्यवहारिक धार्मिकता हो, जुन धार्मिकपनाचाहिँ दिनदिनको जीवनमा देखा पर्छ । अनि तिनीहरूले आफ्ना आँखाहरूमा मलहम लगाउनुपर्थ्यो । किनकि तिनीहरूले साँचो गरी आत्मिक दृष्टि पाउनु थियो, जुन दृष्टि पवित्र आत्माको प्रबोधरूपी प्रकाशद्वारा पाइन्छ । प्रभुले दिनुभएको सल्लाह हर प्रकारले समुचित थियो; किनकि लाओडिसिया शहरचाहिँ बैङ्कको, साथै कपड़ा र औषधी उद्योगको केन्द्र थियो । लाओडिसियाको मलहम प्रख्यात थियो ।

प्रकाश ३:१९: यस मण्डलीप्रति प्रभु येशूको प्रेम केमा देखिन्छ? उहाँ यसलाई हप्काउनुहुन्छ र यसलाई ताड़ना दिनुहुन्छ। उहाँको वास्ता छैन भने, उहाँले यस मण्डलीलाई त्यत्तिकै छोड्नुहुनेथियो। तर यस नामधारी मण्डलीप्रति उहाँको ममता र सहनशीलता थियो; यसकारण उहाँले यसलाई आदेश दिनुहुन्छः 'जोशिलो होऊ र पश्चात्ताप गर!'

प्रकाश ३:२०: डा. सी. आइ. स्कोफिल्डले यस अध्यायको बाँकी भागको शीर्षक यस प्रकारले राखेका छन्ः 'मण्डलीको युगको अन्तमा ख्रीष्ट येशूले यसमा पाउनुभएको ठाउँ र मण्डलीप्रति उहाँको मनोभावना।' मण्डलीमा उहाँको ठाउँको कुरा गर्नु हो भने, उहाँ त मण्डलीदेखि बाहिर पो हुनुहुन्छ। उहाँले शिष्टतापूर्वक ढोकामा ढकढक्याउनुहुन्छ। उहाँले एक-एक व्यक्तिलाई बोलाउनुहुन्छ। अबचाहिँ मानिसहरू ठूलो सङ्ख्यामा प्रभुकहाँ आउँदैनन्। यस पतित मण्डलीलाई छोड़ेर उनीहरू प्रभुकहाँ फर्कर आउँछन् र उहाँको सँगतिमा रहनेछन्।

यस सम्बन्धमा श्री आर. चे. त्रेन्चले यसो भनेका छन्ः

'हरेक मानिस आफ्नो हृदयरूपी घरको मालिक हो। यो उसको किल्ला हो। उसले यसको मूलढोका खोल्नुपर्छ र आफूलाई ख्रीष्टको अधीनतामा समर्पण गर्नुपर्छ। उसले ढोका नखोल्न पिन सक्छ; यो उसको अधिकार हो। तर उसले ढोका खोल्दैन भने उसले आफ्नो विरोधमा पाप गर्छ र आफ्नो हानि गर्छ। ऊ कित अन्धो हुनुपर्छ! विचरोले प्रभुको आशिषमय शान्तिको सर्तरूपी निमन्त्रणा बुभदैन-जान्दैन। हो, यसरी उसको जित हुँदा उसको किल्ला सुरक्षित रहन्छ, तर यसैमा उसको अनन्त हार हुन्छ। हाय! उसको जित हारको जित भएछ।' 11)

प्रकाश ३:२१: ख्रीष्ट येशूको साथमा उहाँको सिंहासनमाथि बस्ने आदर र उहाँसित हजार वर्ष राज्य गर्ने सम्मान विजेताहरूको हुनेछ। यो उनीहरूका निम्ति प्रभुको प्रतिज्ञा हो। उनीहरू उहाँको पिछ लागिरहे, चाहे अपमानमा, चाहे बहिष्कारमा, चाहे दुःखकष्टमा। उनीहरू प्रभुको मिहमामा पिन उहाँको साथमा हुनेछन्।

प्रकाश ३:२२: अन्तिम पल्ट पवित्र आत्माले भन्नुभएको वाणीमा ध्यान दिने आह्वान आउँछ। श्रोतागणका निम्ति यो आह्वान गम्भीर ईश्वरीय अर्ती हो।

प्रकाशको पुस्तकमा कस्तो प्रकारको अर्थ लगाइन्छ, त्यस अर्थ-लगाइमाथि निर्भर नरहने गरी हामी निश्चित रूपले भन्न सक्छौं: लाओडिसियाको मण्डलीले वर्तमान युगको मण्डलीको सुस्पष्ट चित्रण दिन्छ, जुन मण्डलीको युगको अन्तमा हामी नै जिइरहेका छौं। सुखविलासमा जिउनेहरू धेरै छन्, जब मुक्तिको सुसमाचार नसुन्ने लाखौंलाख मानिसहरू मरिरहेका छन्। इसाईहरूले मुकुट लाएर रवाफसित हिँड्छन्, जब उनीहरूले क्रूस उठाउनुपरेको छ। खेलकुदहरूमा हाम्रो चासो बढ़ी, राजनीतिमा हाम्रो उत्साह बढ़ी, टेलीविजनमा हाम्रो मन बढ़ी, तर ख्रीष्ट येशूको काममा भने छैन। आफ्नो आत्मिक खाँचो, अरूको आत्मिक खाँचो कसले बुभेको छ? साँचो जागृति कसले चाहेको छ? आफ्नो जीवनको सबैभन्दा उत्तम भाग हामीले कामलाई, जागिरलाई, व्यवसायलाई, परिवारलाई, छोराछोरीहरूलाई, संसारलाई दिएका छौं। मुक्तिदाता प्रभुलाई हामीले आफ्नो जीवनबाट जे उब्रिन्छ, त्यो भाग मात्र दिन तयार छों। हामीले आफ्नो शरीरको साह्रै फिक्री गरेर त्यसका निम्ति प्रबन्ध मिलाउँछौं, त्यसको स्याहारसुसार गर्छौं, जुन शरीर अबको केही वर्षभित्र माटोमा मिल्नेछ। हामीले त्याग्ने कुराहरू जम्मा गरिरहेका छौं। हाम्रो धन हामीले स्वर्गमा होइन, तर संसारमा थुपारिरहेका छौं। हाम्रो भावना यस प्रकारको छः 'परमेश्वरका जनहरूका ु निम्ति सर्वोत्तम कुरा मात्र पर्याप्त हुन्छ।' 'मैले आफ्नो वास्ता गरिनँ भने अरू कसले मेरो वास्ता गर्ला त ? ' 'संसारको कामधन्दामा अघि बढ़ौं, र आफ्नो जीवनका उब्रेका साँभहरू मुक्तिदाता प्रभुलाई अर्पण गरौं!' ख़ीष्ट येशुको दोस्रो आगमनको पूर्वदिन यो हो, अनि हाम्रो अवस्था यस प्रकारको छ ।

खण्ड ३) प्रकाश ४-२२ अध्यायः त्यसपछि हुन आउने कुराहरू

अबचाहिँ हामी प्रकाशको पुस्तकको तेस्रो मुख्य खण्डमा आइपुगेका छौं। प्रकाशको पुस्तकका पहिला तीनवटा अध्यायहरूमा प्रेरितहरूको समयदेखि मण्डली आकाशमा उठाइलगिने बेलासम्म सारा मण्डली-युगको वर्णन गरिएको छ भने, चार अध्यायबाट अर्को विषय शुरु हुन्छः अबदेखि 'त्यसपिछ हुन आउने कुराहरू' प्रस्तुत गरिन्छन्।

तीन अध्याय र चार अध्यायको बीचमा लेख्ने क्रम भङ्ग हुन्छ। यो सुस्पष्ट छ। किनिक अबदेखि उसो मण्डलीको नाम लिइँदैन। अब ख्रीष्टको मण्डली पृथ्वीमा हुनेछैन। तब मण्डलीलाई के भयो त? हाम्रो विश्वास छ, कि तीन अध्यायको अन्तमा प्रभु येशूले आफ्नो मण्डलीलाई स्वर्ग लानुभएको हो।

प्रभु येशूका पवित्र जनहरू स्वर्गमा उठाइएपछि प्रभुको ध्यान इस्नाएली जातिमाथि केन्द्रित हुनेछ, र इस्नाएलिसित उहाँको व्यवहार फेरि शुरु हुनेछ। अब सङ्कष्टकाल शुरु हुन्छ। यस सात वर्षको अविधमा प्रभु येशूले इस्नाएली जातिसित बरताव गर्नुहुनेछ; किनभने तिनीहरूले आफ्नो मसीहलाई इन्कार गरेका थिए। सङ्कष्टकालको समयमा जित मानिसहरू प्रभुकहाँ फर्कनेछन्, उनीहरूले मुक्ति पाउनेछन् र उहाँको महिमित राज्यमा प्रवेश गर्नेछन्, जुन राज्य यस पृथ्वीमा सङ्कष्टकालपिछ स्थापित हुनेछ। तर उहाँलाई इन्कार गर्नेहरू सबै नाश हुनेछन्।

सङ्कष्टकालको शुरुमा यहूदीहरू ठूलो सङ्ख्यामा आफ्नो इस्राएल देशमा फर्कनेछन् (एजिकएल ३६:२४-२४)। तिनीहरू विश्वासी होइनन्। फेरि उठ्न लागेको रोमी सरकाररूपी विश्व-सत्ताले इस्राएलीहरूसँग एउटा सन्धि बाँध्नेछ; यस सन्धिअनुसार तिनीहरूलाई आफ्नो धर्म मान्ने पूरा स्वतन्त्रता दिइन्छ (दानियल ९:२७)। वास्तवमा, सङ्कष्टकालको पहिलो साढ़े तीन वर्षमा प्रायः शान्ति हुनेछ। मत्ती २४:४-२४ पदको खण्डमा प्रभु येशूले यी वर्षहरूको वर्णन गर्नुभयो।

सङ्कष्टकालको ठीक बीचैमा यरूशलेमको मन्दिरमा एउटा घिनलाग्दो मूर्ति स्थापित गरिनेछ, जुन मूर्तिको पूजा सरकारी आदेशअनुसार सबै मानिसहरूले गर्नुपर्नेछ, कि त तिनीहरूलाई मृत्यु-दण्ड दिइनेछ (मत्ती २४:१४)। अबचाहिँ महासङ्कष्ट शुरु हुनेछ। सूचक-चिन्ह यही हो। यस अविधलाई याकूबको सङ्कष्ट वा याकूबको समस्या भिनएको छ (यर्मिया ३०:७)। यस्तो भारी कष्टहरूको समय संसारमा अघि कहिल्यै भएको थिएन (मत्ती २४:२१)।

प्रकाशको पुस्तकको चार अध्यायले हामीलाई सङ्कष्टकालको शुरुमा ल्याउँछ र यसको परिचय दिन्छ। पहिलो दर्शन स्वर्गको हो; यसको घटनास्थल स्वर्ग हो। यस दर्शनमा प्रेरित यूहन्नाले परमेश्वरको महिमा देख्छन्। परमप्रभु परमेश्वरले पहिलो पनि आफ्ना भविष्यवक्ताहरूलाई आफ्नो महिमाका दर्शनहरू दिनुहुन्थ्यो, जुन भविष्यवक्ताहरूले यसको वर्णन गरे (यशैया ६ र एजिकएल १)। प्रकाश एक अध्यायमा यूहन्नाले ख्रीष्टको महिमा देखे, त्यसपछि उनले यस दर्शनको अर्थ खोलेः ख्रीष्टको मण्डलीको पूरा युग, जुन युग उनका निम्ति अभ भविष्यमा थियो। अनि अहिले चाहिँ उनले परमेश्वरको दर्शन यस हेतुले देख्छन्, कि उनले उहाँका न्यायहरूको विषयमा जानून्, जुन न्यायहरू इस्नाएली जातिमाथि र अन्यजातिहरूमाथि खन्याइनेछन्, जुन इस्नाएल र जुन अन्यजातिहरू दुवै अविश्वासको दशामा छन्।

क) प्रकाश ४ अध्यायः परमेश्वरको सिंहासनको दर्शन

प्रकाश ४:१: जुन वाणीले यहाँ यूहन्नालाई स्वर्गमा आउने निम्तो दिन्छ, त्यो वाणीचाहिँ ख्रीष्टको स्वर हो (प्रकाश १:१०-२०)। धेरै बाइबल-अध्ययन गर्नेहरूका निम्ति स्वर्गभित्र यूहन्नाको यस प्रवेशले ख़ीष्टको मण्डली स्वर्ग उठाइलिगएको क्षणलाई सङ्केत गर्छ (१ थेस्सलोनिकी ४:१३-१८ र१ कोरिन्थी १४:४१-५३)। प्रभु येशूले यूहन्नालाई 'यहाँ म तिमीलाई ती कुराहरू देखाउनेछु, जुनचािहँ यी कुराहरूपिछ हुनुपर्नेछ' भन्ने प्रतिज्ञा गर्नुहुन्छ। यो वाक्य र प्रकाश १:१९ पदको वाक्य भन्डै मिल्दाजुल्दा छन्। प्रकाश १:१९ पदको वाक्यचािहँ प्रकाशको पुस्तकको रूपरेखा बनाउन उपयोगी रहेछ भन्ने कुरा यहाँ, यस पदमा प्रभुले प्रगोग गर्नुभएको वाक्यले पुष्टि गर्छ।

प्रकाश ४:२-३: पवित्र आत्माले यूहन्नालाई विशेष प्रकारले आफ्नो नियन्त्रणमा लिनुहुन्छ; अनि उनले तुरुन्तै सनातान परमेश्वरलाई महिमा र प्रतापले पूर्ण भई आफ्नो सिंहासनमाथि विराजमान गर्नुभएको देख्छन्।

पाण्डुलिपिको मामला हो, कितले मजोरिटी पाण्डुलिपिको पिछ लागेर 'बस्नुहुनेचाहिँ स्फिटिक र लालमिणिजस्तै देखिनुहुन्थ्यो' नगरेर आफ्नो अनुवाद 'सिंहासनचाहिँ स्फिटिक र लालमिणिजस्तै देखिन्थ्यो' भन्ने पारेका छन्। तर मेरो विचारमा, यी बहुमूल्य पत्थरहरूले हाम्रा प्रभुका सद्गुणहरू वर्णन गर्छन्। पुरानो नियमको समयमा महापूजाहारीको छातीको पातामा स्फिटिकचाहिँ याकूबको जेठा छोरा रूबेनको, र लालमिणचाहिँ तिनको कान्छा छोरा बिन्यामिनको प्रतीक थियो। रूबेन नामको अर्थ 'हेर, एउटा छोरा!' हो भने बिन्यामिन नामको अर्थ 'मेरो दाहिने हातको छोरा' हो। श्री जोह्न एफ. वाल्वुर्डले यी दुईवटा बहुमूल्य पत्थरहरूमा अरू सबै मिणहरू समावेश भएको अनुमान गर्छन्, जुन मिणहरूले परमेश्वरका सबै सन्तानहरूलाई चित्रण गर्छन्। यसो हो भने, सिंहासनमाथि बस्नुहुनेचाहिँ इस्राएली जातिको परमेश्वरको रूपमा लिन सिंकन्छ। 12)

अनि त्यो इन्द्रेणीचाहिँ के हो त? सिंहासनलाई हरियो चक्रले रिङ्गा पार्ने त्यो इन्द्रेणीचाहिँ अब परमेश्वरका न्यायहरू आउन लागे तापिन उहाँ आफ्ना करारहरूको सम्बन्धमा पूरा विश्वासयोग्य हुनुहुन्छ भन्ने बन्धक-चिन्ह हो।

प्रकाश ४:४: चौबीसजना प्राचीनहरू को हुन्, सो हामी निश्चयतासाथ भन्न सक्दैनौं। उनीहरूको अर्थ विभिन्नै किसिमले लगाइन्छ, जस्तै स्वर्गदूतहरू, पुरानो नियम र नयाँ नियमअन्तर्गत मुक्ति पाएकाहरू वा नयाँ नियमका पवित्र जनहरू आदि। उनीहरूको मुकुट भएका र उनीहरू चौबीस सिंहासनहरूमाथि बसेको अर्थ यो होः उनीहरू न्यायमा उभिसकेर न्याय पार भएका, इनाम पाएका पवित्र जनहरू हुनुपर्छ।

प्रकाश ४:५: यहाँ प्रस्तुत गरिएको सिंहासनचाहिँ न्याय आसन हो भन्ने कुरा स्पष्ट छ; किनभने त्यहाँ त्रास पैदा गर्ने बिजुलीहरू, गर्जनहरू र आवाजहरू छन्। आगोका सातवटा बत्तीहरूले पवित्र आत्मालाई चित्रण गर्छन्, उहाँको भरपूरीमा र उहाँको महिमामा। पवित्र आत्मा एकैजना हुनुहुन्छ, तर अङ्क सातले उहाँलाई उहाँले सिद्ध रूप लिनुभएको अवस्थामा र उहाँको परिपूर्णतामा देखाउँछ।

प्रकाश ४:६: सिंहासनको सामु बिल्लौरजस्तै काँचको एउटा समुद्र छ। परमेश्वरको सिंहासन शान्तिहीन, चञ्चल, डगमगाएको संसारमाथि बसालेको होइन, जहाँ दुष्ट मानिसहरूले यसको विरोध गर्न सक्छन्, जुन दुष्टहरू खलबलिएको, उर्लिरहेको समुद्रजस्तै हुन्छन्। तर परमेश्वरको सिंहासनको स्थान स्थिर र सुदृढ़ छ।

त्यस सिंहासनको वरिपरि चारवटा जीवित प्राणीहरू छन्, जुन प्राणीहरू अगाड़िपट्टि र पछाड़िपट्टि आँखैआँखाले भरिएका हुन्छन्। यी आँखाहरूले यी प्राणीहरूको सुस्पष्ट दृष्टिलाई सङ्केत गर्छन्, जुन दृष्टि गहिरो छ, जसबाट कुनै कुरा छिप्न वा लुक्न सक्दैन।

प्रकाश ४:७-८: यी चारवटा जीवित प्राणीहरूको अर्थ लगाउन गाह्रो पर्छ। यित हामी भन्न सक्छौंः तिनीहरूको सृष्टि भएको हो; अनि तिनीहरूले परमेश्वरलाई दण्डवत् गर्छन्। यसो हेर्दा तिनीहरू एक प्रकारले करूबहरूजस्तै र अर्को प्रकारले सराफहरूजस्तै छन् (एजिकएल १० र यशैया ६)। प्रकाश ४:७ पदले तिनीहरूलाई करूबहरूको रूपमा, अनि प्रकाश ४:८ पदले तिनीहरूलाई सराफहरूको रूपमा प्रस्तुत गर्छ। यी स्वर्गदूतरूपी जीवहरू परमेश्वरको सिंहासनको सुरक्षा राख्ने पहरेदार हुन्। करूबहरूले ज्वालारूपी दन्किने न्यायसित आफ्नो सम्बन्ध जोड्छन्, भने सराफहरू परिष्कार गर्ने शुद्धीकरणसित सम्बन्धित छन्।

प्रकाश ४:७ पदले यी जीवित प्राणीहरूको विषयमा दिएको वर्णन र सुसामाचारका पुस्तकहरूमा ख्रीष्ट येशूलाई प्रस्तुत गरिएको कुरा मिल्छः

सिंहः सिंहले मत्तीको सुसमाचारमा प्रभु येशूलाई राजाको रूपमा प्रस्तुत गर्छ भने,

बाछाः बाछाले मर्कूसको सुसमाचारमा उहाँलाई सेवकको रूपमा प्रस्तुत गर्छ;

मानिसः मानिसले प्रभु येशूलाई लूकाको सुसमाचारमा प्रस्तुत गरेभैं मानिसको पुत्रको रूपमा, र

चीलः चीलले यूहन्नाको सुसमाचारअनुसार उहाँलाई परमेश्वरको पुत्रको रूपमा प्रस्तुत गर्छ।

यी जीवित प्राणीहरूले निरन्तर परमेश्वरको गुणानुवाद गर्छन्, र उहाँको पवित्रता र शाश्वतताको प्रशंसा गर्छन्। धेरै पाण्डुलिपिहरूले यसमा मेल खाएर त्रिएक परमेश्वरलाई पवित्र, पवित्र, पवित्र भन्दछन्।

प्रकाश ४:९-१०: जब यी चारवटा जीवित प्राणीहरूले सिंहासनमाथि विराजमान हुनुहुने सनातान परमेश्वरको प्रशंसा गर्छन्, तब ती चौबीस-जना प्राचीनहरू लम्पसार परेर सदासर्वदा जिउनुहुने परमेश्वरको उपासना गर्छन् र आफ्ना मुकुटहरू सिंहासनको सामु राखिदिन्छन्।

प्रकाश ४:११: उनीहरूले उहाँलाई दण्डवत् गर्छन्; किनभने उनीहरूले प्रभुलाई महिमा, आदर र शक्ति पाउन सम्पूर्ण रूपले योग्य ठान्छन्। अनि उहाँ अति योग्य हुनुहुन्छ; किनभने उहाँले सबै कुराहरू सृष्टि गर्नुभयो; अनि सबै कुराहरू उहाँको इच्छाअनुसार रहिरहन्छन्।

यस दर्शनले हामीलाई अब प्रस्तुत हुन लागेका कुराहरूका निम्ति तयार पारेको छ। परमेश्वर सर्वशक्तिमान् हुनुहुन्छ। उहाँ आफ्नो सारा सृष्टिमाथि शासन गर्नुहुन्छ। उहाँ महिमाको सिंहासनमाथि विराजमान हुनुहुन्छ, र उहाँको सिंहासनको विरिपरि प्राणीहरूले निरन्तर उहाँलाई दण्डवत् गरेका छन्। अनि अब उहाँ पृथ्वीमाथि आफ्ना न्यायहरू खन्याउन तयार हुनुहुन्छ।

ख) प्रकाश ४ अध्यायः परमेश्वरको थुमा र सात मोहर-छापले मारिएको पुस्तक

प्रकाश ४:१: यस पदले परमेश्वरलाई आफ्नो हातमा एउटा बेरुवा पुस्तक समात्नुभएको देखाउँछ, जुन पुस्तकमा सातवटा मोहर-छाप लगाइएका छन्। यस पुस्तकमा परमेश्वरका न्यायहरूको अभिलेख थियो, जुन न्यायहरू प्रभु येशूले आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुभन्दा अगाड़ि यस पृथ्वीमाथि खन्याइनुपर्छ।

प्रकाश ४:२-३: एकजना शक्तिशाली स्वर्गदूतले आफ्नो अपील सुनाउँछन्: 'यी मोहर-छापहरू एक-एक गरी तोड़ेर यो पुस्तक खोल्न को योग्य छ?' तर यस बेरुवा-पुस्तक खोल्न वा यो पुस्तक पढ्न कोही पिन योग्य भएन, न स्वर्गमा, न आकाशमा, न पृथ्वीमा, न अधोलोकमा। कुनै स्वर्गदूत, कुनै मानिस, कुनै आत्मामा न्याय गर्नलाई चाहिने सुबुद्धि छैन रहेछ, कसैमा न्यायको ज्ञान हुँदैन रहेछ।

प्रकाश ४:४: यूहन्ना खूबै रुन्छन्; किनभने योग्य व्यक्ति कोही भएन। तब के संसारमा भइरहेका अन्यायहरूले कहिल्यै उचित दण्ड पाउनेछैनन्? के धर्मी जनहरूको पक्षमा न्याय कहिल्यै गरिनेछैन? के उनीहरू कहिल्यै धर्मी ठहरिनेछैनन्? के दुष्ट मानिसहरू दण्ड नपाई उम्कनेछन्? अनि परमेश्वरको राज्यको विषयमा केकसो? के उहाँको राज्य कहिल्यै आउनेछैन? परिष्करणका कामहरू विफल हुँदा के संसार उहाँको राज्यका निम्ति कहिल्यै तयार हुनेछैन?

प्रकाश ४:४: चौबीसजना प्राचीनहरूमध्ये एकजनाले यूहन्नालाई सान्त्वना दिन्छन्ः 'नरोऊ! किनभने यहूदा कुलको सिंहचाहिँ योग्य हुनुहुन्छ, जो दाऊदको जरा पिन हुनुहुन्छ।' दाऊदको जरा भन्नाले दाऊदको सृष्टिकर्ता र दाऊदको जन्मदाता बुिभन्छ। उहाँ यो पुस्तक खोल्न र यसका मोहर-छापहरू तोड्न योग्य हुनुहुन्छ। यी मोहर-छापहरू खोल्दा परमेश्वरका न्यायहरू छोड़िनेछन्। प्रभु येशू न्यायकर्ता हुन सुयोग्य हुनुहुन्छ; किनभने उहाँसँग अनन्त बुद्धि छ, र उहाँ पिताको ईश्वरीय

हुकुमले अधिकृत हुनुहुन्छ (यूहन्ना ४:२२ र २७)। उहाँ आफ्नो सर्वश्रेष्ठतामा र गोल्गथामा पूरा गर्नुभएको त्राणको कामले गर्दा सुयोग्य हुनुहुन्छ।

प्रकाशको पुस्तकमा प्रभु येशू थुमा र सिंहको रूप लिनुहुन्छ। परमेश्वरको थुमाको रूपमा उहाँ त्यो पाप-बलि हुनुहुन्छ, जसले सारा संसारको पाप उठाई लैजानुहुन्छ। सिंहको रूपमा उहाँ न्यायकर्ता हुनुहुन्छ, जसले आफ्ना सबै शत्रुहरूको न्याय गर्नुहुन्छ। उहाँको पिहलो आगमनमा उहाँ परमेश्वरको थुमा भएर आउनुभयो भने उहाँको दोस्रो आगमनमा उहाँ सिंहको रूपमा आउनुहुनेछ।

प्रकाश ४:६: यूहन्नाले हेर्छन्, र यस सिंहासनको विरिपिर भएका चार जीवित प्राणीहरू र चौबीसजना प्राचीनहरूको बीचमा एउटा थुमा, एउटा भेड़ाको पाठो देख्छन्, जुन पाठो भर्खरै मारिएको रहेछ। यस थुमाका सातवटा सिङ छन् भने यसका सातवाट आँखाहरू पिन छन्। यसमा परमेश्वरका सात आत्माहरू हुनुहुन्थ्यो; यसर्थ प्रभु येशूसित सर्वशक्ति र सर्वज्ञान मात्र नभएर उहाँसँग पिवत्र आत्माको भरपूरी र पिरपूर्णता पिन छ (यूहन्ना ३:३४)। परमेश्वरका यी सात आत्माहरू चारैतिर पृथ्वीभिर पठाइनुभएको छ। यसको अर्थ हो: उहाँ सर्वज्ञ हुनुहुन्छ।

प्रकाश ४:७-८: यी थुमाले परमेश्वर पिताको दाहिने हातबाट यो न्यायको पुस्तक लिनासाथ यी चारवटा जीवित प्राणीहरू र यी चौबीस-जना प्राचीनहरू यी थुमाको अघिल्तिर भुइँमा घोप्टो पर्छन्। हरेक प्राचीनसँग वीणाहरू र धूपले भिरएका कचौराहरू थिए, जुन धूपले पिवत्र जनहरूका प्रार्थनाहरू सङ्केत गर्छ। हुन सक्छ, यी प्रार्थनाहरू शहीदहरूका पुकारहरू हुन्, जसले परमेश्वरलाई न्याय पाओं भनेर गुहार गिररहेका छन् (प्रकाश ६:१०)। यी प्राचीनहरूको हातबाट यी प्रार्थनाहरू जाहेर गिरएका छन्; तर यी प्राचीनहरूले यी प्रार्थनाहरू चढ़ाउँछन् वा प्रार्थनाको उत्तरमा कुनै हालतमा मद्दत गर्छन् भन्ने कुनै सङ्केत यहाँ, यस खण्डबाट देखिँदैन।

प्रकाश ४:९-१०: उनीहरूसँग एउटा नयाँ गीत छ; यस गीतमा उनीहरूले थुमाको योग्यताको घोषणा गर्छन्: उहाँ न्यायको योग्य हुनुहुन्छ; किनभने उहाँ क्रूसमा मारिनुभयो। उहाँद्वारा त्राणको काम पूरा भयो। उहाँले उनीहरूलाई दाम तिरेर छुटाउनुभयो। अथवा कुनै न कुनै अङ्ग्रेजी बाइबाल-अनुवादले भनेजस्तैः उहाँले आफ्नो रगतद्वारा हरेक कुल, भाषा, मानिस र जातिबाट मानिसहरू परमेश्वरका निम्ति किनेर छुटाउनुभयो। 13)

छुटकारा दिनुको साथसाथै प्रभु येशूले विश्वासीहरूलाई राजाहरू (वा एउटा राज्य¹⁴⁾) र पूजाहारीहरू तुल्याउनुभयो, जसले परमेश्वरलाई दण्डवत् गर्नेछन्, ख्रीष्ट येशूका निम्ति गवाही दिनेछन् र पृथ्वीमा उहाँको हजार वर्षको राज्यमा उहाँसँग राज्य गर्नेछन्।

प्रकाश ४:११: यस गीतमा थुप्रै व्यक्तिहरूका सोरहरू थिपँदै जान्छन्; किनभने धेरै स्वर्गदूतहरू यी चारवटा जीवित प्राणीहरू र यी चौबीसजना प्राचीनहरूसित मिलेर यो गीत गाउँछन्, जुन स्वर्गदूतहरूको सङ्ख्या लाखौंलाख, अँ, करोड़ौं छ, जसका लय र भाका सबै एकसाथ मिलेका छन्।

प्रकाश ४:१२: अनन्तकालभिर ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले यस प्रशंसाका शब्दहरू गाउनेछन्: 'मारिनुभएको थुमा योग्य, अति योग्य हुनुहुन्छ!!'

अधिकारः मेरो जीवनमाथि, मण्डलीमाथि, संसारमाथि र सारा सृष्टिमाथि उहाँ सारा अधिकार पाउन योग्य हुनुहुन्छ।

धनः मेरो सारा धनसम्पत्ति मेरो सुन र चाँदीसमेत उहाँ पाउन योग्य हुनुहुन्छ।

बुद्धिः मेरो समभ्भका सर्वोच्च दक्षताहरू उहाँ पाउन योग्य हुनुहुन्छ।

बलः प्रभुको सेवामा मेरो शरीरको बललगायत उहाँ हामी सबैको सारा बल पाउन योग्य हुनुहुन्छ।

आदरः हर हालतमा र हर प्रकारले उहाँलाई उच्च पार्ने मेरो शुद्ध, अखण्ड इच्छाबाट उहाँ आदर पाउन योग्य हुनुहुन्छ।

महिमाः मेरो सम्पूर्ण जीवनबाट, जसले पूरा भक्तिको साथ उहाँको महिमा गर्छ, उहाँ महिमा पाउन योग्य हुनुहुन्छ।

धन्यवादः मेरो बलले भ्याएसम्म उहाँको प्रशंसा हुनुपर्छ; किनभने उहाँ धन्यवाद पाउन योग्य हुनुहुन्छ। प्रकाश ४:१३: अब टेनोर र बस्का स्वरहरू अनि सोप्रानो र अल्टोका स्वरहरू, अँ, जित प्रकारका स्वरहरू हुन्छन्, सारा सृष्टिका स्वरहरूको एउटै तालमेलमा एक भव्य गीत गुञ्जायमान् हुन्छ। हरेक सृष्टि गिरएको प्राणीले त्यस सिंहासनमाथि बस्नुहुने परमेश्वर पितालाई र प्रभु येशू परमेश्वरको थुमालाई मुरी-मुरी धन्यवाद चढ़ाउँछ; उहाँलाई आकाशसम्म रासैरास आदर, महिमा र शक्ति सदासर्वदा भइरहोऊन्!

यसको सन्दर्भ-पद फिलिप्पी २:१०-११ पदको खण्ड हो, जहाँ लेखिएको छ, कि येशूको नाममा हरेक घुड़ा टेकिनेछ, र हरेक जिब्रोले 'येशू ख्रीष्ट नै प्रभु हुनुहुन्छ' भन्ने कुरा स्वीकार गर्नेछ। यो कहिले हुनेछ? यसको निम्ति कुनै तोकिएको समय दिइएको छैन, तर यो त्यस समयमा हुनेछ, जब मुक्ति पाएकाहरू अनन्त जीवन पाउनलाई बौरिउठेका हुनेछन् र मुक्ति नपाएकाहरू अनन्त सजायका निम्ति बौरिनेछन्। किनभने ख्रीष्ट-विश्वासीहरू सबैले उहाँलाई प्रभु भनीकन स्वीकार गरिसकेका छन्; तर उहाँमाथि विश्वास नगर्नेहरूको त्यस बेलामा उहाँलाई स्वीकार गर्ने बाध्य हुनेछ।

प्रकाश ४:१४: कत्रो आराधना-सभाको चरमबिन्दु ! जब यी चारवटा जीवित प्राणीहरूले 'आमेन !' अर्थात् तथास्तु भन्छन्, तब यी चौबीसजना प्राचीनहरूले घोण्टो परेर उहाँलाई नै दण्डवत् गर्छन्, जो अनादिदेखि अनन्तसम्म जीवित हुनुहुन्छ; उहाँ सिंहासनमाथि बस्नुहुने प्रभुहरूका परमप्रभु हुनुहुन्छ।

ग) प्रकाश ६ः त्यस पुस्तकका छवटा मोहर-छाप खोलिन्छन् ।

प्रकाश ६:१-२: जब परमेश्वरको थुमा पहिलो मोहर-छाप खोल्नुहुन्छ, तब चारवटा जीवित प्राणीहरूमध्ये एउटाले चर्को सोरले भन्छः 'आएर हेर !'¹⁵⁾ यसको प्रतिक्रियामा एउटा घोड़चढ़ी देखिन्छ, हुन सक्छ, त्यो घोड़चढ़ी ख्रीष्ट-विरोधी होला। त्यससँग एउटा धनु छ, र त्यो एउटा सेतो घोड़ामाथि आइरहेको छ, र सबैलाई आफ्नो कब्जामा पार्ने सुरमा त्यो जित्दै-जित्दै अघि बढ़िरहेको छ। यस प्रकारको धावा 'शीत युद्ध' भन्न मिल्छ। िकनभने त्यससित धनु त छ, तर बाण वा तीर चाहिँ छैन। यसको अर्थ यो हुन सिकन्छः त्यसले लड़ाइँको धम्की दिइरहन्छ। हुन सक्छ, धनुले प्रक्षेपास्त्र/दूरभेदी अस्त्रको सङ्केत दिन्छ कि? िकनभने धनुसित टाढ़ा-टाढ़ामा रहेको निशान प्रहार गर्न सिकन्छ। वास्तवमा, त्यस घोड़चढ़ीले कुनै लड़ाइँ शुरु गर्दैन। जब दोस्रो मोहर-छाप खोलिन्छ, तब मात्र पृथ्वीबाट शान्ति हटाइन्छ।

प्रकाश ६:३-४: जब दोस्रो मोहर-छाप खोलिन्छ, तब दोस्रो जीवित प्राणीले 'आएर हेर!' भनेर दोस्रो घोड़चढ़ीलाई बोलाउँछ। यस घोड़चढ़ीचाहिँ एउटा अग्नि-रङ्गको रातो घोड़ामाथि आइरहन्छ, र यसलाई एउटा ठूलो तरवार दिइन्छ। त्यस तरवारले सिपाही-सिपाहीको बीचको पारस्परिक मुठभेटलाई सङ्केत गर्छ। यसकारण दोस्रो मोहर-छापको अर्थमा यहाँ आक्रमणकारी सेनाहरूको अग्नि-भिड़न्तको समय बुभिन्छ। यस दोस्रो घोडचढीले पृथ्वीबाट शान्ति हटाउनेछ।

प्रकाश ६:५-६: तेस्रो जीवित प्राणीले 'आएर हेर!' भिनरहेकोमा हेर, एउटा कालो घोड़ामाथि अर्को घोड़चढ़ी आइरहेछ, जुन घोड़चढ़ीको हातमा एउटा तराजु थियो। त्यस कुराले अनिकाललाई सङ्केत गर्छ; िकनिक लड़ाइँहरूपिछ प्रायः अनिकाल आउँछ नै। अनि अब यी चारवटा जीवित प्राणीहरूको बीचबाट एउटा वाणी सुनिन्छ, जसले के भन्छ भने, गहुँ र जौचाहिँ नहुने दाममा बिक्री हुनेछन्। तराजु लिएर रासन-अन्नको वजन लिइन्छ। यसर्थ तराजुको अर्थ अनिकाल हो। 'अनि तेल र दाखमद्यलाई हानि नगर!' भन्ने वाक्यमा अर्थ लाउन गाह्रो पर्छ। कितजनाको भनाइ छ, कि तेल र दाखमद्य गरिबहरूको खानेकुरा हुन्। यदि यी थोकहरू बुनियादी, आधारभूत छन् भने तिनलाई जोगाउनुपर्छ, नत्र साधारण मानिसहरू मर्नेछन्। तर मेरो विचारमा, यी थोकहरू धनीहरूका सुख-साधन हुन्; किनभने इतिहासले प्रमाण दिन्छ, कि अनिकालमा परे पनि धनी मानिसहरूले कतैबाट केही सुख-साधन पाइहाल्दा रहेछन्।

प्रकाश ६:७-८: चौथो जीवित प्राणीले एउटा पहेंलो घोड़ा बोलाउँछ, जसमाथि मृत्यु बिसरहेको थियो र अधोलोक त्यसको पिछ आइरहेको थियो। मृत्यु मानिसको शरीरिसत सम्बन्धित छ भने अधोलोकचाहिँ मानिसको प्राण र आत्मासित सम्बन्धित छ। लड़ाइँ, अनिकाल, महामारी र जङ्गली पशुहरूद्वारा पृथ्वीका बासिन्दाहरूको चौथो भाग मारिन्छ अर्थात् नाश हुन्छ। किसिम-किसिमका प्रतिजीवी शिक्तशाली आधुनिक औषधीहरू भएका हुनाले अब महामारीहरूको प्रकोपबाट डराउनुपर्दैन भन्ने सोच गलत हो; किनभने कोरोना-वाइरस, ईबोलाजस्तै घातक रोगहरू केवल सुस्त भएका छन्। यी रोगहरू संसारभिर एकैक्षणमा हवाईजहाजको तीव्र गितमा फैलन सक्छन्।

प्रकाश ६:९: पाँचौं मोहर-छाप खोलिँदा हामी सङ्कष्टकालको समयमा शहीद हुनेहरूको प्रथम वर्णन पढ्छौं (मत्ती २४:९)। यी शहीदहरू यहूदी विश्वासीहरू हुन्, जसले चारैतिर निस्केर राज्यको सुसमाचार प्रचार गर्छन्, जो ख्रीष्टको साक्षी दिएको कारणले मारिन्छन्। यिनीहरूका प्राणहरू स्वर्गको वेदीको मन्तिर छन्।

प्रकाश ६:१०: यिनीहरू ठूलो सोरले सर्वाधिकारी प्रभुलाई ¹⁶⁾ यसरी पुकार्छन्: 'पृथ्वीमाथि बस्नेहरूबाट हाम्रो रगतको बदला लिनुहोस् !' अघि प्रकाश ३:१० पदको टिप्पणीमा बताएअनुसार पृथ्वीमाथि बस्नेहरू विश्वास नगर्ने मानिसहरू हुन्, जसले यस संसारलाई आफ्नो घर बनाएका छन्।

प्रकाश ६:११: यी शहीदहरूलाई सेता वस्त्रहरू दिइन्छन्, जुन वस्त्रहरू उनीहरूको धार्मिकताको प्रतीक हुन्। अनि उनीहरूलाई 'केही बेर पर्ख!' भन्ने आदेश दिइन्छ; किनभने पहिले यस सङ्कष्टकालमा शहीद हुनुपर्नेहरूको सङ्ख्या पूरा हुनुपर्छ।

प्रकाश ६:१२-१३: अनि छैटौं मोहर-छाप खोलिँदा ठूला-ठूला प्राकृतिक मड़ारचाहटहरू हुनेछन्। एउटा ठूलो भुइँचालोले जलथललाई हल्लाउनेछ, जसले आकाशका ताराहरूमा पनि गड़बड़ ल्याउनेछ। सूर्य अँध्यारो हुनेछ; चन्द्रमा रगतजस्तो रातो हुनेछ; अनि आकाशका ताराहरू पृथ्वीमाथि खस्नेछन्, नेभाराहरूजस्तै, जब नेभाराको रूख प्रचण्ड हुरीबतासले हुत्त्याइन्छ।

प्रकाश ६:१४: अनि आकाशचाहिँ मुठा बेरिएभैं हटाइनेछ। यस विशाल उथलपुथलले गर्दा हरेक पहाड़ र हरेक टापु आ-आफ्नो ठाउँबाट हट्नेछन्।

प्रकाश ६:१४: हामीलाई अचम्म लाग्दैनः पृथ्वीका सबै दर्जाका मानिसहरू सन्त्रासले पिक्रनेछन्। परमेश्वरले आफ्नो क्रोध खन्याउनु-भएको जानेर तिनीहरूले आफूलाई ओड़ारहरूभित्र र पहाड़हरूका चट्टानहरूको पछाड़ि लुकाउँछन्।

प्रकाश ६:१६-१७: परमेश्वरको न्यायमा पर्नुभन्दा र थुमाको क्रोध सहनुभन्दा तिनीहरू बरु पहाड़हरू र चट्टानहरूद्वारा थिचिएर मर्न तयार हुनेछन्। त्यत्ति बेला तिनीहरूको होश खोलिनेछ, तर यसका निम्ति ढीलो, अति ढिलो भइसक्छ। किनिक कुनै विद्रोही मानिस थुमाको क्रोधको दिनमा खड़ा हुन सक्नेछैन नै।

घ) प्रकाश ७: सङ्कष्टकालमा मुक्ति पाउनेहरूको दर्शन

प्रकाशको सात अध्याय छैटौं र सातौं मोहर-छापको बीचमा राखिएको छ। यस अध्यायले हामीलाई विश्वासीहरूका दुईवटा महत्त्वपूर्ण समुदाय-हरूको परिचय दिन्छ। प्रकाश छ अध्यायको अन्तमा 'को खड़ा रहन सक्छ?' भनेर सोधिएको प्रश्नको उत्तर हामी यस सातौं अध्यायमा पाउँछौं। यस अध्यायमा बयान गरिएका मानिसहरू बचाइनेछन्, र यिनी-हरूले ख्रीष्ट येशूसित हजार वर्षको राज्यभित्र प्रवेश गर्न पाउनेछन्।

प्रकाश ७:१-४: यहाँ चारजना स्वर्गदूतहरूको दर्शन देखिन्छ, जो पृथ्वीका चार कुनाहरूमा उभिरहेका छन्, जसले पृथ्वीका चार हावाहरू पिक्ररहेका छन्। यसको अर्थ यही हो, कि अबचाहिँ संसारमाथि ठूलो आँधीबेह्री चल्न लागेको छ। तर यी चारजना स्वर्गदूतहरूले यो विनाशकारी प्रकोप त्यस बेलासम्म रोकिराखेका छन्, जुन बेलासम्म परमेश्वरका दासहरूका निधारहरूमा छाप लगाइसकिँदैन। इस्नाएली जातिका बाह्र कुलहरूका बाह्र-बाह्र हजार मानिसहरूमाथि छाप लगाइनेछ।

प्रकाश ७:५-८: यी एक लाख चवालीस हजार मानिसहरू यहूदी विश्वासीहरू हुन्, बीसौं शताब्दीमा उठेको जेहोवा-विट्नेसको भूटो भुण्डका होइनन्। सङ्कष्टकालको शुरु हुने बेलातिर यी यहूदी पवित्र जनहरूले मुक्ति पाउँछन्। उनीहरूका निधारहरूमा लगाइएको छापको अर्थ यही हो: उनीहरू परमेश्वरका हुन्; अनि यसकारण उनीहरू परमेश्वरको सुरक्षामा सङ्कष्टकालका सात वर्षभित्र जीवित रहनेछन्।

यहाँ, यस खण्डमा दिइएको सूचि-पत्रमा दुईवटा कुलहरू छैनन्ः एप्रैम र दान । हुन सक्छ, यी दुईवटा कुलहरू मूर्तिपूजामा अग्रसर भएका हुनाले तिनका नामहरू यहाँ लेखिएनन् । कतिजनाको विचारअनुसार ख्रीष्ट-विरोधी दानबाट आउँछ (उत्पत्ति ४९:१७)। यूसुफ र लेवीका नामहरू यस सूचिमा राखिएका छन् । अनि यसमा शङ्का छैन, यूसुफले यहाँ छोरा एप्रैमको ठाउँ ओगट्नेछन् ।

प्रकाश ७:९: अब यस खण्डमा उल्लेख गरिएका मानिसहरू सारा संसारका सबै जातिहरू, कुलहरू, मानिसहरू र भाषाहरूबाटका हुन्। उनीहरू स्वर्गको सिंहासनको सामु र थुमाको सामु उभिरहेका छन्, सेता वस्त्रहरू पहिरेको अवस्थामा; अनि उनीहरूका हातहरूमा खजूरका हाँगाहरू हुनेछन्। सेता वस्त्रहरू पवित्र जनहरूको धार्मिकताको प्रतीक हुन् (प्रकाश ६:११ र१९:८)। खजूरका हाँगाहरू विजयको सङ्केत-चिन्ह हुन्।

प्रकाश ७:१०: मुक्ति पाउने यी अन्यजातिका मानिसहरूले महासङ्कष्टमा प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्नेछन् । उनीहरूले आफ्नो गीतमा मुक्ति पाएको अनुग्रहको गुणगान गर्नेछन् र यस सम्बन्धमा परमेश्वरलाई र थुमालाई यसको श्रेय दिनेछन् ।

प्रकाश ७:११-१२: सबै स्वर्गदूतहरू, यी चौबीसजना प्रचीनहरू र यी चार जीवित प्राणीहरूले उनीहरूलाई परमेश्वरको आराधना गर्न साथ दिन्छन्; तर यिनीहरूको प्रशंसामा मुक्ति भन्ने शब्द छैन। यस सम्बन्धमा भजन लेखकले यसो भनेका छन्: 'हामीले अनुभव गरेको मुक्तिको आनन्दमा स्वर्गदूतहरू कहिल्यै सहभागी हुँदैनन्।' यसो भए पनि तिनीहरूले उहाँको स्तुति गाउनेछन् र उहाँ सातवटा सर्वश्रेष्ठ विस्तृत गुणहरूको सम्मान पाउन सुयोग्य हुनुहुन्छ भन्ने घोषणा गर्नेछन्।

प्रकाश ७:१३-१४: यी चौबीसजना प्राचीनहरूमध्ये एकजनाले यूहन्नालाई सोध्छन्ः 'यी सेता वस्त्रहरू पिहरेकाहरू को हुन्? यिनीहरू कहाँबाट आएका छन्?' तब यूहन्नाले 'मलाई थाह छैन' भन्छन्। यस सम्बन्धमा उनी अनजान छन्। तर उनले यिनीहरूको विषयमा जान्न चाहन्छन्। तब यी प्राचीनले स्पष्ट पारेर भन्छन्ः 'यिनीहरू महासङ्कष्टबाट निस्केर आएका छन्। यिनीहरूले आफ्ना वस्त्रहरू थुमाको रगतमा धोएर सेता बनाएका छन्।' यस विषयमा श्री एफ. बी. मेयरले यसो लेखिएका छन्ः 'ग्रेरित यहून्नाजस्तै अवर्णनीय रहस्यको आमुन्नेसामुन्ने हुँदा विश्वासको साथ 'हजुरलाई थाह छ' भन्न सक्नु कित सान्त्वना दिने कुरा हुँदो रहेछ।'

प्रकाश ७:१४: यी प्रचीनले यसरी यिनीहरूको कुरा बुभाउँदै लान्छन्: 'यिनीहरू परमेश्वरको सिंहासनको सामु छन्, र यिनीहरूले उहाँको मन्दिरमा दिनरात उहाँको सेवा गर्नेछन्।' यस वाक्यको अर्थको विषयमा बाइबल-अध्ययन गर्नेहरूको बीचमा एकमत छैन। के यी अन्यजातिहरूको भीड़ स्वर्गमा वा हजार वर्षको राज्यमा परमेश्वरको सेवा गर्नेछन् ? दुवै ठाउँहरूमा यसो गर्न सिंकन्छ। अनि यस पदमा साँच्चै हजार वर्षको राज्यको कुरा गरिएको छ भने, परमेश्वरको सिंहासन र उहाँको मन्दिर यरूशलेममा अवस्थित हुने सिंहासन र मन्दिर हुनुपर्ला (एजिकएल ४०-४४ अध्याय)।

(प्रकाशकको टिप्पणीः यरूशलेममा अवस्थित हुने सिंहासनको कुरा प्रकाशको पुस्तकले गरेकै छैन; यसकारण दोस्रो धारणा विश्वासलाग्दो नहोला।)

यहाँ बयान गरिएका आशिषहरूमाथि हामी एकपल्ट ख्याल राखौं:

प्रकाश ७:१५: क) पूरा आत्मीयताः यिनीहरू परमेश्वरको सिंहासनको सामु छन्।

ख) पूरा सेवाः यिनीहरूले उहाँको मन्दिरमा दिनरात उहाँको सेवा गर्नेछन्। ग) पूरा सङ्गतिः त्यस सिंहासनमाथि बस्नुहुनेले चाहिँ यिनीहरूको बीचमा वास गर्नुहुनेछ।

प्रकाश ७:१६: घ) पूरा सन्तुष्टिः यिनीहरू फेरि कहिल्यै भोकाउनेछैनन् र फेरि कहिल्यै तिर्काउनेछैनन्।

> ङ) पूरा सुरक्षाः यिनीहरूमाथि घामको राप र अरू कुनै ताप फेरि कहिल्यै पर्नेछैन।

प्रकाश ७:१७: च) पूरा अगुवाइः किनिक त्यस सिंहासनको बीचमा हुनुहुने थुमाले यिनीहरूको गोठाला गर्नुहुनेछ र यिनीहरूलाई पानीका जिउँदा धाराहरूमा डोस्चाएर लैजानुहुनेछ।

छ) पूरा आनन्दः अनि परमेश्वरले यिनीहरूका आँखाहरूबाट सबै आँसुहरू पुछिदिनुहुनेछ।

ङ) प्रकाश ८-९: सातौं मोहर-छाप खोलिन्छ, र सात तुरहीहरू फुक्न शुरु गर्छन्

प्रकाश ८:१: प्रकाशको पुस्तकको सात अध्याय वर्णनको क्रमको बीचमा हालेपछि हामी अब सातौं र अन्तिम मोहर-छापको विषयमा पढ्न पाउँछौं। यस अन्तरालमा हामीले सङ्कष्टकालका दुईवटा समुदायहरूको विस्तृत जानकारी पायौं। अन्तिम मोहर-छाप खोलिनुभन्दा अघि स्वर्गमा तीस मिनटको मौनता हुन्छ। ईश्वरीय न्यायहरू गम्भीरतामा बढ्दै गएको भान दिलाउने कस्तो भयानक मौनता!

प्रकाश ८:२: सातौं मोहर-छाप खोलिँदाखेरि कुनै न्याय उल्लेख गरिँदैन, तर वर्णन सीधा अघि बढ्छ र सातवटा तुरहीरूपी न्यायहरूमा आइपुग्छ। यसैबाट हामी यो थाह गर्छौं, कि सातौं मोहर-छापअन्तर्गत यी सात तुहरीहरू हुन्छन्।

प्रकाश दः ३-४: अनि अर्को एकजना स्वर्गदूत आउँछन्। यी स्वर्गदूत प्रभु येशू हुनुहुन्छ भन्ने अनुमान गरिन्छ। पुरानो नियममा उहाँलाई परमप्रभुका दूत भन्ने नाम दिइएको थियो (उत्पत्ति १६:१३, ३१:११ र १३, न्यायकर्ताहरू ६:२२, होशे १२:३-४)। सबै पवित्र जनहरूका प्रार्थनाहरू प्रभु येशूद्वारा माथि पिता परमेश्वरकहाँ पुग्छन् (एफेसी २:१८)। अनि प्रभु येशू र उहाँको उद्धारको काममा परमेश्वरका निम्ति मीठो सुगन्ध छ भन्ने कुरा धूपको अर्थ हुन्छ। जुन समयमा यी प्रार्थनाहरू पिता परमेश्वरको सामु पुग्छन्, त्यस समयमा यी प्रार्थनाहरूमा कुनै दोष वा कलङ्क हुनेछैन, तर उहाँको इच्छाअनुसार, ग्रहणयोग्य र प्रभावकारी हुन्छन्।

सन्दर्भमाथि नजर राखेर हामी भन्न सक्छों: यी प्रार्थनाहरू सङ्कष्टकालका पवित्र जनहरूले चढ़ाएका प्रार्थनाहरू हुन्, जसद्वारा उनी-हरूले परमेश्वरलाई गुहार माग्दछन्, कि उहाँले उनीहरूका शत्रुहरूलाई सजाय दिऊन्। तर सबै प्रार्थनाहरूको विषयमा माथि उल्लेख गरिएका बुँदाहरू मिल्छन् र सत्य हुन्छन्।

प्रकाश टः धः उनीहरूका प्रार्थनाहरूको उत्तरमा यी स्वर्गदूतले एउटा धूपौरा लिन्छन्, त्यसमा वेदीको आगो भरिदिन्छन् र पृथ्वीमाथि प्रयाँकिदिन्छन्। फलस्वरूप विस्फोटनरूपी आवाजहरू, चट्याङहरू, गर्जनहरू, बिजुलीहरू भए, र एउटा भुइँचालो गयो। यस सम्बन्धमा श्री एच.बी. स्वेटेले यसो भनेका छन्ः 'पवित्र जनहरूका प्रार्थनाहरू यहाँ पृथ्वीमा फर्कन्छन्, क्रोधको रूपमा।'¹⁷⁾ यी प्राकृतिक प्रबल घबराहटहरूद्वारा यी तुरहीरूपी न्यायहरूको परिचय दिइन्छ।

प्रकाश ८:६: यहाँ हामी सङ्कष्टकालको बीचमा आइपुगेका छौं। अनि यी तुरहीरूपी न्यायहरू अघि बढ्दै हामीलाई ख्रीष्टको दोस्रो आगमनमा पुर्त्याउँछन्, जुन समयमा उहाँ पृथ्वीमा ओर्लेर आउनुहुनेछ, आफ्ना शत्रुहरूलाई नाश गर्नुहुनेछ र आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहुनेछ। पिहला चार न्यायहरूको प्रभाव प्रकृतिको वातावरणमाथि पर्नेछ। यी तुरहीरूपी न्यायहरूका अन्तिम तीन न्यायहरूले मानिसहरूलाई प्रभाव पार्नेछन्। धेरै टिप्पणीकारहरूले मिस्र देशमाथि परेका महामारीहरू र यी प्रकोपहरूमा कतिपय समानता देख्छन् (प्रस्थान ७-१२ अध्याय)।

प्रकाश ८:७: पहिलो स्वर्गदूतले तुरही फुक्छन्; तब असिना र आगो, जसमा रगत मिसाइएको छ, पृथ्वीमाथि फ्याँकिन्छन्; अनि रूखहरू र घाँसको तेस्रो भाग जल्छ। (अर्को पाण्डुलिपिअनुसार पृथ्वीको तेस्रो भाग पिन जल्छ)। यस वर्णनको अर्थ अक्षरशः लिनु उचित देखिन्छ, एउटा यस्तो विपत्तिको रूपमा, जसले वनस्पतिका यी क्षेत्रहरू बढ़ी प्रभाव पार्छन्, जहाँबाट मानिसहरूले प्रायः आफ्नो सबै खानेकुरा पाउने गर्छन्।

प्रकाश ८:८-९: दोस्रो तुरहीः अब जिलरहेको एउटा ठूलो पहाड़ समुद्रमा फ्याँकिन्छ, अनि समुद्रको तेस्रो भाग रगत बन्दछ। सामुद्रिक प्राणीहरूको तेस्रो भाग, र पानीजहाजहरूको तेस्रो भाग नष्ट हुन्छ। मानिसहरूको खाद्यपद्धार्थ आउने स्थानीय स्रोत कम मात्र के हुनु र, टाढ़ा-टाढ़ाबाट खानेकुरा बोकेर ल्याउने पानीजहाजहरूका तीन भागको एक भाग पनि शेष हुनेछ।

प्रकाश टः १०-११: तेस्रो तुरहीको ध्विन सुन्नासाथ तीतेपाती नामक राँकाजस्तै बिलरहेको ठूलो तारा मानिसहरूका जलस्रोतहरूमाथि खस्दैछ, र त्यसले पानीका मुहानहरूको तेस्रो भाग तीतो पारिदिनेछ। त्यो तीतो पानी विषालु रहेछ; किनभने त्यो पानी पिउने धेरै मानिसहरू मर्नेछन्। तीतेपातीको अर्थ लगाउन गाह्रो पर्छ। यस तेस्रो तुरही फुकिरहेको क्षणमा संसारका बासिन्दाहरूले यस न्यायको अर्थ छर्लङ्ग बुभनेछन्। भविष्यवाणीहरू अध्ययन गर्दाखेरि हामीले याद गर्नुपर्ने कुरा यही होः धेरै कुराहरू त्यति बेला मात्र स्पष्ट हुन्छन्, जुन बेलामा ती कुराहरू घटेर पूरा हुन लागेका हुन्छन्।

प्रकाश दः १२: चौथो तुरहीः सूर्य, चन्द्रमा र ताराहरूको तेस्रो भाग यस प्रकारले प्रहार गरिन्छ, िक ती निक्कै क्षितिग्रस्त हुनेछन्; यसकारण तिनीहरूको उज्यालो अघिभन्दा धेरै कम हुन्छ, तिनमा तीन भागका दुई भागको उज्यालो मात्र रहन्छ। यो चौथो तुरहीरूपी न्याय मिस्र देशको अन्धकारमय विपत्तिसित मिल्न खोज्छ।

प्रकाश ८:१३: यूहन्ना हेरिरहेको बेलामा हेर, आकाशको बीच भागमा एकजना स्वर्गदूत (वा चील¹⁸⁾) उड़िरहेका रहेछन्, जसले पृथ्वीमाथि बस्नेहरूलाई तीन पल्ट हाय भन्दछन्। पृथ्वीमाथि बस्नेहरू सांसारिक मानिसहरू हुन्, जसको घर यो संसार नै हो। तिनीहरू साँचो विश्वासीहरू होइनन्। बाँको तीनवटा न्यायहरू मानिसहरूमाथि तिनको भीषण प्रकोपको प्रभावले गर्दा तीनवटा हायको रूपमा चिनिन्छन्। प्रकाश ९:१-२: पाँचौं तुरहीः स्वर्गबाट एउटा तारा खस्दैछ। त्यस ताराले पतित स्वर्गदूतको अर्थ लिन सक्छ कि शैतानको अर्थ लिन सक्छ। अनि अथाह कुण्डको चाबी त्यसलाई दिइन्छ (ग्रीकमा 'अबुस्सुस' नामक अगाध गर्त)। यो अथाह कुण्डचाहिँ दुष्ट आत्माहरूको वासस्थान हो। जब त्यस दूतले यस कुण्डको ढोका खोल्छ, तब धूवाँको मुस्लामाथि मुस्ला निस्कन्छ, एउटा ठूलो भट्टीबाट निस्केभैं, जुन धूवाँबाट भूदृश्यलाई पूरा छोप्ने गरी आकाशमण्डल अँध्यारो हुन्छ।

प्रकाश ९:३-४: यस धूवाँबाट हूलैहूल सलाहहरू निस्कन्छन्। बिच्छीहरूसँग जुन शक्ति छ, त्यही शक्तिले तिनीहरूले मानिसहरूलाई असहनीय पीड़ा दिनेछन्। तर तिनीहरूलाई कष्ट दिने सिमानारूपी रोकथाम लगाइनेछ। तिनीहरूले वनस्पतिको हानि गर्न पाउनेछैनन्। जस-जसको निधारमा परमेश्वरको छाप छैन, ती मानिसहरूलाई मात्र तिनीहरूले सस्ती दिन पाउनेछन्। निधारमा परमेश्वरको छाप नभएका मानिसहरू सबै अविश्वासीहरू हुन्।

प्रकाश ९:५-६: तिनीहरूको डसाइचाहिँ घातक होइन, तर पाँच महिनासम्म त्यसले मानिसमा पीड़ा पैदा गर्नेछ। त्यसको दुःखाइ अति/ अधिक हुनेछ, यहाँसम्म कि मानिसहरूले मर्न खोज्नेछन्, तर तिनीहरू मर्न सक्नेछैनन्। सम्भवतः यी सलाहहरूले दुष्ट आत्माहरूलाई सङ्केत गर्छन्; ती दुष्ट आत्माहरू अथाह कुण्डबाट निस्कनेछन्, र तिनीहरूले मुक्ति नपाएका मानिसहरूलाई पक्रनेछन्। दुष्ट आत्मा लागेका यी मानिसहरूको शरीर र मनमा असह्य पीड़ा हुनेछ, अँ, मर्कूस ४:१-२० पदको खण्डमा लेखेअनुसार 'लेगियोन' नामक दुष्ट आत्माको फौजले जस्तै पीड़ा दिएको थियो. त्यस्तै।

प्रकाश ९:७: यसो हेर्दा यी सलहहरूको रूपको वर्णनले हामीलाई के विश्वास दिलाउन खोज्छ भने, यी सलहहरूको फौज कसैले रोक्न सक्दैन; निश्चय यिनीहरू विजयी हुनेछन्; किनिक यिनीहरू लड़ाइँमा जान तयार भएका घोड़ाहरूजस्तै छन्। यिनीहरू जित्दै-जित्दै अघि बढ्ने एउटा ठूलो सेना हुन्। यिनीहरूका टाउकाहरूमा मानौं सुनको जस्तो रङ्गका मुकुटहरू हुन्छन्, मानिसहरूमाथि अधिकारप्राप्त शासकहरूजस्तै। यिनीहरूका अनुहारहरू मानिसका अनुहारजस्तै हुन्छन्, समभ्रदार प्राणीहरूमा भएजस्तै।

प्रकाश ९: ८-१०: यिनीहरूको केश स्त्रीहरूको केशजस्तै छ, खूब आकर्षित र लालचलाग्दा। यिनीहरूका दाँतहरू सिंहहरूका जस्ता छन्, क्रूर र निर्दय छन्। छातीका पातारूपी कवचहरू फलामका छन्, आक्रमण गर्न गाह्वो पर्ने र नष्ट गर्न नसिकने कवचहरू। तिनीहरूका पखेटाहरूको आवाज अति ठूलो छ, सबैमा डरत्रास पैदा गर्ने र सबैको उत्साह भङ्ग गर्ने किसिमको छ। तिनीहरूका पुच्छरहरू विच्छीहरूका जस्तै पुच्छरहरू छन्, जसद्वारा यी सलाहहरूले शारीरिक र मनसिक पीड़ा दिन सक्छन्। पाँच मिहनासम्म मानिसहरूलाई चोट पुरुवाउने तिनीहरूको अधिकार हो। यसर्थ मानिसहरूलाई पाँच मिहनासम्म अटुट पीड़ा हुनेछ, अनि तिनीहरूको पीड़ा अलिकित पनि कम हुनेछैन।

प्रकाश ९:११: ती सलहहरूका राजा रहेछ। त्यसको नाम हिब्रू भाषामा 'अबाड्डोन' जसको अर्थ विनाश हो, र ग्रीक भाषामा 'अपोल्लियोन' हो, जसको अर्थ विनाशक हो। सर्वमान्य अर्थअनुसार त्यो राजा शैतान हो।

प्रकाश ९:१२: तीनवटा विपत्तिहरूमा पहिलोचाहिँ बितिगयो, तर सबैभन्दा खराब विपत्ति आउन बाँकी नै छ। परमेश्वरका न्यायहरू कड़ा र भन् कड़ा हुँदै जानेछन्।

प्रकाश ९:१३-१४: छैटौं तुरही फुिकन्छ। यस ठाउँमा परमेश्वरको सामु भएको सुनको वेदीको कुरा गर्दा के बुिकन्छ भने, आउँदो न्यायचाहिँ सतावट र थिचोमिचोमा परेका परमेश्वरका जनहरूका प्रार्थनाहरूको उत्तर हुनुपर्छ। छैटौं स्वर्गदूतले तुरही फुक्दा ती चारजना दूतहरूलाई बन्धनबाट फुकाइनेछन्, जो महानदी यूफ्रेटिसमा बाँधिएका छन्। यी चारजना दूतहरू दुष्ट आत्माहरू हुन सक्छन्। तिनीहरूलाई यस निश्चित घड़ीका निम्ति तयार राखिएका छन्, जुन घड़ीमा तिनीहरूले मानिसहरूको तेस्रो भाग मार्नेछन्।

प्रकाश ९:१६-१७: ती दूतहरूको पछि लाग्ने बीस¹⁹⁾ करोड़ घोड़चढ़ीहरू छन्, जसका छातीका कवचहरूका रङ्ग आगोजस्तो रातो, धूम्रकान्तजस्तै फुस्रो र गन्धकजस्तै पहेंलो रहेछ। अनि घोड़ाहरूका टाउकाहरू सिंहहरूका टाउकाजस्तै छन्, अनि ती घोड़ाहरूका मुखबाट आगो, धूवाँ र गन्धक निस्किरहेका रहेछन्।

प्रकाश ९:१८-१९: अनि यी तीनवटा महामारीहरूद्वारा अर्थात् आगो, धूवाँ र गन्धकद्वारा तिनीहरूले तेस्रो भाग मानिसहरूलाई मार्नेछन्। ती घोड़ाहरूले आफ्ना मुखद्वारा मार्नेछन् भने तिनीहरूका पुच्छरहरूले चाहिँ चोट पुरचाउनेछन्। तिनीहरूले लगाउने चोट सर्पहरूको जस्तो चोट हुनेछ।

उक्त खण्डबाट धेरै प्रश्नहरू उठेका छन्, जसको जवाफ हामीसँग छैन । यी चार दूतहरू र प्रकाश ७:१ पदमा उल्लेख गरिएका स्वर्गदूतहरू एकै हुन् कि होइनन् ? अनि के यी घोड़चढ़ीहरू वास्तविक मानिसहरू हुन्, कि के तिनीहरूले दुष्ट आत्माहरूलाई सङ्केत गर्छन्, कि महामारीहरू वा अरू कुनै विनाशक शक्तिहरूलाई सङ्केत गर्छन् ? अनि आगो, धूवाँ र गन्धकचाहिँ कस्ता किसिमका महामारीहरू हुन् ? यिनलाई हामीले कुन अर्थमा लिनुपर्छ ?

अनि याद राख्न लायकको कुरा के हो भने, मानिसहरूको मृत्यु यी घोड़चढ़ीहरूको प्रहार होइन रहेछ, तर यिनीहरूका घोड़ाहरूले मानिस-हरूलाई हत्या गर्नेछन्। यस सम्बन्धमा एकजना टिप्पणीकारले यसो लेखेका छन्ः 'पूर्वबाट आउने घोड़चढ़ीहरूको यस विशाल सेना रोक्का लगाउन नसिकने कुनै अति शक्तिशाली शैतानिक भ्रम भएजस्तो छ।' अनि श्री ह्यामिल्टन स्मिटले यसो भनेका छन्ः

'यी घोड़ाहरूको शक्ति तिनीहरूके मुखमे छ; यसर्थ यो भ्रमचाहिँ बोल्ने कौशलता र प्रवचन दिने दक्षताले पूर्ण र यसकारण अति प्रभावकारी हुन्छ। तर यस भ्रमको बाहिरी रूप यित साह्रै आकर्षित भए पिन यसको रचना-शक्ति शैतानिक हो। ती घोड़ाहरूका पुच्छरहरूले यस कुराको सङ्केत दिन्छन्; किनभने तिनीहरूका पुच्छरहरू सर्पहरूजस्तै छन्।'20)

प्रकाश ९:२०-२१: तीन भागका दुई भाग मानिसहरू यी महामारीहरूबाट उम्के ता पनि तिनीहरूले पश्चात्ताप गर्दैनन् । तिनीहरूले अभै पनि दुष्ट आत्माहरू र मूर्तिहरूको पूजा गर्नेछन्, जुन निर्जीव र दुर्बल मूर्तिहरू तिनीहरूको हातका काम हुन्। तिनीहरू हत्या, टुनामुना गर्ने धन्दा²¹⁾, व्यभिचार र चोरीजस्तै पापहरूबाट हट्नेछैनन्; किनभने सजायहरू र दुःखकष्टहरूले मानिसको स्वभाव बदल्न सक्दैनन्। यो परिवर्तन त नयाँ जन्मको अलौकिक काम हो। यस ईश्वरीय कार्यले मात्र मानिसको स्वभावमा असल परिवर्तन ल्याउँछ।

च) प्रकाश १०: शक्तिशाली स्वर्गदूत र उनको हातमा भएको त्यो सानो पुस्तक

प्रकाश १०:१: प्रेरित यूहन्नाले अर्को शक्तिशाली स्वर्गदूतलाई स्वर्गबाट ओर्लिरहेका देख्छन् । अनि ती स्वर्गदूतको वर्णन प्रभु येशूसित खूब मिल्छ; यसकारण धेरैजनाको विश्वास छ, कि ती स्वर्गदूतचािहँ प्रभु येशू हुनुहुन्छ । उहाँको शिरमािथ एउटा इन्द्रेणी – परमेश्वरको करारको चिन्ह छ । उहाँको अनुहार सूर्यजस्तो छ, जसमा कुनै छेकथुन नभएको महिमाको सम्पूर्ण तेज छ । उहाँका पाउहरू आगोका खाँबाहरूजस्ता छन् । खाँबाहरूको भावार्थ शक्ति, र आगोको तात्पर्य न्याय नै हो ।

प्रकाश १०:२: उहाँको हातमा एउटा सानो पुस्तक वा सानो बेरुवा-पुस्तक थियो, जुन पुस्तकमा आउन लागेका न्यायहरू उल्लेख गरिएका छन्। उहाँको दाहिने खुट्टा समुद्रमाथि र उहाँको देब्रे खुट्टा पृथ्वीमाथि टेक्दैछन्; किनभने उहाँले आफ्नो अधिकारमा सारा संसारलाई दाबी गर्नुहुन्छ।

प्रकाश १०:३-६: जब उहाँ ठूलो स्वरले कराउनुहुन्छ, तब सातवटा गर्जनहरूको आवाज सुनिन्छ। यस वर्णनबाट कुरा स्पष्ट छ, कि यूहन्नाले यी गर्जनहरूले भनेका कुराहरू बुभन सकेका रहेछन्। तर उनले गर्जनहरूले बोलेको कुरा लेखा लागेको बेलामा यी स्वर्गदूतले उनलाई रोक्नुहुन्छ। त्यसपछि सृष्टिकर्ता परमेश्वरको नाममा शपथ खाएर यी स्वर्गदूतले घोषणा गर्नुहुन्छः 'अबदेखि उसो अबेर हुनेछैन।'

प्रकाश १०:७: सातौं तुरहीको समयमा परमेश्वरको रहस्य पूरा हुनेछ। परमेश्वरको रहस्य भन्नाले हामीले उहाँको यो परियोजना बुभनुपर्छ, जुन परियोजनाअनुसार उहाँले सबै कुकर्मीहरूलाई सजाय दिनुहुनेछ र आफ्ना पुत्र येशू ख्रीष्टको राज्य ल्याएर स्थापित गर्नुहुनेछ।

प्रकाश १०:८-९: 'लेंऊ र यस पुस्तकलाई खाऊ !' भनेर यूहन्नालाई आज्ञा गरिन्छ। उनले यो सानो पुस्तक पढ़्नुपर्छ र यसमा लेखिएका न्यायहरूको वचनमा मनन गर्नुपर्छ – यस आज्ञाको अर्थ हो।

प्रकाश १०:१०: यी स्वर्गदूतले भन्नुभएअनुसार यो सानो पुस्तक यूहन्नाको मुखमा महजस्तो गुलियो र उनको पेटमा तीतो रहेछ। जुन जग्गामा परमेश्वरको पुत्र क्रूसमा टँगाइनुभयो, त्यही जग्गामा परमेश्वरले आफ्ना पुत्रको मिहमा स्थापित गर्नुहुनेछ भन्ने कुरा पढ्न सबै ख्रीष्टिविश्वासीहरूका निम्ति मीठो लाग्छ। परमेश्वर शैतान र त्यसका सबै फौजहरूमाथि विजयी हुनुहुनेछ भन्ने कुरा पढ्न हामीलाई मीठो लाग्छ। जुन समयमा संसारमा भइरहेका सबै अन्यायहरूको अन्त हुनेछ, र परमेश्वरले सबै कुराहरू सठीक पार्नुहुनेछ, त्यस समयको विषयमा पढ्न मीठो लाग्छ। तर भविष्यवाणीहरूको अध्ययनमा तीतो कुरा पनि छ। किनभने परमेश्वरको वचनका भविष्यवाणीका खण्डहरू पढ्दा हाम्रो आत्म-जाँच हुन्छ; अनि त्यो तीतो हुन्छ। जुन न्यायहरू चाँड़ै पतित यहूदीधर्म र पतित इसाईधर्म मान्ने मानिसहरूमाथि आइपर्नेछन्, ती न्यायहरूको विषयमा पढ्दाखेरि हामीलाई नमीठो लाग्छ। अनि मुक्तिदाता प्रभुलाई इन्कार गर्नेहरूको अनन्त विनाशको वर्णनले हाम्रो मनमा तीतो अनुभव पैदा गर्छ।

प्रकाश १०:११: यूहन्नालाई 'तिमीले धेरै मानिसहरू, जातिहरू, भाषाहरू र राजाहरूको सम्बन्धमा फेरि पनि भविष्यवाणी गर्नुपर्छ' भन्ने आज्ञा छ; अनि प्रकाशको पुस्तकको बाँकी भागमा यो आदेश हामी पूरा भएको देख्दछौं।

छ) प्रकाश ११:१-१४: दुईजना साक्षीहरू

प्रकाश ११:१-२: अब यूहन्नालाई 'परमेश्वरको मन्दिर र वेदीको नाप लेऊ!' भन्ने आज्ञा दिइन्छ। अनि त्यहाँ, त्यस मन्दिरमा परमेश्वरको उपासना गर्नेहरूको सङ्ख्या लिनु थियो। जुन जग्गा उनले नाप्छन्, त्यो जग्गा जोगिनेछ। किनिक यस मन्दिरको बाहिरपिट्ट भएको चोक उनले छोड्नेछन्, किनभने बयालीस महिनासम्म अन्यजातिका मानिसहरूले त्यस चोकको कुल्चीमिल्ची गर्नेछन्। बयालीस महिना भन्नाले सङ्कष्टकालको दोस्रो भागको साढ़े तीन वर्षको समय बुिभन्छ (लूका २१:२४)। अनि जुन मन्दिरको कुरा यहाँ गरिएको छ, त्यो मन्दिर सङ्कष्टकालको समयमा यरूशलेममा अवस्थित हुने मन्दिर हो। अनि उपासना गर्नेहरूको सङ्ख्या लिनुको अर्थ यस प्रकारको छः परमेश्वरले यी उपासकहरूबाट एउटा बाँकी रहेको भाग आफ्ना निम्ति जोगाएर राख्नुहुनेछ। अनि त्यो वेदीचाहिँ परमेश्वरको निजक जाने बाटोको चित्र हो, किनभने यस वेदीले कल्वरी डाँड़ामा ख्रीष्ट येशूले पूरा गर्नुभएको न्नाणको कामलाई सङ्केत गर्छ।

प्रकाश ११:३: सङ्कष्टकालको दोस्रो भागको साढ़े तीन वर्षको समयमा परमेश्वरले दुईजना साक्षीहरू खड़ा गर्नुहुनेछ। भाङ्ग्राको लुगा उनीहरूको पहिरन हो; किनभने भाङ्ग्राको लुगा शोकको चित्रण हो। उनीहरूले मानिसहरूको बीचमा व्यापक भएका पापहरूको विरोधमा आफ्ना आवाज उठाउनेछन् र आउन लागेको परमेश्वरको क्रोधको पूर्वसूचना दिनेछन्।

प्रकाश ११:४: यी दुईजना साक्षीहरूको तुलना दुई जैतुनका रूखहरू र दुई सामदानहरूसित गरिन्छ। जैतुनको रूख तेलले भरपूर हुन्छ, यसकारण उनीहरू पवित्र आत्माले भरपूर हुनेछन्। सामदानले उज्यालो दिन्छ भने उनीहरूले परमेश्वरको सत्यताको गवाही दिनेछन्, यस्तो एउटा समयमा जब सारा संसारमा अन्धकारको छाया छ। (पुरानो नियमको सन्दर्भ जकरिया ४:२-१४ पदको खण्ड पढ्नुहोस्!)

प्रकाश ११:५: साढ़े तीन वर्षसम्म अद्भुत रीतिले यी दुईजना साक्षीहरूलाई कुनै हानि हुनेछैन। उनीहरूको मुखबाट आगो निस्कनेछ, र त्यसले उनीहरूका शत्रुहरूलाई भस्म पार्नेछ। उनीहरूलाई हानि गर्ने हरेक प्रयासको दण्डरूपी प्रतिफल उनीहरूलाई हानि गर्ने खोज्नेहरूको तत्कालीन मृत्यु हुनेछ। प्रकाश ११:६: पृथ्वीमा खड़ेरी ल्याउने उनीहरूको शक्ति हुनेछ। पानी रगतमा परिवर्तन गर्ने र पृथ्वीलाई सबै प्रकारका महामारीहरूले प्रहार गर्ने सामर्थ्य उनीहरूको हुनेछ। यी दुईजना साक्षीहरूको सम्बन्ध मोशा र एलियासित जोड्न स्वभाविक कुरा हो; किनभने पानी रगतमा परिवर्तन गर्ने उनीहरूको अधिकारले, अँ, पृथ्वीलाई अनेकौं महामारीहरूले प्रकार गर्ने उनीहरूको क्षमताले मोशाको सम्भना दिलाउँछ, किनकि तिनले मिस्र देशमा पनि त्यस्तै गरेका थिए (प्रस्थान ७:१४-२०, ८:१-१२:२९)। आगोमाथि र मौसममाथि भएको उनीहरूको अधिकारले हामीलाई एलियाको सेवकाइको याद दिलाउँछ (१ राजा १७:१,१८:४१-४४ र २ राजा १:९-१२)।

यस सम्बन्धमा श्री म्याककोन्केयले यसो भनेका छन्ः

'यी दुईजना साक्षीहरूले मन्दिरमा धुइरो लागेका भीड़ैभीड़ मानिसहरूलाई धम्की दिनेछन्, जुन मानिसहरू पापको पुरुषको आराधना गर्न आइरहेका छन्। उनीहरूले मानिसहरूलाई सम्भना दिलाएर 'त्यस दुष्ट मानिसको प्रगति अति छोटो हुनेछ, त्यसपछि प्रभु येशु फर्केर आउनुहुनेछ र त्यसलाई नाश गर्नुहुनेछ' भन्ने चेताउनी दिनेछन्। मानिसहरूले महासङ्कष्टका विपत्तिहरूको जानकारी पाउनुपर्छ। जीवन र मृत्युको सवाल उठाउने परीक्षा आउन लागेको जानेर मानिसहरूले आफ्नो जीवनको मूल्याङ्कन गर्नुपर्छ। मानिसहरूले शरीरलाई मार्न सक्नेलाई होइन, तर शरीर र आत्मा दुवैलाई नरकको कहिल्यै ननिभ्ने आगोमा फाल्न सक्नुहुनेको डर मात्रपर्छ। मानिसहरूले बुभनुपर्छ, कि महाराजा आउँदै हुनुहुन्छ, र उहाँको साथमा परमेश्वरको राज्य पनि आउनै लागेको छ; यसैले तिनीहरूले थोरै बेर दु:ख खजुपर्छ; किनभने उहाँसँग दुःख सहनेहरू उहाँको महिमामा पनि सहभागी हुनेछन्, र उनीहरूले उहाँको साथमा राज्य गर्नेछन्। संसारमाथि आइपर्ने ठुलो परीक्षाको घड़ीमा कतिजना शहीद हुनुपर्ला, तर अन्तसम्म स्थिर रहनेहरूले अनन्त शान्ति, धार्मिकता र महिमा पाउनेछन् । यसरी नै यी दुईजना साक्षीहरूले पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलको महान् गावही दिनेछन्। '22)

प्रकाश ११:७: जब उनीहरूले आफ्नो गवाही सिद्ध्याउनेछन्, तब अथाह कुण्डबाट निस्केर आएको त्यस पशुले उनीहरूमाथि हमला गरेर उनीहरूलाई मार्नेछ। अनि यहाँ, यस पदमा प्रस्तुत गरिएको पशु र प्रकाश १३:८ पदमा उल्लेख गरिएको पशु एउटै देखिन्छ। अनि त्यो पशु फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्यको शिर हो।

प्रकाश ११:८: साढ़े तीन दिनसम्म यी दुईजना साक्षीहरूका लासहरू यरूशलेम शहरको सड़कमा पड़िरहनेछन्। यहाँ यरूशलेमको नाम सदोम हो; किनिक त्यस बेलाको यरूशलेमको अहङ्कार, सुखविलास, उन्नति, सुखशान्ति हुनेछ, तर गरिबदु:खीहरूप्रति त्यसको दयामाया हुनेछैन (इजिकएल १६:४९)। अनि यरूशलेमको अर्को नाम मिस्र हुनेछ, किनिक त्यसको मूर्तिपूजा, पापको दासत्व र अधर्म प्रशस्त हुनेछ, र त्यसको सतावट भीषण हुनेछ।

प्रकाश ११:९: सबै जातिका मानिसहरूले यी दुईजना साक्षीहरूका लासहरू देख्नेछन्, तर तिनलाई गाड्न दिनेछैनन् । यिनीहरूप्रति असीमित घृणा देखाउनु यिनीहरूको लास नगाड्नुको मतलब हो; प्रायः जुनसुकै राष्ट्र, समाज र जातिमा लास नगाड्नुको मतलब यही हो ।

प्रकाश ११:१०: बल्ल यिनीहरूको गवाही चुप पारेकोमा मानिसहरूको बीचमा ठूलो रमाहट र हर्ष हुनेछ; किनभने यी दुईजना साक्षीहरूका भविष्यवाणीहरू लोकप्रिय हुँदैनन्। यिनीहरूको मृत्युमा तिनीहरूका निम्ति बड़ा-दिन आएभैं मानिसहरूले एक-अर्कालाई उपहारहरू दिनेछन्। किनभने मरेका भविष्यवक्ताहरूलाई छोड़ेर मानिस-हरूले अरू कुनै भविष्यवक्तालाई मन पराउँदैनन्।

प्रकाश ११:११-१२: साढ़े तीन दिनपछि परमेश्वरले यी दुईजना साक्षीहरूलाई मरेकाहरूबाट बौराएर उठाउनुहुनेछ। त्यित्तखेर मानिस-हरूमा कत्रो हक्क न बक्क हुनेछ; आफूले विचार गर्नुहोस्! यिनीहरूका शत्रुहरूले हेर्दा-हेर्दै उहाँले यिनीहरूलाई बादलको सवारीमा स्वर्गमा उठाएर लैजानुहुनेछ।

प्रकाश ११:१३-१४: यस घड़ीमा यरूशलेममा एउटा ठूलो भुइँचालो जानेछ। यस शहरको दसौँ भाग ढल्नेछ, र सात हजार मानिसहरूको मृत्यु हुनेछ । बाँकी मानिसहरूले परमेश्वरलाई मिहमा दिनेछन् । यसको अर्थ परमेश्वरलाई खुशीसाथ चढ़ाएको आदर र मिहमा होइन, तर यस परिस्थितिद्वारा करकापमा परेर मानिसहरूले उहाँलाई यस शक्तिको प्रदर्शनमा श्रेय दिनेछन् । यहाँसम्म दोस्रो विपत्ति पूरा भयो ।

प्रकाश ९:१३ पददेखि प्रकाश ११:१३ पदसम्मको पूरा खण्डमा उल्लेख गरिएका सबै वर्णन दोस्रो विपत्ति हुँदा घटेका कुराहरू हुन् भन्न सिकँदैन । किनभने प्रकाशको पुस्तकको दस अध्याय र प्रकाश ११:१-१३ पदको खण्ड हामीले अन्तरालको समयको रूपमा लिनुपर्छ, जुन अन्तरालको समय छैटौं तुरहीरूपी दोस्रो विपत्ति र सातौं तुरहीरूपी तेस्रो विपत्तिको बीचमा आउँछ ।

ज) प्रकाश ११:१५-१९: सातौं तुरही फुलिन्छ।

प्रकाश ११:१४: जब सातौं तुरही फुकिन्छ, तब त्यस अवधिभित्र महासङ्कष्ट सिद्धिनेछ र ख्रीष्ट येशूको राज्यको समय शुरु हुनेछ। संसारका राज्यहरू²³⁾ परमप्रभु र उहाँको ख्रीष्टका राज्यहरू भएका छन्। अनि उहाँले सदासर्वदा राज्य गर्नुहुनेछ।

प्रकाश ११:१६-१७: यी चौबीसजना प्राचीनहरूले परमेश्वरको सामु भुइँमा घोप्टो परेर उहाँलाई धन्यवाद चढ़ाउनेछन्; किनभने उहाँले आफ्नो महान् प्रताप धारण गर्नुभएको छ र शासन चलाउन थाल्नुभएको छ।

प्रकाश ११:१८: अन्यजातिका मानिसहरू उहाँसित क्रोधित हुनेछन्; तिनीहरूले उहाँलाई शासन गर्नदेखि रोक्न खोज्नेछन्। तर अब उहाँको समय आएको छ। अब उहाँ तिनीहरूसित रिसाउनुहुनेछ, तिनीहरूको न्याय गर्नुहुनेछ र तिनीहरूलाई नाश गर्नुहुनेछ; विशेष गरी तिनीहरूलाई जसको आत्मिक जीवन हुँदैन, र तिनीहरूलाई पनि जसले पृथ्वीलाई नष्ट पारेका छन्। अनि इनाम दिने समय पनि आएको छ, जब प्रभु येशूले आफ्ना जनहरूलाई, भविष्यवक्ताहरूलाई र पवित्र जनहरूलाई, ठूला र साना सबैलाई इनाम दिनुहुनेछ।

प्रकाश ११:१९: परमेश्वरले आफ्नो प्रजा इस्राएलसित बाँध्नुभएको आफ्नो करार बिर्सनुभएको छैन। जब स्वर्गमा परमेश्वरको मन्दिर खोलिन्छ, तब उहाँको वाचाको सन्दुक देखिन्छ। परमेश्वरले इस्नाएली जातिसित गर्नुभएका जित प्रतिज्ञाहरू छन्, ती सबै प्रतिज्ञाहरू उहाँले आफ्नो समयमा पूरा गर्नुहुनेछ भन्ने अचूक साक्षी यो सन्दुक बसेको छ। यत्तिखेर बिजुलीहरू चम्कनेछन्, आवाजहरू सुनिनेछन्, गर्जनहरू थर्काउनेछन्, भुइँचालो जानेछ र असिनाको ठूलो ब्रजपात हुनेछ।

भ) प्रकाश १२-१४ः सङ्कष्टकालका प्रमुख व्यक्तिहरूको सङ्केत

प्रकाश १२:१: अब स्वर्गमा एउटा ठूलो चिन्ह देखा पर्दछः हेर, सूर्य ओढ़ेकी एउटी स्त्री, अनि उसका पाउहरूमिन चन्द्रमा र उसको शिरमाथि बाह्रवटा ताराहरूको मुकुट रहेछ। यो स्त्री इस्राएली जाति हो। अनि त्यस सूर्यले, अँ, त्यस चन्द्रमा र ती ताताहरूले परमेश्वरको प्रतिज्ञाअनुसार आउन लागेको उहाँको राज्यमा उसलाई दिइने महिमा र प्रतापको चित्रण गर्छन्। किनभने ठीक त्यस्तै यूसुफलाई आफ्ना मातापिता र आफ्ना दाजुभाइहरूमाथि शासन गर्ने अधिकार दिइएको थियो (उत्पत्ति ३७:९-११)।

प्रकाश १२:२: यस स्त्रीलाई सुत्केरी व्यथा लागेको छ । उसले एउटा छोरा जन्माउन लागेकी छे । यी पदहरूमा इस्नाएली जातिको इतिहासमाथि ध्यान लगाइन्छ । अनि यसो गर्दा प्रस्तुत गरिएका घटनाहरूको बीचमा कुनै अन्तराल राखिँदैन, न यी घटनाहरू कालक्रमअनुसार प्रस्तुत गरिन्छन् ।

प्रकाश १२:३: स्वर्गमा देखा पर्ने दोस्रो चिन्हचाहिँ त्यो ठूलो, रातो आग्निक अजिङ्गर हो, जसका सातवटा टाउकाहरू र दसवटा सिङहरू छन्; अनि हरेक टाउकोमाथि एक-एक मुकुट रहेछ। यो अजिङ्गर शैतान हो। तर यस अजिङ्गरको बयान र प्रकाश १३:१ पदमा प्रस्तुत गरिने फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्य खूब मिल्छ; यसैले हामी भन्न सक्छौं: यो अजिङ्गरचाहिँ शैतानले आफ्नो शक्तिमा चलाइएको विश्वव्यापी राज्य वा सत्ता पनि हुन सक्छ।

प्रकाश १२:४-५: अनि यस दर्शनमा अजिङ्गरले कूचोले बढ़ारेभैं एकै पल्टमा आफ्नो पुच्छरले आकाशका ताराहरूमा तीन भागको एक भाग स्वाट्टै सोहोरसाहर पारेर पृथ्वीमाथि फ्याँकिदिएको छ। यसले सङ्कष्टकालको मध्यभागमा स्वर्गमा चल्ने लड़ाइँको सन्दर्भ टाँक्छ होला। फलस्वरूप पतित स्वर्गदूतहरू स्वर्गबाट पृथ्वीमाथि खसालिनेछन् (प्रकाश १२: ८-९)।

त्यस अजिङ्गरले नवबालकलाई उहाँ जन्मने बित्तिकै निल्न खोज्दैछ। यो कुरा राजा हेरोद (अर्थात् हेरोद डी ग्रेट) द्वारा पूरा भयो, जब तिनले रोमीको अधिकारीको रूपमा भर्खरै जन्मनुभएको यहूदीहरूका राजा येशूलाई मार्न खोजेका थिए। किनभने कुरा स्पष्ट छ, यो नवबालकचाहिँ प्रभु येशू हुनुहुन्छ, जसले एक दिन सबै जातिहरूलाई फलामको डन्डाले शासन गर्नुहुनेछ। यस पदमा उहाँको जन्म हुने बित्तिकै उहाँको स्वर्गारोहणको कुरा गरिन्छ।

प्रकाश १२:६: मण्डलीको युग अर्थात् वर्तमान समयको कुरा प्रकाश १२:४-६ पदमा केही नलेखेर छोड़िन्छ। सङ्कष्टकालको मध्यभागमा इस्राएली जातिका मानिसहरूको केही अंश शरण लिनलाई उजाड़स्थानमा भाग्नेछ, एउटा लुक्ने ठाउँमा, जुन ठाउँ कितले तोकेर पेट्रा हो भनेर भन्छन्। यी मानिसहरू त्यहाँ साढ़े तीन वर्षसम्म लुकेर बस्नेछन्।

प्रकाश १२:७: अबचाहिँ स्वर्गमा लड़ाइँ चल्दैछ। मिकाएल र उनका दूतहरूले त्यस अजिङ्गर त्यसका दूतहरूको विरोधमा लड़ाइँ गर्दैछन्। यो लड़ाइँ सङ्कष्टकालको बीचमा हुनेछ। मिकाएल ती प्रधान स्वर्गदूत हुन्, जसले इस्राएली जातिको पक्षमा काम गर्दछन् (दानियल १२:१)।

प्रकाश १२: ८-९: अनि त्यस अजिङ्गरले यस लड़ाइँमा साह्रै हार खानुपरेको छ, यहाँसम्म कि त्यसको निम्ति अबदेखि उसो स्वर्गमा कुनै ठाउँ हुनेछैन नै। त्यो अजिङ्गर र त्यसको अधीनतामा रहेका दूतहरू सँगै पृथ्वीमाथि प्याँकिन्छन्। तर त्यो पतन शैतानको अन्तिम पतन होइन (प्रकाश २०:१-३ र १०)। प्रेरित यूहन्नाले यहाँ त्यस अजिङ्गरलाई कुन-कुन नाम दिएर बयान गर्दैछन्, सो तपाईंले ध्यान दिनुहोला। त्यो ठूलो अजिङ्गरचाहिँ डियाबोलोस र शैतान भनिने पुरानो सर्प हो; त्यसले सारा संसारलाई छल गर्छ र धोका दिन्छ।

प्रकाश १२:१०: त्यो अजिङ्गर स्वर्गबाट निकालिनासाथ स्वर्गमा एउटा ठूलो जयध्विन सुनिन्छः परमेश्वरको विजयको दिन र उहाँका जनहरूको जितको दिन आएको छ! हाम्रो आशाको मुख ख्रीष्ट येशूको हजार वर्षको राज्यितर फर्काइएको तापिन हाम्रा दाजुभाइहरूलाई दोष लगाउने शैतान तल फ्याँकिएको, बीचमा आएको यो महिमित क्षण हाम्रो आनन्दको कारण हो।

प्रकाश १२:११: स्वर्गीय जानकारी अघि बढ्दैछः सतावटमा परेका यहूदी विश्वासीहरूले दुष्ट शैतानलाई थुमाको रगतद्वारा र आफ्नो गवाहीको वचनद्वारा जित्नेछन् । उनीहरूको विजय ख्रीष्ट येशूको क्रूसको मृत्युमाथि र उहाँको यस अमूल्य मृत्युको विषयमा दिएको गवाहीमाथि निर्भर रहन्छ । उहाँप्रति विश्वासयोग्य रहेर उनीहरूले आफ्नो गवाहीमाथि परेमा आफ्नो रगतको छाप लगाउनेछन् ।

प्रकाश १२:१२-१३: अजिङ्गरको निष्कासनमा स्वर्ग रमाउनेछ, तर पृथ्वी र समुद्रका निम्ति यो एउटा खराब खबर हो। शैतानलाई थाहै छ, त्यसको समय छोटो छ। अनि त्यसले आफ्नो जल्दो क्रोध चारैतिर जितसक्दो पोखाउनेछ। विशेष गरी इस्राएली जाति त्यसको क्रोधको पात्र बन्नेछ; किनभने यस राष्ट्रबाट ख्रीष्ट येशू मसीह आउनुभएको हो।

प्रकाश १२:१४: यहूदीहरूमध्ये जित विश्वासयोग्य गिनएकाहरू हुन्छन्, उनीहरूलाई बाँकी भागको रूपमा मानिन्छ; उनीहरूलाई विशाल चीलका दुईवटा पखेटाहरू दिइनेछ, जुन पखेटाहरूको सहाराले उनीहरू उड़ेर उजाड़स्थानरूपी शरणस्थानमा उम्कनेछन्। कितको विचारमा, यी पखेटाहरूले एउटा ठूलो वायुसेनाको सङ्केत गरेका छन्। यस शरणस्थानमा यस बाँको रहेको भागको रक्षा र पालनपोषण हुनेछ। साढ़े तीन वर्षसम्म यस अजिङ्गरले उनीहरूलाई आक्रमण गर्न पाउनेछैन। समय, समयहरू र आधा समयको मतलब साढ़े तीन वर्ष हुन्छ।

प्रकाश १२:१४-१६: इस्राएली जातिले उम्कन नपाओस् भन्ने हेतुले त्यस सर्पले आफ्नो मुखबाट यी मानिसहरूको पछि एउटा ठूलो बाढ़ी हानिपठाउनेछ। तर पृथ्वीले त्यो बहाएको पानी निलिदिनेछ। पृथ्वीले आफ्नो मुख खोलेको मतलब एउटा भुइँचालो भएको अर्थमा लिन सिकन्छ। शैतान विफल हुने भयो।

प्रकाश १२:१७: आफू यस प्रकारले होच्याइएकोमा अजिङ्गर रिसले चूर हुनेछ; यसकारण त्यसले इस्राएल देशमा रहेका यहूदीहरूमाथि आफ्नो बदला लिने रिस खन्याउन खोज्नेछ। यी यहूदीहरू आफ्नो विश्वासको वास्तविकता यसैमा देखाउँछन्, कि यिनीहरूले परमेश्वरका आज्ञाहरू पालन गर्छन् र प्रभु येशूको गवाही दिने गर्छन्।

प्रकाश १३:१: प्रकाशको तेह्र अध्यायले हामीलाई दुईवटा ठूला पशुहरूको परिचय दिन्छ। पहिलो पशु समुद्रबाट निस्केर आउँछ भने दोस्रो पशुचाहिँ पृथ्वीबाट निस्केर आउँछ (प्रकाश १३:११) । यहाँ भनेको पृथ्वी भूमि पनि हुन सक्छ, अर्थात् इस्राएल देश हुन सक्छ। अनि यसमा कुनै शङ्का छैन, यी दुईवटा पशुहरूले दुईजना पुरुषहरूलाई सङ्केत गर्छन्, जसले सङ्कष्टकालको समयमा प्रमुख भूमिका खेल्नेछन्। यी दुईवटा पशुहरू दानियल ७:३-७ पदको खण्डमा प्रस्तुत गरिएका चारवटा पशुहरूको योगफल हुन्। यी दुईवटा पशुहरूमा पहिलोचाहिँ फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्य हो, जसले दासजना राजाहरूको संयुक्त राज्यको रूप लिनेछ । पहिलो पशु समुद्रबाट निस्कन्छ । समुद्र भन्नेमा अन्यजातिका राष्ट्रहरू बुभिन्छन्। यस पशुका दसवटा सिङहरू हुँदा रहेछन्। अनि भविष्यवक्ता दानियलले रोमी साम्राज्यको विषयमा भविष्यवाणी गरेका थिए, कि जब रोमी साम्राज्य फेरि उठ्नेछ, तब त्यस राज्यबाट दसजना राजाहरू उठ्नेछन् (दानियल ७:२४)। यस पशुका सातवटा टाउकाहरू हुनेछन्। अनि प्रकाश १७:९-१० पदअनुसार यी सातवटा टाउकाहरू सातजना राजाहरू हुन्छन् । यसकारण यसको अर्थमा कि ता सातजना भिन्नै शासकहरू हुनेछन्, कि ता एउटै साम्राज्यका सातवटा अवस्थाहरू सम्भव हुनेछन् । यस पशुका सिङहरूमा दसवटा मुकुटहरू हुनेछन् । यी मुकुटहरू शासनको अधिकार पाएको चिन्ह हुन्, जुन अधिकार अजिङ्कररूपी शैतानले तिनीहरूलाई दिनेछ। यस पशुका टाउकाहरूमा निन्दापूर्ण नाम लेखिएको रहेछ। यस पशुले 'म मानिस होइन, तर स्वयम् ईश्वर हुँ' भन्ने दाबी गर्नेछ।

प्रकाश १३:२: यो पशु चितवाजस्तो छ, र यसका खुट्टाहरू भालुका जस्तै, अनि यसको मुख सिंहको मुखजस्तै छ। दानियलको पुस्तकको सात अध्यायमा चितुवाचाहिँ ग्रीक साम्राज्यको प्रतीक थियो, र भालुचाहिँ मादी-फारसको प्रतीक थियो, अनि सिंहचाहिँ बेबिलोनको साम्राज्यको प्रतीक थियो। फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्यचाहिँ चितुवाजस्तै फुर्तिलो, भालुजस्तै बलियो, सिंहजस्तै निर्दय हुनेछ। अनि यसरी नै त्यसले केही मात्रामा आफूभन्दा अघिका साम्राज्यहरूको समानताको रूप लिनेछ। छोटकारीमा भन्न हो भने, यस रोमी साम्राज्यले आफूभन्दा अघिका साम्राज्यले आफूभन्दा अघिका साम्राज्यले आफूभन्दा अघिका साम्राज्यले शितानबाट अलौकिक शक्ति पाउनेछन्।

प्रकाश १३:३: यस पशुका टाउकाहरूमध्ये एउटामा घातक चोट हुनेछ। यसको विषयमा डा. सी. आइ. स्कोफिल्डले यस प्रकारको अर्थ लगाएका छन्:

'पुरानो रोमी साम्राज्यका टुक्राहरूको अत्त्य कहिल्यै भएन, तर तिनैले विभिन्न राष्ट्र र राज्यहरूको रूप लिएका छन्। साम्राजिक सत्ता मात्र अन्त भएको हो अर्थात् यसको एउटा टाउकोमा मात्र मृत्युको चोट लागेको छ।' ²⁴⁾

अनि यो मृत्युको चोट निको हुनेछ, अर्थात् यस साम्राज्यले एउटा सम्राट पाउनेछ, र यो सम्राट भएको राज्यको रूपमा फेरि उठ्नेछ, जुन सम्राट यसको शिर हुनेछ। अनि त्यो सम्राट यो पशु हुनेछ।

प्रकाश १३:४: सारा संसारका मानिसहरू यस पशुको पछि लाग्नेछन्। तिनीहरू छक्क पर्नु मात्र कहाँ हो र? तिनीहरूले त्यसलाई ईश्वरको रूपमा पुज्नेछन् र दण्डवत् गर्नेछन्, साथै त्यस अजिङ्गरलाई पनि दण्डवत् गर्नेछन्।

प्रकाश १३:५-६: यस पशुको मुखभिर निन्दै-निन्दाका कुराहरू हुनेछन्, यसको साध्य छैन। यस पशुलाई बयालीस मिहनासम्म लड़ाइँ गर्ने अधिकार दिइनेछ (एन.के.जे.वी.को यस पन्नाको किनारमा लेखिएको टिप्पणीअनुसार)। यसले परमेश्वरको नाम, उहाँको वासस्थान र स्वर्गको सेनाको विरोधमा कठोर अपमानयुक्त तुच्छ शब्दहरू बोल्नेछ। प्रकाश १३:७: यसले परमेश्वरका जनहरूसित लड़ाइँ गर्नेछ र उनीहरूमध्ये धेरैजनामाथि विजय प्राप्त गर्नेछ। उनीहरू बरु मर्न तयार हुनेछन्, तर उनीहरूले कुनै हालतमा आफूलाई यसको अधीनतामा सम्पनेछैनन्। यस पशुको शासन सारा संसारमाथि हुनेछ। ख्रीष्ट येशूको राज्य आउनुभन्दा अघि योचाहिँ संसारको अन्तिम साम्राज्य हुनेछ।

प्रकाश १३:८: तिनीहरू जो साँचो विश्वासीहरू होइनन्, तिनीहरूले यस पशुलाई दण्डवत् गर्नेछन्। तिनीहरूले ख्रीष्ट येशूका निम्ति कहिल्यै तिर्सना गरेका छैनन्; यसर्थ तिनीहरूका नामहरू जीवनको पुस्तकमा कहिल्यै लेखिएका थिएनन्, जुन जीवनको पुस्तक परमेश्वरको थुमाको पुस्तक हो। येशूको बहुमूल्य रगतको दाममा छुटकारा पाएकाहरूको बीचमा तिनीहरूका नामहरू नभएका हुनाले तिनीहरूलाई भ्रममा सुम्पिनेछ। तिनीहरूले सत्यको तथ्य विश्वास गर्न मान्दैनन्; यसैकारण तिनीहरूले अब भूटलाई विश्वास गर्नुपर्छ।

प्रकाश १३:९: परमेश्वरको वचनरूपी प्रकाश उपलब्ध हुँदा नै हामी सबैले यो प्रकाश ग्रहण गरिहाल्नुपर्छ – यस पदले हामीलाई यसको चेताउनी दिँदैछ। जसले ज्योतिलाई इन्कार गर्छ, त्यसलाई अबदेखि उसो ज्योति दिइनेछैन।

प्रकाश १३:१०: साँचो विश्वासीहरूले उनीहरूका सताउनेहरूको विषयमा सान्त्वना पाउनेछन् । उनीहरूलाई कैदमा हाल्नेहरू कैदमा जाने नै छन् । उनीहरूलाई मार्नेहरू तरवारले मारिनेछन् । पवित्र जनहरूले धीरज धार्न र अन्तसम्म विश्वासमा सुदृढ़ भई रहनलाई यस वचनबाट साहस पाउँछन् ।

प्रकाश १३:११: अब दोस्रो पशुको वर्णन शुरु हुन्छ, जुन पशुचाहिँ सङ्कष्टकालको दोस्रो प्रमुख व्यक्ति हुनेछ। अनि त्यसले पहिलो पशुसित निजकको सम्बन्ध राखेर काम गर्नेछ। त्यसले पहिलो पशुको पूजा गर्न एउटा अन्तर्राष्टिय धावा र सम्मेलन आयोजना गर्नेछ; अनि त्यसले रोमी सम्राटको विशाल मूर्ति बनाउन लाउनेछ। त्यो दोस्रो पशु पृथ्वीबाट (अथवा इस्राएल देशबाट) निस्केर आउनेछ। अनि त्यो पशु निस्केर आउने देशचाहिँ इस्राएल देश नै हो भने त्यो अगुवा निश्चय नै यहूदी

मानिस हुनुपर्छ। त्यो पशु भूटा भविष्यवक्ता हो (प्रकाश १६:१३,१९:२० र २०:१०)। साँढ़भेड़ाको जस्तै त्यसका दुईवटा सिङ रहेछन्। त्यसले विनम्र भेष धारण गर्नेछ, कसैलाई हानि गर्न नसकेजस्तै। यसरी नै त्यसले परमेश्वरको थुमाको नकल गर्नेछ र 'परमेश्वरको थुमा मै हुँ' भन्ने देखाउनेछ। तर जब त्यसले मुख खोलेर बोल्छ, तब त्यो अजिङ्गरजस्तै बोल्नेछ, किनकि त्यसले शैतानको प्रेरणा पाएर त्यसको शक्तिमा बोल्नेछ।

प्रकाश १३:१२-१४: त्यसले पहिलो पशुको पूरा अधिकार चलाउनेछ। रोमी सम्राटले आफ्नो पक्षमा काम गर्न त्यसलाई असीमित, अपिरिमित अधिकार दिनेछ; यस वाक्यको अर्थ यही हो। त्यस दोस्रो पशुसँग अलौकिक शक्ति हुनेछ। त्यसले आकाशबाट पृथ्वीमाथि आगो भार्नेछ। त्यसले देखाएका आश्चर्यकर्महरूको उद्देश्य मानिसहरूलाई छल्नु हो। अन्तमा तिनीहरूले एकजना मानिसलाई परमेश्वरको रूपमा दण्डवत् गर्नेछन्।

प्रकाश १३:१४: त्यसले रोमी सम्राटको विशाल मूर्तिभित्र प्राण हाल्नेछ। त्यस मूर्तिलाई उजाड़ पार्ने घृणित वस्तु भनिन्छ। अनि त्यो मूर्ति बोल्नेछ। अनि त्यसको पूजा नगर्नेहरूको सजाय मृत्युदण्ड हुनेछ।

प्रकाश १३:१६: त्यस दोस्रो पशुले सबै मानिसहरूलाई बाध्यता गराउनेछ। तिनीहरूले आफ्नो दाहिने हातमा अथवा आफ्नो निधारमा एउटा चिन्ह लिनुपर्नेछ, जुन चिन्ह रोमी सम्राटको अङ्करूपी टिका वा छाप हो।

प्रकाश १३:१७: त्यो चिन्हबाहेक त्यस रोमी सम्राटको नामको एउटा छाप र एउटा रहस्यमय अङ्क पिन हुनेछ। कि ता त्यस पशुको चिन्ह, त्यसको नामको छाप वा त्यसको अङ्क मानिसहरूले ग्रहण गर्नुपर्नेछ, नत्रता तिनीहरूले किनबेच गर्न पाउनेछैनन्। जीविका चलाउने व्यवसायको नाममा त्यसले मानिसहरूलाई ख्रीष्ट येशूलाई छोड्ने बाध्यता गराउनेछ र तिनीहरूलाई पशुको मूर्ति पूजा गर्ने करमा पार्नेछ। यो एउटा अग्नि-परीक्षा हुनेछ। तर साँचो विश्वासीहरूले मुक्तिदाता प्रभुलाई इन्कार गर्नुभन्दा बरु शरीरको मृत्यु रोज्नेछन्।

प्रकाश १३:१८: अनि त्यस पहिलो पशुको सङ्ख्या छ सय छैसट्टी हो, अथवा ६६६ को अङ्क हो। अङ्क छचाहिँ मानिसको अङ्क हो। अङ्क सातचाहिँ परमेश्वरको सिद्धता र महिमाको अङ्क हो। यसको अर्थ यो हो, कि मानिस परमेश्वरको महिमाको स्थान र स्तरमा आइपुग्न सकेन, तर अङ्कको हिसाबले मानिसचाहिँ सात होइन, तर पितत भई सातदेखि एक अङ्क कम भएको छ। अनि अङ्क ६६६ को अर्थ दुष्टाइको त्रिएकता बुिभन्छ।

अनि प्रकाश तेह अध्यायबाट उठेको एउटा ठूलो प्रश्न रहेको छः ख्रीष्ट-विरोधी कुनचाहिँ पशु होला — पहिलो कि दोस्रो पशु ? यसमा याद गर्नुपर्ने प्रथम तर्क के हो भने, ख्रीष्ट-विरोधीचाहिँ पहिलो पशु हुनुपर्छ, किनभने ख्रीष्ट-विरोधीले परमेश्वरको स्थान ओगटेर मानिसहरूबाट पूजाआजा पाउने माग गर्नेछ। दोस्रो पशुचाहिँ ख्रीष्ट-विरोधी हुनुपर्छ भन्ने पक्ष लिनेहरूको तर्क यस प्रकारको छः कुनै पनि यहूदी मानिसले कुनै अन्यजातिको मानिसलाई ख्रीष्टको रूपमा ग्रहण गर्नेछैन नै। अनि त्यो दोस्रो पशु यहूदी हुनेछ। यसकारण त्यो नै त्यो भूटो ख्रीष्ट हुनुपर्छ। (प्रकाशकको टिप्पणीः तर यो दोस्रो धारणा विश्वासलाग्दो नभएको देखिन्छ)।

प्रकाश १४:१: यहाँ, यस खण्डमा परमेश्वरको थुमा सियोन पर्वतमाथि उभिनुभएको दर्शन छ; अनि उहाँको साथमा उहाँका एक लाख चवलीस हजार अनुयायीहरू छन्। उनीहरू सबैका निधारहरूमा परमेश्वर पिताको नाम लेखिएको रहेछ। यस दर्शनले हामीलाई प्रभु येशूको दोस्रो आगमनितर लान्छ, जब उहाँ यस संसारमा फेरि आउनुहुनेछ र यरूशलेममा खड़ा हुनुहुनेछ, उहाँको साथमा इस्राएलका बाह्रवटा कुलहरूबाट बाह्र-बाह्र हजारजना विश्वासीहरू हुनेछन् अर्थात् त्यो एक लाख चवलीस हजार र प्रकाशको पुस्तकको सात अध्यायमा भनिएका एक लाख चवलीस हजार एकै हुन्। उनीहरू ख्रीष्ट येशूको राज्यभित्र प्रवेश गर्न लागेका छन्।

प्रकाश १४:२-३: यूहन्नाले सङ्गीतको आवाज सुन्दैछन्, जुन सङ्गीतको आवाज स्वर्गबाट आउँछ, र जसको आवाज धेरै पानीको आवाजजस्तै हुन्छ, अँ, ठूलो गर्जनको आवाजजस्तै हुँदो रहेछ। वीणाहरू बजिरहेका छन्। यी एक लाख चवलीस हजारजनाले मात्र यहाँ प्रस्तुत गरिएको गीत सिक्न सक्नेछन्। प्रकाश १४:४-५: उनीहरू कन्या अर्थात् कुमारहरू हुन्; किनभने उनीहरूले आफूलाई स्त्रीहरूद्वारा अशुद्ध पार्देनन् । उनीहरूले यस्तो अप्ठ्यारो समयमा पनि आफूलाई घिनलाग्दो मूर्तिपूजाबाट अलग राखेका छन् र आफूलाई फोहर व्यभिचारबाट शुद्ध राखेका छन् । परमेश्वरको थुमाप्रति पूरा आज्ञाकारी भई उनीहरूले उहाँलाई भक्तिसाथ पछ्याएका छन् । उनीहरूको सम्बन्धमा श्री जे. डी. पेन्टेकोस्टले यसो भनेका छन्:

'यिनीहरू परमेश्वरको निम्ति र थुमाको निम्ति मानिसहरूको बीचबाट लिइएका पहिलो फल हुन्। यसर्थ सङ्कष्टकालको समयमा जुन फसल भित्र्याइनेछ, त्यस फसलको प्रथम भाग यिनीहरू हुन्छन्। यिनीहरूले हजार वर्षको राज्यभित्र प्रवेश गर्नेछन्, र यिनीहरूबाट हजार वर्षको राज्यभी जनसङ्ख्या बढूनेछ।' ²⁵⁾

यिनीहरूले ख्रीष्ट-विरोधीको यो भूट निल्न सक्दैनन्। यिनीहरूले एकजना मानिसलाई परमेश्वरको रूपमा दण्डवत् गर्न सक्दैनन्। ख्रीष्ट येशूको अचूक अङ्गिकार कायम राखेको हुनाले यिनीहरू सम्पूर्ण रूपले निर्दोष ठहरिनेछन्।

प्रकाश १४:६-७: यहाँ अर्को एकजना स्वर्गदूत देखा परेका छन्, जो मध्यआकाशमा उड़िरहेका छन्, जसको साथमा अनन्त सुसमाचार रहेछ। यो कुरा र मत्ती २४:१४ पदमा लेखिएको कुरा मिल्छ, जहाँ लेखिएको छः 'यो राज्यको सुसमाचारचाहिँ सबै जातिहरूका निम्ति साक्षी हुनलाई सारा संसारमा प्रचार गरिनेछ; अनि त्यसपछि अन्त आउनेछ।' अनि यस सुसमाचारको सन्देश के हो, सो कुरा प्रकाश १४:७ पदले स्पष्ट पार्छ। मानिसहरूले त्यस पशुको भय होइन, तर परमेश्वरको डर मान्नुपर्छ। तिनीहरूले त्यस घिनलाग्दो मूर्तिलाई होइन, तर आफ्ना सृष्टिकर्तालाई महिमा दिनुपर्छ। तिनीहरूले एकजना मानिसलाई होइन, तर एकमात्र सत्य परमेश्वरलाई नै दण्डवत् गर्नुपर्छ। हुन त, सुसमाचार एउटै मात्र हो। ख्रीष्ट येशूमाथि राखिएको विश्वासद्वारा मानिसहरूले सित्तैंमा मुक्ति पाउनेछन्। यो हो ख्रीष्टको सुसमाचार। तर विभिन्न युगहरूमा सुसामाचारको जोड़ भिन्नभिन्नै हुन्छ। अनि सङ्कष्टकालको अविधमा सुसमाचारको सन्देशले मानिसहरूलाई त्यस पशुको सेवा र पूजा गर्नदेखि फर्काउन र तिनीहरूलाई

ख्रीष्ट येशूले यस पृथ्वीमाथि स्थापित गर्न लाग्नुभएको राज्यका निम्ति तयार पार्न खोज्नेछ।

प्रकाश १४:८: दोस्रो स्वर्गदूतले बेबिलोनको पतनको घोषणा गर्दछन्। यस पूर्व-घोषणाले हामीलाई प्रकाश १७-१८ अध्यायहरूमा लैजान्छ। बेबिलोनले पितत यहूदीधर्म र पितत इसाईधर्मलाई सङ्केत गरेको छ। यो विशाल संयुक्त व्यापार र धर्म-संघले रोममा आफ्नो मुख्य कार्यालय र मुख्य केन्द्र बनाउनेछ। अनि सबै जातिहरूले परमेश्वरको क्रोध पैदा गर्ने त्यसको व्यभिचारको मद्यबाट पिउनेछन्, तिनीहरू मत्त हुनेछन्।

प्रकाश १४:९-१०: तेस्रो स्वर्गदूतले घोषणा गरेको समयचाहिँ हामीले सङ्कष्टकालको मध्यभाग हो भनेर तोकुवा दिन सक्छौं। यो महासङ्कष्टको शुरु हुनेछ। ती स्वर्गदूतले चेताउनी दिएर भन्छन्ः यस पशुलाई र यसको मूर्तिको पूजा गर्ने, यसको चिन्ह आफ्नो दाहिने हात वा आफ्नो निधारमा ग्रहण गर्ने हरेक मानिस परमेश्वरको क्रोधमा पर्नेछ; किनभने उहाँको क्रोधको मद्य महासङ्कष्टको अवधिमा यी मानिसहरूमाथि खन्याइनेछ। तर यो त नरकको अनन्त आगोका असाध्य पीड़ाहरू कस्ता-कस्ता छन्, सो कुराको स्वाद दिने पूर्वानुभव मात्र हो। नरकको निभने आगोमा विश्वास नगर्ने मानिसहरू आगो र गन्धकद्वारा पीड़ित भई अनन्त-अनन्तसम्म असाध्य पीड़ाले तड़्पनेछन्।

प्रकाश १४:११: नरकको दण्डमा पर्नेहरू पूरा होशमा हुनेछन् र तिनीहरूका पीड़ारूपी सजाय अनन्त हुनेछ। यस पदले यो कुरा पुष्टि पार्नेछ। दुष्ट मानिसहरूको अस्तिस्व मरेपिछ शेष हुनेछ भन्ने कुरा पिवत्र धर्मशास्त्र बाइबलले कुनै ठाउँमा शिक्षा दिँदैन। बरु तिनीहरूको पीड़ाको धूवाँ अनन्त-अनन्तसम्म उँभोतिर उठिरहनेछ। तिनीहरूले दिनरात कुनै विश्राम पाउनेछैनन्।

प्रकाश १४:१२: पवित्र जनहरूका निम्ति यो एउटा यस्तो समय हुनेछ, जुन समयमा उनीहरूले त्यस पशुका क्रूरताहरू धीरजिसत सहनुपर्नेछ। उनीहरूले परमेश्वरको आज्ञापालन गर्नुपर्नेछ, अनि कुनै मानिसलाई र कुनै मूर्ति पुज्नुहुनेछैन। उनीहरूले ख्रीष्ट येशूमाथि राखेको आफ्नो विश्वास कायम राख्नुपर्नेछ। प्रकाश १४:९-११ पदको खण्डले विश्वासयोग्य हुनेहरूलाई अन्तसम्म स्थिर रहनलाई उत्साह दिन्छ; किनकि दुष्ट मानिसहरूको विनाश सुनिश्चित हुनेछ।

प्रकाश १४:१३: यस अवधिभित्र मर्ने विश्वासीहरू हजार वर्षको राज्यका आशिषहरूबाट विज्वित हुनेछैनन्। मानिसहरूको भनाइ छः 'जीवित हुनेहरू कित धन्य हुन्छन्!' तर परमेश्वर भन्नहुन्छः 'मरेकाहरू धन्य हुनेछन्, जब उनीहरू प्रभुमा मर्छन्;' अनि धपेर उहाँ भन्नहुन्छः 'अनि उनीहरूका कामहरू उनीहरूको पिछ लाग्छन्-लाग्छन्।' ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरिएको हरेक कामले र उहाँको नामको खातिर अरू मानिसहरूका निम्ति गरिएको हरेक उपकारले ठूलो इनाम कमाउनेछ। हरेक भलाइ, हरेक कल्यान-कार्य, हरेक दान, हरेक बिलदानयुक्त त्याग र सेवा, हरेक प्रार्थना, हरेक आँसु, अरू मानिसहरूलाई सुनाएको हरेक गवाहीको एक-एक वचन स्वर्गीय इनामको योग्य हुनेछ।

प्रकाश १४:१४: यस खण्ड र मत्ती १३:३९-४३ र मत्ती २४:३१-४६ पदका खण्डहरूसित तुलना गरेपछि के थाहा लाग्छ भने, यस पृथ्वीको फसल उठाउने कटनीचाहिँ हाम्रा प्रभु येशूको दोस्रो आगमनमा हुने रहेछ। यहाँ, यस खण्डमा प्रभु येशू आफूले यसको कटनी गर्नुहुनेछ। मत्ती १३:३९ पदले भन्छ, कि स्वर्गदूतहरूले यसको कटनी गर्नेछन्। अनि यी दुईवटा कुराहरू सत्य छन्; किनभने ख्रीष्ट येशूले आफ्ना स्वर्गदूतहरूको हातद्वारा पृथ्वीको कटनी गर्नुहुनेछ।

'हेर, एउटा बादल, अनि त्यस बादलमाथि एकजना बिसरहनुभएको छ, जो मानिसका पुत्रजस्तै देखिनुहुन्छ, जसको शिरमाथि एउटा सुनको मुकुट र जसको हातमा एउटा लाग्ने हँसिया रहेछ।'

प्रकाश १४:१४: अनि एकजना स्वर्गदूत स्वर्गको मन्दिरबाट निस्केर बाहिर आउँछन्, जसले त्यस बादलमाथि बस्नुहुनेलाई ठूलो सोरले भन्छन्ः 'आफ्नो हँसिया चलाउनुहोस् र कटनी गर्नुहोस् ! ... किनिक पृथ्वीको फसल पाकिसकेको छ।' यसबाट यी स्वर्गदूतले प्रभु येशूलाई आदेश दिएको अर्थ बुभनुहुँदैन । किनभने स्वर्गदूतहरूले कुनै हालतमा पनि परमेश्वरलाई आदेश दिँदैनन्। तर पिता परमेश्वरले आफ्नो सन्देशरूपी यो विन्ती यी स्वर्गदूतमार्फत आफ्नो पुत्र येशू ख्रीष्टलाई दिनुहुन्छ (प्रकाश १:१)।

प्रकाश १४:१६: यस पहिलो कटनीको अर्थ हामीले दुई प्रकारले बुभन सक्छों। एक, यस कटनीद्वारा सङ्कष्टकालका विश्वासीहरूलाई जम्मा गरिनेछ, हजार वर्षको राज्यमा प्रवेश गराउनलाई। यस धारणाअनुसार यिनीहरू त्यो असल बीउ हुन्, जुन बीउ मानिसको पुत्रले राज्यका सन्तानहरूको रूपमा छर्नुभएको छ; यसले मत्ती १३ अध्यायको दृष्टान्तसँग मेल खान्छ। दोस्रो अर्थमा यो कटनी न्यायको कटनी हो। यस न्यायमा अन्यजातिका मानिसहरू जम्मा गरिनेछन्; किनभने प्रकाश १४:१७-२० पदको खण्डमा प्रस्तुत गरिएको दोस्रो कटनीचाहिँ इस्राएली जातिमा केन्द्रित हुनेछ।

प्रकाश १४:१७: अबचाहिँ इस्राएली जातिभित्र जित मानिसहरू विश्वास गर्दैनन्, ती मानिसहरूमाथि आइपर्ने अन्तिम डरलाग्दा-डरलाग्दा न्यायहरूमाथि यहाँको वर्णनले ध्यान राख्छ। तिनीहरू पृथ्वीका अङ्गुर हुन् (भजन ८०:८; यशैया ४:१-७; यर्मिया २:२१ र ६:९)। एकजना स्वर्गदूत स्वर्गको मन्दिरबाट बाहिर निकन्छन्, जसको हातमा एउटा लाग्ने हँसिया रहेछ।

प्रकाश १४:१८: आगोमाथि अधिकार भएका अर्को एकजना स्वर्गदूतले लाग्ने हँसिया बोक्ने यी स्वर्गदूतलाई 'कटनी शुरु गर' भन्ने आदेश दिन्छन्। अनि यहाँ भनिएको आगोचाहिँ आउन लागेको अग्नि-न्यायसित सम्बन्धित हुन सक्छ।

प्रकाश १४:१९: स्वर्गदूतले आफ्नो हँसिया चलाएर पृथ्वीका पाकेका अङ्गुरहरू जम्मा पार्छन् र तिनलाई परमेश्वरको क्रोधको ठूलो अङ्गुर पेल्ने कोलिभत्र हाल्छन्। अनि जसरी दाखरस बनाउनलाई दाखको कोलिभत्र अङ्गुरहरू कुल्चिन्छन्, त्यसरी नै यस न्यायमा दुष्ट मानिसहरूलाई नष्टभ्रष्ट पारिनेछ। यस दर्शनले यस प्रकारको चित्रण दिन्छ।

प्रकाश १४:२०: अनि दाखको कोलरूपी त्यो न्याय यरूशलेम शहरदेखि बाहिर हुनेछ, हुन सक्छ यहोशापातको बेंसीमा (योएल ३:२ र १२)। यस महाघातमा घोड़ाहरूका लगामसम्म पुग्ने गरी रगतको धारा एक सय असी माइल टाढ़ा बग्नेछ, मानौं यरूशलेमदेखि एदोम देशको दक्षिण भागसम्म पुग्ने अनुमान गरिन्छ।

प्रकाश १४:१: अब स्वर्गमा एउटा ठूलो, अचम्मको चिन्ह देखा पर्दछ। सातजना स्वर्गदूतहरूले अन्तिम सातवटा महामारीहरू खन्याउन लागेका छन्, जुन महामारीहरूद्वारा परमेश्वरको क्रोध पूरा हुनेछ। यसैबाट हामी जान्दछों: हामी यहाँ सङ्कष्टकालको अन्तमा आइपुगेका छों।

प्रकाश १४:२: प्रेरित यूहन्नाले स्वर्गमा मानिसहरूको ठूलो जमात देखिरहेका छन्। यो मानिसहरू यस्तो काँचको समुद्रमाथि उभिरहेका छन्, जुन काँचको समद्रमा काँच र आगो मिसिएका हुन्छन्। यी मानिसहरूले त्यस पशुलाई र त्यसको मूर्ति पुज्न मानेनन्; यिनीहरूले आफ्नो दाहिने हातमा वा निधारमा त्यसको नामको चिन्ह ग्रहण गरेनन्। अनि हामीलाई के लाग्छ भने, अवश्य संसारका मानिसहरूले यिनीहरूलाई मारेर शहीद बनाएका हुनुपर्छ।

प्रकाश १४:३-४: तर अब उनीहरू स्वर्गमा छन्; उनीहरूले मोशाको गीत र थुमाको गीत गाउँदैछन्, जुन गीतका शब्दहरू प्रायः पुरानो नियमबाट उद्धृत गरिएका खण्डहरू हुँदा रहेछन्। परमेश्वरका न्यायहरू कित धर्ममय छन्! यसका निम्ति उनीहरू साक्षी बसेका छन्; किनभने उहाँले उनीहरूको हत्या गर्नेहरूलाई के-के गर्न लाग्नुभएको छ, सो उनीहरूले अब देख्न पाउनेछन्। सर्वशक्तिमान् परमेश्वरको प्रशंसा होस्! किनभने उहाँका कामहरू महान् र उहाँका मार्गहरू बिलकुल सत्य छन्। सन्दर्भमा ध्यान दिनु हो भने, उहाँका न्यायका कामहरू महान् र सत्य हुन्छन्। तर उहाँका सबै कामहरू र उहाँका सबै मार्गहरूको विषयमा यसो भन्न मिल्छ। उहाँ पवित्र जनहरूका राजा हुनुहुन्छ अथवा एन.के.जे.वी.को यस पन्नाको किनारमा लेखिएको टिप्पणीअनुसार जातिहरूका राजा हुनुहुन्छ। 26)

मोशाको गीत परमेश्वरको छुटकाराको गीत हो, जुन गीतले मिस्र देशको दासत्वबाट उहाँको प्रजाले पाएको छुटकाराको गुणगान गर्छ। थुमाको गीतले शैतान र त्यसको शक्तिबाट, साथै आत्मिक जीवनका सबै शत्रुहरूबाट पाएको पूरा, अन्तिम छुटकाराको प्रशंसा गर्छ। यस सम्बन्धमा श्री ए. टी. पियरसनले सठीक टिका गरेका छन्ः 'यी दुईवटा गीतहरूले छुटकाराको इतिहासमा साँधिसमाना लगाउँछन्, जुन साँधहरूको बीचमा छुटकारा पाइएका परमेश्वरका जनहरूको सम्पूर्ण इतिहास परेको छ।' ²⁷)

पृथ्वीमाथि आइपरेका परमेश्वरका न्यायहरूले उहाँलाई पवित्र परमेश्वरको रूपमा दर्साएका छन्। उहाँका न्यायका कामहरूले गर्दा सबै जातिहरूका मानिसहरूले उहाँको डर मान्नेछन्, उहाँलाई महिमा दिनेछन् र उहाँलाई दण्डवत् गर्नेछन्।

प्रकाश १४:४: यी कुराहरूपछि यूहन्नाले स्वर्गमा साक्षीको निवासस्थानको मन्दिरलाई खुला भएको देख्दछन्। यो निवासस्थानचाहिँ स्वर्गको वास्तविक मन्दिर हो, जसको प्रतिरूप वा नकल संसारमा अवस्थित भएको मन्दिर थियो (हिब्रू ९:२३-२४)। साक्षीको निवास-स्थान भन्नाले महापवित्रस्थानलाई बुभनुपर्छ।

प्रकाश १५:६: अब यी सातजना स्वर्गदूतहरू मन्दिरबाट बाहिर निस्केर आउँछन्, अनि यिनीहरूसँग सातवटा महामारीहरू छन्। तिनीहरूको पहिरन चोखो, चिम्किलो मलमल हो; तिनीहरूका छातीमा सुनका पेटीहरू बाँधिएका रहेछन्। परमेश्वरको धर्ममय न्याय पूरा गर्न तिनीहरू तम्तयार छन्। यस न्यायबाट परमेश्वरको महिमा हुनेछ। यी सातजना स्वर्गदूतहरूले अन्तिम सातवटा महामारीहरू खन्याउन तयार छन्।

प्रकाश १४:७: ती चार जीवित प्राणीहरूमध्ये एउटाले ती सातजना स्वर्गदूतहरूलाई एक-एक कचौरा दिन्छ। यी कचौराहरूभित्र सङ्कष्ट-कालका अन्तिम न्यायहरू छन्। यी न्यायहरू अंशिक रूपले होइन, तर पूरा रूपले अर्थात् एकैजनालाई पिन नछोड़ेर परमेश्वरका सबै शत्रुहरूमाथि आइपर्नेछन्।

प्रकाश १४:८: यी सातवटा महामारीहरू पूरा नभएसम्म कसैले पनि यस स्वर्गीय मन्दिरभित्र पस्न पाउनेछैन। अबचाहिँ स्वर्गीय पूजाहारीहरूले चढ़ाएको कुनै पनि अन्तर्विन्तीले परमेश्वरको क्रोधलाई कुनै हिसाबले थाम्न वा रोक्न सक्नेछैन भन्ने अर्थ यस वाक्यको मतलब हुन सक्छ।

अ) प्रकाश १६: न्यायका सातवटा कचौराहरू

प्रकाश १६:१-२: यस स्वर्गको मन्दिरबाट एउटा ठूलो वाणी सुनिन्छ, जसले यी सातजना स्वर्गदूतहरूलाई आदेश दिन्छः 'जाओ, र पृथ्वीमाथि परमेश्वरको क्रोधका यी कचौराहरू खन्याइदेओ !' तुरहीरूपी न्यायहरू र कचौरारूपी न्यायहरू उस्तै-उस्तै प्रकारका छन्, र तिनका नितजाहरू पि उस्तै छन्, तर पछिल्ला न्यायका प्रकोपहरूचािहँ पहिला न्यायहरूका भन्दा ठूला छन्। तब पहिलो कचौरा खन्याइन्छ, अनि त्यस पशुको चिन्ह ग्रहण गर्ने र त्यसको मूर्तिको पूजा गर्ने सबै मानिसहरूमािथ घिनलाग्दा, खूबै गनाउने कष्टपूर्ण घाउखटिराहरू निस्कन्छन्।

प्रकाश १६:३: त्यसपछि दोस्रो कचौरा समुद्रमाथि खन्याइन्छ; अनि समुद्रको पानी मरेको मानिसको चमेको रगतमा परिणत हुन्छ। यसरी समुद्रभित्र सबै प्राणीहरू नष्ट हुनेछन्।

प्रकाश १६:४: तेस्रो कचौरा खन्याएपछि नदीहरू, खोलाहरू र मुहानहरूजस्तै पानीका सबै स्रोतहरू रगतमा परिणत हुनेछन्।

प्रकाश १६: ५-६: यी पानीका स्रोतहरूमाथि अधिकार भएका स्वर्गदूतले परमेश्वरका न्यायहरू अति धर्ममय र हर प्रकारले न्यायसँगत हुन्छन् भन्ने कुराको समर्थन गर्छन्; िकनभने मानिसहरूले आफ्ना पापले पूर्ण अधर्महरूको उचित प्रतिफल पाउनेछन्। तिनीहरूले प्रशस्त रगत बगाएका छन्; अब तिनीहरूले पानी होइन, तर रगत पिउनुपर्छ। तिनीहरू यसको योग्य छन्।

प्रकाश १६:७: अनि यहाँ देखिने वेदीले हामीलाई प्रकाश ६:९ पदमा प्रस्तुत गरिएको वेदीको सम्भना दिलाउँछ, जसमाथि शहीद भएका पवित्र जनहरूको रगत छर्किएको छ। यी शहीदहरूले अहिलेसम्म निक्कै समय धीरजसित पर्खनुपरेको छ। तर अब उनीहरूका सताउनेहरूको न्याय हुनेछ र तिनीहरूले आफ्ना कामको उचित सजाय पाउनेछन्।

प्रकाश १६:८-९: चौथो कचौरा सूर्यमाथि खन्याइन्छ। सूर्यको विकिरण र रापले मानिसहरूको खुबै सेकाइ हुनेछ। तर तिनीहरूले पश्चात्ताप गर्नेछैनन्, तर परमेश्वरलाई सराप्नेछन्, जसले यो खहराउने राप पठाउनुभएको छ।

प्रकाश १६:१०-११: अब पाँचौं स्वर्गदूतले अन्धकार पैदा गर्ने आफ्नो महामारीको कचौरा त्यस पशुको राज्यमाथि खन्याउँछन्। अधिका पीड़ाहरूबाट अभै पिन केही आराम नपाएका यी मानिसहरूमाथि कष्टमाथि कष्ट थिपनेछ; किनभने यी ज्यादा कष्टहरूबाट बिसाउने ठाउँ कहीं हुनेछैन। यस महामारीले पिन तिनीहरूका कठोर हृदयहरू नम्र पार्न सक्नेछैन, बरु परमेश्वरप्रति तिनीहरूको घृणा पो बढ्नेछ।

प्रकाश १६:१२: अनि जब छैटौं कचौरा खन्याइन्छ, तब यूफ्रेटिस महानदीको पानी सुकिजानेछ। यसो हुँदो पूर्वबाट आउने सेनाहरूका निम्ति बाटो तयार हुनेछ, जुन सेनाहरू इस्राएल देशको विरोधमा आउनेछन्।

प्रकाश १६:१३-१४: अब प्रेरित यूहन्नाले त्यस अजिङ्गरको मुखबाट, त्यस पशुको मुखबाट र त्यस भूटो भिवष्यवक्ताको मुखबाट तीनवटा अशुद्ध आत्माहरू निस्किरहेका देख्छन्, जुन आत्माहरू भ्यागुताहरूजस्तै छन्। अजिङ्गर, पशु र भूटो भिवष्यवक्ता शैतानको त्रिएकता हुन्। यी आत्माहरू दुष्ट आत्माहरू हुन्, जसले विभिन्न आश्चर्यलाग्ने चिन्हहरू देखाउनेछन् र संसारका शासकहरूलाई ठग्नेछन्। तिनकै छलको फलस्वरूप तिनीहरू सर्वशक्तिमान् परमेश्वरको महान् दिनमा चल्न लागेको यस चरमबिन्दुरूपी लड़ाइँका निम्ति आउनेछन्।

प्रकाश १६:१४: यस सर्वश्रेष्ठ लड़ाइँको नाम लिनासाथ प्रभु येशूले सङ्कष्टकालमा जिउने पवित्र जनाहरूका निम्ति एउटा विशेष आशिषको वचन छोड़्नुहुन्छ। उनीहरूले उहाँको दोस्रो आगमनको बाटो हेर्नेछन्; उनीहरूले त्यस समयमा चल्ती भएको मूर्तिपूजाबाट अलग रहेर आफ्ना लुगाहरूको रखवाली गर्नेछन्। मुक्ति नपाएका मानिसहरूका निम्ति प्रभु येशू चोर आएभैं आउनुहुनेछ; उहाँले तिनीहरूलाई नाङ्गो अर्थात् तयार नभएको अवस्थामा भेट्टाउनुहुनेछ; उहाँ तिनीहरूको शर्म र हानिका निम्ति आउनुहुनेछ।

प्रकाश १६:१६: संसारका सेनाहरू हारमागेड्डोन भनिने ठाउँमा भेला हुनेछन्, जुन हिब्रू शब्दको अर्थ मेगिद्दोको पहाड़ हो।²⁸⁾ सर्वमान्य अनुमानअनुसार यो ठाउँ एस्त्राएलोन नामक टार हुनुपर्ला, जुन टारको छेउमा मेगिद्दो शहर अवस्थित छ। फ्रान्सेली सम्राट नेपोलियोनले यो टार लड़ाइँ गर्न सर्व-योग्य देखेर यस जग्गाको नाम 'संसारको अखड़ा' भनेका थिए।

प्रकाश १६:१७: सातौं स्वर्गदूतद्वारा खन्याइएको यस सातौं कचौरामा अन्तिम न्याय हुनेछ, सो कुरा यस वाणीको सूचनाले स्पष्ट पार्छः 'भइसक्यो !' यस सङ्कष्टकालका निम्ति परमेश्वरको क्रोध पूरा भयो।

प्रकाश १६:१८: अन्तिम कचौरा खन्याएपछि ठूला-ठूला प्राकृतिक मड़ारचाहटहरू हुनेछन्, जस्तै विस्फोटनहरू, चटचाङहरू, गर्जनहरू, बिजुलीहरू हुनेछन्, अनि एउटा भुइँचालो जानेछ। अघि कहिल्यै यस्तै भुइँचालो गएको छैन।

प्रकाश १६:१९: महानगर बेबिलोन तीन टुक्रा हुनेछ। अब त्यसले परमेश्वरको क्रोधको कचौरा पिउनेछ। परमेश्वरले त्यसको मूर्तिपूजा, त्यसको क्रूरता, त्यसको धार्मिक गड़बड़ बिर्सनुभएको छैन। यही समयमा संसारका सबै शहरहरू गर्ल्यामगुर्लुम ढल्नेछन्।

प्रकाश १६:२०: पृथ्वी डगमगाउँदा हरेक टापु र हरेक पहाड़ हटेर जानेछ।

प्रकाश १६:२१: कत्रो असिना ! मन-मनको तौल भएका ठूला-ठूला असिना पृथ्वीमाथि खस्नेछन् । तर पश्चात्ताप गर्नुको सट्टामा मानिसहरूले परमेश्वरको निन्दा पो गर्नेछन् ।

ट) प्रकाश १७-१८: महान् बेबिलोनको पतन

प्रकाश १७:१-२: अब यी सातजना स्वर्गदूतहरूमध्ये एकजना आउँछन्; तिनले यूहन्नालाई महावेश्यामाधिको न्याय हेर्ने निम्तो दिन्छन्। यो एक विशाल संयुक्त व्यापार र धर्म-संघ हो, जसले रोममा आफ्नो मुख्य कार्यालय र मुख्य केन्द्र स्थापित गर्नेछ। धेरैजनाको धारणाअनुसार प्रकाशको पुस्तकको सत्र अध्यायमा धार्मिक बेबिलोनको, र प्रकाशको पुस्तकको अठार अध्यायमा व्यापारी बेबिलोनको वर्णन गरिएको छ। धार्मिक बेबिलोनको अर्थमा पतित इसाईधर्म बुभनुपर्छ, चाहे क्याथोलिक, चाहे प्रोटेस्टेण्ट । बेबिलोनचाहिँ सबैको बीचमा एकता बढ़ाउने विश्व-मण्डली हो भन्न मिल्छ । बेबिलोनको विस्तृत वर्णनमाथि ध्यान लगाउनुहोस् ! यो वेश्या धेरै पानीहरूमाथि बस्दछे । यसर्थ अन्यजातिरूपी संसारका प्रायः सबै भूभागहरू यसको नियन्त्रणमा रहेको बुभिन्छ । अनि संसारका राजाहरूले यससँग व्यभिचार गरेका छन् । यसले आफ्नो सुविधायुक्त सम्भौता र आफ्नो लोभ्याउने बहकाइद्वारा सबै राजनीतिक नेताहरूलाई फसाएकी छे । यसकारण पृथ्वीमाथि बस्नेहरू सबैले यसको व्यभिचारको मद्यबाट पिएर मत्त भएका छन् । यसको दुष्ट प्रभावमा परेका धेरै, अति धेरै मानिसहरू हुनेछन् , जो फलस्वरूप लड़खड़ाउँदै दुःखी र अभागी, बेकम्मा भएका हुनेछन् ।

प्रकाश १७:३: यो पितत मण्डलीचाहिँ एउटा सिन्दुरे पशुमाथि बिसरहेको छ। अनि हामीले प्रकाशको पुस्तकको तेह्र अध्यायमा देखिसक्यौं: त्यो सिन्दुरे पशु फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्य हो; अनि ठाउँ-ठाउँमा त्यस पशुले त्यसको सम्राटलाई सङ्केत पिन गरेको छ। त्यस सिन्दुरे पशुभिर निन्दाले पूर्ण नामहरू लेखिएका रहेछन्, अनि त्यसका सातवटा टाउकाहरू र दसवटा सिङहरू रहेछन्।

प्रकाश १७:४: केही समयसम्म यस भूटो मण्डलीले सम्पूर्ण साम्राज्यलाई आफ्नो नियन्त्रणमा राखेको देखिन्छ। के तपाई यसको स्वर्गीय सुख र रवाफले पूर्ण यसको स्थिति देख्नुहुन्छ? यसको पिहरन र सिँगार हेर्नुहोस्! यसले आफ्नो भव्य धनदौलत कसरी प्रदर्शन गर्छे? अनि यसको हातमा एउटा सुनको कचौरा छ, जुन कचौरा यसको घिनलाग्दो मूर्तिपूजा र अश्लील, फोहर व्यभिचारले भिरपूर्ण छ।

प्रकाश १७:५: अनि यसको निधारमा एउटा नाम, एउटा रहस्यमय नाम छः 'महान् बेबिलोन, वेश्याहरूकी आमा, अँ, पृथ्वीका घिनलाग्दा-घिनलाग्दा कामकुराहरूकी आमा !' यो त्यो मण्डली हो, जसले धेरै समय अघिदेखि एक शताब्दीदेखि अर्को शताब्दीसम्म ख्रीष्ट-विश्वासी-हरूको रगत बहाएर उनीहरूलाई शहीदहरू बनाएको छ, र उनीहरूलाई अभै पनि शहीदहरू बनाउँदैछ। हेर्नुहोस्ः यो वेश्या उनीहरूको रगतले मत्त भएकी छे। प्रकाश १७:६: यस स्त्रीलाई देखेर प्रेरित यूहन्नालाई साहै अचम्म लागेको छ, जुन स्त्रीचाहिँ पवित्र जनहरूको रगतले मात्तिरहेकी छे। अनि यस स्त्रीलाई देख्नेहरू सबै छक्क पर्नुपर्नेछ। यहाँ पवित्र जनहरूले मण्डली-युगका सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई सङ्केत गर्छन् भने येशूका शहीदहरूले प्रायः सङ्कष्टकालका विश्वासीहरूलाई सङ्केत गर्छन्।

प्रकाश १७:७-८: अबचाहिँ यी स्वर्गदूतले यूहन्नालाई यस स्त्री र यस पशुको रहस्य के-के हो, सो स्पष्ट पार्न लागेका छन्। उनले देखेको यो पशु अघि नै थियो, रोमी साम्राज्यको रूपमा; अनि यो छैन भनेको यसको अस्तित्व हराउँछ, अनि यसो हुन आयो पनिः रोमी साम्राज्यचाहिँ पछिबाट टुक्रियो र आजको दिनसम्म साम्राज्यको रूपमा छैन नै। यो अथाह कुण्डबाट निस्केर आउन लागेको छ। यो रोमी साम्राज्य फेरि उठ्नेछ, र यसले विशेष गरी एउटा शैतानिक रूप धारण गर्नेछ। अनि यो पशु विनाशमा जाने नै छ अर्थात् यसको सर्वनाश हुनेछ र यसको अस्तित्व सधैंका निम्ति हराउनेछ। यस साम्राज्यको पुनरुत्थानमा, साथै यसका सौजन्य अगुवा देखा परेकोमा संसारभरिका मानिसहरूले, जसले विश्वास गर्दैनन्, अचम्म मान्नेछन्।

प्रकाश १७:९: यी स्वर्गदूतको भनाइ छ, कि यहाँको कुरा बुभन बुद्धिले पूर्ण मन चाहिन्छ। सातवटा टाउकाहरू सातवटा पहाड़हरू हुन्, जहाँ यो स्त्री बसेकी छे। यस वाक्यको सर्वमान्य अर्थ यसरी खोलिन्छः रोम शहर सातवटा पहाड़हरूमा अवस्थित छ। रोम नै यस वेश्यारूपी धर्म-संघको केन्द्र-कार्यालय हुनेछ।

प्रकाश १७:१०: कोही-कोही टिप्पणीकारहरूले सातजना राजाहरूको अर्थ यस प्रकारले लगाएका छन्ः यी राजाहरू रोमी सरकारका सातवटा सत्ताका प्रणाली हुन्। अरूको धारणाअनुसार यी सातजना राजाहरू सातजना सम्राटहरू हुन्। फेरि अरूले भनेका छन्, कि यी सातजना राजाहरूले सातवटा साम्राज्यहरूलाई सङ्केत गर्छन्, जस्तै मिस्र, अस्सूर, बेबिलोन, फारस, ग्रीस र रोम, साथै भविष्यमा फेरि उठ्ने भाव्य रोमी साम्राज्य।

प्रकाश १७:११: आठौं राजाको विषयमा निम्न अर्थ निक्लेको छः त्यो राजाचाहिँ फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्यको सम्राट अर्थात् ख्रीष्ट-विरोधी हो। अनि हुन सक्छ, यस भविष्यवाणीको खास अर्थ तबसम्म स्पष्ट हुँदैन, जबसम्म यो भविष्यवाणी पूरा हुनेछैन।

प्रकाश १७:१२: अनि दसवटा सिङहरूले दसजना भावी राजाहरूलाई सङ्केत गर्छन्, जोचाहिँ रोमी साम्राज्यरूपी त्यस पशुको अधीनतामा रहनेछन् र जसले त्यसकै सेवा गर्नेछन्। तिनीहरूले एकै घण्टाका निम्ति राज्य गर्नेछन्, अर्थात् छोटो समय मात्र शासन गर्नेछन् (प्रकाश १७:१० ख)।

प्रकाश १७:१३: यी दसजना राजाहरूले रोमी साम्राज्यरूपी त्यस पशुलाई आफ्नो शक्ति र अधिकार दिनेछन्। अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, दसवटा देश, वा दसवटा राष्ट्रका सरकारहरूले त्यसलाई आ-आफ्नो देशमाथिको राष्ट्रिय सत्ता र अधिकार दिनेछन्।

प्रकाश १७:१४: सङ्कष्टकालको अन्तमा प्रभु येशू यस संसारमा फर्कर आउनुहुनेछ, तब यस दसवटा राज्यहरूले बनेको साम्राज्यले चाहिँ उहाँसित लड़ाइँ गर्नेछ। तर यो लड़ाइँ तिनीहरूको अनर्थकारी हार हुनेछ; उहाँले तिनीहरूलाई जिल्तुहुनेछ। उहाँ परमेश्वरको थुमा हुनुहुन्छ; तर उहाँ प्रभुहरूका परमप्रभु र राजाहरूका महाराजा पिन हुनुहुन्छ। अनि उहाँको साथमा उहाँको पिछ आउनेहरूचािहँ बोलाइएका, चुनिएका र विश्वास-योग्य हुन्।

प्रकाश १७:१४: अबचाहिँ यी स्वर्गदूतले प्रकाश १७:१ पदमा उल्लेख गरिएको 'धेरै पानीहरू'को वाक्यको अर्थ खोल्छन्। ती पानीहरू मानिसहरू, भीड़हरू, जातिहरू र भाषाहरू हुन्। अनि यो वेश्या ती पानीहरूमाथि बस्छे, अर्थात् यसले समाजका यी खण्ड-खण्डका मानिसहरूमाथि प्रभुत्व चलाउनेछे।

प्रकाश १७:१६: फेरि उठ्न लागेको रोमी साम्राज्यले केही समयसम्म यस स्त्रीको शासन सहनेछ, अर्थात् केही समयसम्म यस वेश्यारूपी मण्डलीको प्रभावमा पर्नेछ। त्यसपछि त्यसले अरू बढ़ी यसलाई सहन नसकेर यसको जुवा आफ्नो काँधबाट फाल्नेछ र यसलाई नाश गर्नेछ। यो घृणित वेश्या नाङ्गो पारिनेछे, उजाड़ पारिनेछे र आफू बसेको त्यस पशुद्वारा भस्म पारिनेछे।

प्रकाश १७:१७: यी सबै कामहरू परमेश्वरको नियन्त्रणमा रहनेछन्; उहाँ अदेख रहेर यी घटनाहरूको निर्देशक हुनुहुनेछ। उहाँले यी राज्यहरूलाई संयुक्त रूपले काम गर्ने र आफूलाई रोमी साम्राज्यरूपी त्यस पशुको अधीनतामा सुम्पिदिने पार्नुहुनेछ। यसैले तिनीहरू यस वेश्याको विरोधमा उठ्नेछन्। जसरी भए पनि उहाँको सर्वोच्च इच्छा र अभिप्राय पूरा हुनुपर्नेछ।

प्रकाश १७:१८: यो महानगरचाहिँ बेबिलोनको रहस्य हो। यसले पृथ्वीका राजाहरूमाथि शासन गर्नेछ। तर हामीले देखिसकेका छौं: यस स्त्रीको केन्द्र-कार्यालयचाहिँ रोम हुनेछ।

प्रकाश १८:१: प्रकाशको पुस्तकको अठार अध्यायमा बेबिलोनको पतनको सम्भना गर्ने यसको मृत्यु-संस्कारको विलाप-गीत उल्लेख छ। हामीले बुभेअनुसार बेबिलोनले वेश्या-मण्डलीलाई सङ्केत गर्छ। तर विशाल धर्म-संघ मात्र नभएर यो त एउटा विश्वव्यापी व्यापार-संघ पनि हो। सारा विश्व-बाजार यसको नियन्त्रणमा रहनेछ।

अब ठूलो अधिकार भएका अर्का एकजना स्वर्गदूत स्वर्गबाट तल आउँछन्। तिनीसँग एउटा ताजा खबर छ। एकैपल्टमा सबै बत्तीहरू बलेभैं तिनको तेजले पृथ्वी भलमल्ल भएछ।

प्रकाश १८:२: ताजा खबर के हो ? महान् बेबिलोन ढल्यो ! अनि त्यसका भग्नावशेषहरू दुष्ट आत्माहरूको वासस्थान, हरेक अशुद्ध आत्माका निम्ति र हरेक अशुद्ध घिनलाग्दो चराका निम्ति खोर बनेको छ।

प्रकाश १८:३: यसको पतन हुने कारण के थियो ? यसले सबै जातिहरूलाई आफ्नो व्यभिचारको मद्य पियाएकी छे। यसले पृथ्वीका सबै राजाहरूसित आफ्नो वेश्या-कर्म गरेकी छे। यसको अत्याधिक भ्रष्टाचारद्वारा पृथ्वीका व्यापारीहरू धनी भएका छन्।

प्रकाश १८:४: स्वर्गबाट अर्को वाणी आएको सुनिन्छ, जसले परमेश्वरका जनहरूलाई चेताउनी दिएर आदेश दिन्छः 'हे मेरा जनहरूहो, त्यसबाट निस्केर आओ !' यस संघको विनाशको पूर्वदिनमै उनीहरूले यसलाई तुरुन्तै छोड्नुपर्छ। यससँग अभ पनि सङ्गति गर्ने हरेक यसका महा-मारीहरूमा सहभागी हुनेछ।

प्रकाश १८:४-६: यसका पापहरू स्वर्गसम्म पुगेका छन्; अनि यसका अधर्महरू परमेश्वरको सम्भनामा आएका छन्। उहाँको प्रहार यसका अधर्महरूमाथि आइपर्नेछ। यसले आफ्ना दुष्ट कामहरूको दुई गुणा प्रतिफल पाउनेछे। परमेश्वरका जनहरूको हातबाट यो सजाय आउनेछैन; किनिक परमेश्वरको बदला दिने हितयार स्वर्गदूतहरू हुनेछन्।

प्रकाश १८:७: यसले आफ्नै मतलब मात्र राखेर आफ्नै बढ़ाइ, आफ्नै वृद्धि, आफ्नै वास्ता गरेकी छे; यसको जीवन सुखैसुख मात्र भएको छ। ठीक त्यही नापअनुसार यसलाई पीड़ा र शोक हुनेछ। यसले आफूलाई रानी ठानेकी छे, आफूलाई सर्वश्रेष्ठ ठानेकी छे; आफूलाई सबै शोक र दुःखदेखि माथि सम्भेकी छे।

प्रकाश १८:८: यसको न्याय एकै दिनमा यसमाथि आइपर्नेछ। यसको न्यायले मृत्यु, शोक र अनिकालको रूप लिनेछ। यसको न्याय गर्नुहुने परमप्रभु परमेश्वर सामर्थी हुनुहुन्छ, जसले यसलाई आगोमा हालेर न्याय गर्नुहुनेछ।

प्रकाश १८:९-१०: पृथ्वीका राजाहरूले आफ्नी 'प्रेमिका'को आगलागी भएको देखेर यसका निम्ति विलाप गर्नेछन्। तर तिनीहरूको बिलौना स्वार्थी छ; किनभने तिनीहरूले आफ्नो सुख र आनन्दको हानि सम्भनेछन्। तिनीहरू योदेखि टाढ़ामा उभिरहनेछन्। तिनीहरूले यसको पीड़ामा उदेक मान्नेछन्। कित छिटो यसको अन्त आएको छ।

प्रकाश १८:११-१३: अनि व्यापारीहरूले विलाप गर्नेछन्; किनिक तिनीहरूको नाफा खाने स्रोत बन्द भएको छ। अबदेखि उसो कसैले तिनीहरूका व्यापारका मालसामान किन्नेछैन।

बेबिलोन शहरले व्यापार नगरेको कुनचाहिँ चीज होला? यहाँ प्रस्तुत गरिएको सूचि-पत्र हेर्नु हो भने बेबिलोनमा विश्वभरिका मालसामानको किनबेच हुने रहेछ, जस्तैः बहमूल्य धातुहरू, किसिम-किसिमका गहनाहरू, थरि-थरिका कपड़ाहरू, काठहरू, हस्तिदन्त, पित्तल, फलाम,

सङ्गमर्मर, मसलाहरू, सुगन्धहरू, दाखमद्य, तेल, अन्न र पशुधन, अनि रथहरू, साथै मानिसहरूका शरीर र आत्माहरू। पितत मण्डली र व्यापार संसारको आरोप यही हो: ती दुवैले मानिसहरूका आत्माहरूको व्यापार गरेका छन् – पितत मण्डलीले पापमोचन-पत्रहरू बेचेर र व्यापार संसारले शोषन गरेर।

प्रकाश १८:१४: व्यापारीहरूले पितत बेबिलोनलाई सम्बोधन गरेर यसले लालच गरेका फलहरू खतम भएकोमा विलाप गर्नेछन्। यसको धनदौलत र यसको वैभव अचानक, एकै क्षणमै सधैंका निम्ति लोप भयो।

प्रकाश १८:१४-१६: अघि ती राजाहरूले गरेजस्तै यी व्यापारीहरू डरले रुँदै र विलाप गर्दै टाढ़ैमा उभिरहनेछन्; किनकि एकै घण्टामा यत्रो लाभ स्वाह भएको छ। यस शहरको ऐश कत्रो थियो?! र यसका मानिसहरूको सर्वोत्तम पहिरन र भेषभूषा, तिनीहरूका शृङ्गार र गहनाहरू कस्ता-कस्ता थिए!! यो सब तिनीहरूको सम्भनामा आउनेछ।

प्रकाश १८:१७-१८: अब सबै धनसम्पत्ति अचानक नष्ट भएको छ। विश्व-व्यापारमा ठूलो घटी र मन्दता आउने सम्भावना सुनिश्चित हुनेछ। समुद्रको व्यापार गर्नेहरू सबै टाढ़ैमा उभिरहनेछन् र कराएर भन्नेछन्: 'यस महानगरको तुलनामा कुनचाहिँ शहर आउन सक्छ?'

प्रकाश १८:१९: तिनीहरूले आ-आफ्ना टाउकाहरूमा धूलो हाल्नेछन्। यस शहरका निम्ति तिनीहरू रुनेछन्, विलाप गर्नेछन्। यसले समुद्रको व्यापार-धन्दारूपी उद्योगमा ठूलो नाफा दिलाएको थियो, तर अब सारा नाफा एकै घण्टामा शेष भएको छ।

प्रकाश १८:२०: पृथ्वीमा भक्तिहीन मानिसहरूद्वारा यी सबै आँसुहरू बगाइएको बेलामा स्वर्गमा ठूलो हर्ष, अँ, ठूलो रमाहट हुनेछ। किनभने अन्तमा परमेश्वरले आफ्ना पवित्र जनहरू, प्रेरितहरू र भविष्यवक्ताहरूको पक्षमा न्याय गर्नुहुनेछ। बेबिलोन शहरले परमेश्वरका जनहरूसित देखाएको कुव्यवहारको बदला उहाँले यसलाई दिनुहुनेछ।

प्रकाश १८:२१: अब एकजना शक्तिशाली स्वर्गदूतले ठूलो जाँतोजत्रो ढुङ्गा उठाएर समुद्रमा फाल्छन्। यस कार्यले बेबिलोन शहरको अन्तिम विनाश चित्रण गर्छ। प्रकाश १८:२२: एकै क्षणमा सङ्गीतको मधुर आवाज, कारखाना र उद्योगको व्यस्त आवाज, मिलको अटुट आवाज यस शहरका सबै अरू गति-विधिहरूसमेत सधैंका निम्ति बन्द हुनेछन्।

प्रकाश १८:२३: हरेक बत्ती निभ्नेछ। शुभ-विवाहका सुखद उत्साहहरू कहिल्यै हुनेछैनन्। किन? किनभने बेबिलोनका नेताहरूले सबै जातिका मानिसहरूलाई आफ्नो जादुद्वारा मोहित पारेका छन्, छल गरेका छन्।

प्रकाश १८:२४: बेबिलोन शहरको दोष यही हो: यसले परमेश्वरका पवित्र जनहरूको रगत बगाएको छ। आफ्नो विश्वास कायम राख्नका निम्ति जित विश्वासीहरू मारिन्छन्, ती सबै विश्वासीहरूको रगत यसले बगाएको हो। यसकारण परमेश्वरले यसलाई यसका कामहरूको प्रतिफल पूरा नापले नापेर दिनुहुनेछ।

ठ) प्रकाश १९:१-२०:९: ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन र उहाँको एक हजार वर्षको राज्य

प्रकाश १९:१: यी कुराहरूपछि प्रेरित यूहन्नाले स्वर्गमा धेरै मानिस-हरूको ठूलो आवाज सुन्छन्। यी मानिसहरूले प्रभुको धर्ममय न्यायका निम्ति उहाँको प्रशंसा गरेका छन्, जुन न्यायद्वारा उहाँले यस महावेश्याको न्याय गर्नुभएको छ। उनीहरूका प्रशंसाका शब्दहरू यस प्रकारका छन्: 'हल्लेलूयाह! हाम्रा परमप्रभु परमेश्वरलाई मुक्ति, महिमा, आदर र सामर्थ्य भएको होस!'

प्रकाश १९:२: उनीहरूले यस महावेश्याको विनाश भएकोमा परमेश्वरलाई श्रेय दिन्छन् । उहाँ बिलकुल सत्य हुनुहुन्छ । उहाँ पूरा धर्मी हुनुहुन्छ । यसकारण उहाँले यस वेश्यालाई यसको व्यभिचार र यसको हत्याको प्रतिफल दिनुपर्छ; किनिक यसले क्रूरतासाथ परमेश्वरका दासहरूको रगत बगाएकी छे ।

प्रकाश १९:३: यसको धूवाँ अनन्त-अनन्तसम्म मास्तिर उठिरहनेछ। यसको चिताबाट उठेको धूवाँ देखेर उनीहरूले दोस्रो हल्लेलूयाहरूपी जयघोष निकाल्छन्: 'परमप्रभुको स्तुति होस्!' प्रकाश १९:४: यी चौबीसजना प्राचीनहरूले, साथै यी चारवटा जीवित प्राणीहरूले सहर्षसाथ ठूलो सोरले यस्तै होस् भन्दै 'आमेन, हल्लेलूयाह!' भन्छन्, अनि परमेश्वरलाई दण्डवत् गर्दछन्।

प्रकाश १९:५: स्वर्गीय सिंहासनबाट आएको एउटा यसो भन्ने वाणी सुनिन्छः 'हे सबै उहाँका दासदासीहरूहो, अनि उहाँको डर मान्ने साना-ठूलाहो, परमेश्वरलाई प्रशंसा चढ़ाओ!' किनभने उहाँले यस भयानक बेबिलोनलाई नाश गर्नुभएको छ।

प्रकाश १९:६: स्वर्गमा अर्को 'हल्लेलूयाहरूपी जयघोष सुनिन्छ, जसको आवाज ठूलो भीड़को आवाज, धेरै पानीहरूको आवाज, अँ, शक्तिशाली गर्जनहरूको आवाजजस्तै छ। परमप्रभु सर्वशक्तिमान् परमेश्वरले राज्य गर्नुभएकोमा स्वर्गको ठूलो उत्साव भएछ।

प्रकाश १९:७-८: अब सङ्कष्टकाल सिकयो। बेबिलोन शहरको न्याय भयो। अबचाहिँ थुमाको विवाह आइपुगेको छ। ख्रीष्ट येशूकी दुलही उहाँको मण्डली हो। तिनले आफूलाई यस रोमाञ्चित उपलक्ष्यका निम्ति तयार पारेकी छिन्। तिनको पिहरन शुद्ध, चिम्कलो मिहिन मलमल हो। अनि तिनको वस्त्रले पवित्र जनहरूका धार्मिक कार्यहरूलाई सङ्केत गर्छ। 29)

प्रकाश १९:९: एकजना स्वर्गदूतले यूहन्नालाई यी सबै मानिसहरूका निम्ति मङ्गलमय आशीर्वादको वचन लेख्ने आदेश दिन्छन्, जुन मानिसहरूले थुमाको विवाहको भोजमा निम्तो पाएका छन्। ख्रीष्ट येशूको मण्डली उहाँकी स्वर्गीय दुलही हो। अनि जसले विवाह-भोजको निम्तो पाएका छन्, उनीहरू पाहुना हुन्, अर्थात् छुटकारा पाएका अन्य बाँको मानिसहरू हुन्। यी स्वर्गदूतले यस मङ्गलमय आशीर्वादको वचनको महत्त्वमा जोड़ दिएर भन्छन्, कि यी आशीर्वादका शब्दहरू परमेश्वरका सत्य वचनहरू हुन्।

प्रकाश १९:१०: यूहन्ना यी स्वर्गदूतलाई दण्डवत् गर्न यिनका पाउहरूमा पर्छन्। तर उनलाई यसो गर्न मनाही गरिन्छ। परमेश्वर मात्र दण्डवत्को योग्य हुनुहुन्छ। यी स्वर्गदूत त यूहन्नाको र येशूको गवाही कायम राख्ने उनका भाइहरूको सङ्गी-दास नै हुन्। किनकि येशूको गवाहीचाहिँ भविष्यवाणीको आत्मा हो। भविष्यवाणीको खास उद्देश्य-चाहिँ प्रभु येशू र उहाँको त्राणको कामको साक्षी दिनु हो; यस वाक्यको अर्थ यही हो। यस सम्बन्धमा श्री सी.सी. रायरीले यसो भनेका छन्:

'भविष्यवाणीको उद्देश्य प्रभु येशूको शोभा प्रकट गरेर प्रस्तुत गर्नु हो।'³⁰⁾

मानिसहरूले परमेश्वरको पुत्रलाई दण्डवत् गरून् ! यी स्वर्गदूतको चाहना यही थियो; किनभने यिनले यस भविष्यवाणीको पुस्तकभरि उहाँकै गवाही दिइरहेका छन् ।

प्रकाश १९:११: ख्रीष्ट येशूको दोस्रो महिमित आगमनचाहिँ यस प्रकाशको पुस्तकको बाँकी भागको विषयवस्तु हो। यस घटनाको वर्णन दिऊँ कि दिऊँ भन्ने भइरहेको थियो। अब यसको वर्णनको समय आएको छ। आफ्नो यस महिमित आगमनमा उहाँले आफ्ना शत्रुहरूलाई नाश गर्नुहुनेछ र आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहुनेछ। यो घटना र ख्रीष्टको मण्डली उठाइलिंगने घटना एकै होइन। आफ्नो मण्डली उठाइलैजाँदाखेरि प्रभु येशू आकाशमा आफ्ना पवित्र जनहरूका निम्ति आउनुहुनेछ।

हाम्रा प्रभुको आगमनको वर्णनमा ध्यान दिनुहोस् ! उहाँ सेतो घोड़ामाथि बस्दै हुनुहुन्छ । यो घोड़ा एउटा युद्ध-घोड़ा हो ; किनभने उहाँ आफ्ना शत्रुहरूसित लड़ाइँ गर्न आउनुहुनेछ । उहाँको नाम विश्वासयोग्य र सत्य हो । उहाँ आफ्ना सबै प्रतिज्ञाहरूप्रति विश्वासयोग्य हुनुहुन्छ, अनि उहाँको स्वभाव बिलकुल सत्य हो । उहाँ धार्मिकताको साथ न्याय गर्नुहुन्छ र लड़ाइँ गर्नुहुन्छ । उहाँको राज्य धार्मिकताको राज्य हो । अनि उहाँले ती मानिसहरूमाथि मात्र शासन गर्नुहुनेछ, जुन मानिसहरूले उहाँको धार्मिकताको शासन राजीखुशीले स्वीकार गर्छन् । यसकारण जुन कुराहरूले उहाँलाई ठेस खुवाउँछन्, यी सबै कुराहरू उहाँले पहिले हटाउनुपर्नेछ ।

प्रकाश १९:१२: उहाँका आँखाहरू आगोको ज्वालाजस्तै छन्। यसकारण उहाँको न्याय गर्ने शक्ति तेजिलो छ; उहाँ सबै कुराहरू भित्रसम्म देख्न र जान्न सक्नुहुने पारदर्शी हुनुहुन्छ। उहाँ सबै अविश्वास र विद्रोह, सबै अधर्म र विश्वासघात चाल पाउनुहुन्छ। अनि उहाँको शिरमाथि धेरै मुकुटहरू छन्। अरूको टाउकोमाथि एउटा विजयको मुकुट होला, तर राजकीय शिरपेचचाहिँ प्रभु येशूको हो। उहाँमा एउटा नाम लेखिएको छ, जुन नाम अरू कसैले जान्दैन। उहाँ मात्र त्यो नाम जान्नुहुन्छ। ख्रीष्ट येशू र उहाँको व्यक्तित्वको सम्बन्धमा कित रहस्यहरू रहनेछन्, जुन रहस्यहरू सृष्टि गरिएको कुनै प्राणीले कहिल्यै जान्न पाउनेछैन।

प्रकाश १९:१३: उहाँले पहिरनुभएको पोसाक रगतमा चोपिएको छ। त्यो रगत उहाँले क्रसमा बगाउनुभएको रगत होइन, तर उहाँका शत्रहरूको रगत हो; किनभने उहाँले परमेश्वरको क्रोधको कोलमा तिनीहरूलाई कुल्चीमिल्ची पार्नुभएको हो। उहाँको नाम परमेश्वरको वचन भनिन्छ। अनि एक-एक वचन वा एक-एक शब्दमा कुनै विचार व्यक्त गरिन्छ। यसर्थ ख्रीष्ट येशूमा परमेश्वरले आफूलाई सम्पूर्ण रूपले मानिसहरूका निम्ति व्यक्त गर्नुभएकै हो।

प्रकाश १९:१४: उहाँको साथमा स्वर्गका सेनाहरू छन्। उनीहरूको पहिरन सेतो मलमल हो; अनि उनीहरू सेता घोड़ाहरूमाथि बस्दैछन्। यी सेनाहरू परमेश्वरका पवित्र जनहरू हुन्; यसमा कुनै शङ्का छैन। उनीहरूको विषयमा ध्यानमा राख्ने कुरा के हो भने, उनीहरूले लड़ाइँ गर्नुपर्नेछैन। प्रभु येशूले आफ्ना शत्रुहरूलाई कसैको सहायताविना जित्नुहुन्छ।

प्रकाश १९:१४: उहाँको मुखबाट एउटा लाग्ने तरवार निस्किरहेको छ। यस तरवारसित उहाँले जाति-जातिका मानिसहरूलाई हिर्काउनुहुनेछ। उहाँले तिनीहरूलाई फलामको डन्डाले शासन गर्नुहुनेछ। यसैका निम्ति उहाँ आउनुहुनेछ। उहाँले सर्वशक्तिमान् परमेश्वरको क्रोधको कोल कुल्चीमिल्ची गर्नुहुनेछ, जसको रिस ज्यादा छ।

प्रकाश १९:१६: अनि उहाँको पोसाकमा र उहाँको तिघ्रामा 'राजाहरूका महाराजा र प्रभुहरूका परमप्रभु'

भन्ने नाम लेखिएको छ। किनभने हाम्रा प्रभु येशू सर्वाधिकारी हुनुहुन्छ। सबैले उहाँको राजसत्ता मान्नुपर्छ र आफूलाई उहाँको अधीनतामा सुम्पनुपर्छ। प्रकाश १९:१७-१८: यहाँ महान् परमेश्वरको भोज भन्नाले परमेश्वरका बाँकी शत्रुहरूको सर्वनाश बुभनुपर्छ; किनभने यी शत्रुहरू नाश भएपछि मात्र उहाँले आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहुनेछ। सबै गिद्धहरू बोलाइनेछन्। ती चराहरू प्रभु येशूले मार्नुभएका मानिसहरूका लासहरूमा चर्नेछन्। राजाहरूदेखि लिएर कमराहरूसम्म ठूला-साना सबै स्तरका मानिसहरूको मासु यस भोजमा खान पाइनेछ।

प्रकाश १९:१९-२०: त्यस पशुले आफ्ना मित्र राष्ट्रहरूबाट संसारका सेनाहरू लिएर ख्रीष्ट येशू र उहाँको सेनाको विरोधमा लड़ाइँ गर्न भेला पार्नेछ; किनभने त्यसले ख्रीष्ट येशूलाई राज्य आफ्नो हातमा लिनदेखि रोक्नलाई सकभर प्रयास गर्नेछ। तर यो प्रयास एउटा व्यर्थ प्रयास हो। त्यो पशु पक्राउ पर्नेछ र त्यो भूटो भविष्यवक्ता पिन पक्राउ पर्नेछ। ती दुवैलाई जिउँदै गन्धकले जलिरहेको आगोको तालमा फ्याँकिनेछ।

प्रकाश १९:२१: अनि बाँकी विद्रोहीहरूलाई प्रभुको मुखबाट निस्केको तरवारले मार्नेछ। तिनीहरूका लासहरू सबै सिनु खाने चराहरूको प्रशस्त चारो हुनेछन्। यस तरवारले परमेश्वरको वचनलाई सङ्केत गर्छ (एफेसी ६:१७, २ थेस्सलोनिकी २:८, हिब्रू ४:१२, अनि प्रकाश १:१६, २:१२ र २:१६)।

अबचाहिँ हामी सङ्कष्टकालको अन्तमा आइपुगेका छौं।

प्रकाश २०:१: हजार वर्षको राज्य शुरु हुनुभन्दा पहिले शैतानलाई बाँध्नुपर्छ। यसको निम्ति स्वर्गबाट एकजना स्वर्गदूत ओर्लेर आउँछन्, जसको हातमा अथाह कुण्डको चाबी छ, साथै एउटा ठूलो साङ्लो पनि छ।

एक अर्थमा हाम्रा प्रभु येशू जब यस संसारमा पहिलो चोटि आउनुभयो, त्यस बेलामा उहाँले शैतानलाई बाँध्नुभयो (मत्ती १२:२९)। यसकारण यहाँ प्रस्तुत गरिएको बन्धनचाहिँ यस कामको दोस्रो कदम मात्रपर्ला।

प्रकाश २०:२: यी स्वर्गदूतले शैतानलाई पक्रनेछन्, र त्यसलाई एक हजार वर्षसम्म बाँधिराख्नेछन्। प्रेरित यूहन्नाले त्यस पापमा फसाउने परीक्षकलाई चारवटा नामले चिनाउँछन्ः अजिङ्गर, सर्प, डियाबोलोस र शैतान । डियाबोलोसको अर्थ भूटो दोष लगाउने हो भने शैतानको अर्थ शत्रु हो ।

प्रकाश २०:३: हजार वर्षको राज्यको समयभिर त्यस महाशत्रुलाई अथाह कुण्डमा थुनिनेछ। अथाह कुण्डमा यस हेतुले एउटा छाप लगाइनेछ, कि त्यसले निस्केर जाति-जातिका मानिसहरूलाई छल्न नपाओस्। ख्रीष्ट येशूको हजार वर्षको राज्यको अन्तको समयमा शैतानलाई एकक्षणका निम्ति छोड़िनेछ – त्यसको अन्तिम विद्रोहका निम्ति (प्रकाश २०:७-१०)।

प्रकाश २०:४: अबचाहिँ यूहन्नाले स्वर्गमा सिंहासनहरूमाथि बसेका कितपय व्यक्तिहरूलाई देख्छन्। उनीहरूलाई न्याय गर्ने अधिकार दिइनेछ। मण्डली-युगभिरका सबै पिवत्र जनहरू उनीहरू हुन्। उनीहरूले ख्रीष्ट येशूको दुलहीको रूपमा उहाँसँग राज्य गर्नेछन्। त्यसपिछ यूहन्नाले यी शहीदहरूको जमात देख्छन्, जुन शहीदहरूले त्यस पशुको र त्यसको मूर्तिको पूजा गरेनन्, न ता आफ्नो दाहिने हातमा वा आफ्नो निधारमा त्यसको चिन्ह ग्रहण गरे। यी शहीदहरू सङ्कष्टकालका विश्वासीहरू हुन्, जसले आफ्नो विश्वास कायम राखे, र यसैले उनीहरू मारिए। यी दुवै भुज्यहरूले यस सुनौलो युगमा, उहाँको शान्ति र समृद्धिको राज्यमा ख्रीष्ट येशूसित राज्य गर्नेछन्।

प्रकाश २०:५: यस पदको पहिलो भाग हामीले बीचमा हालिएको अन्तरालको रूपमा लिनुपर्छ। मरेकाहरूको बाँकी भागले सबै युगहरूका विश्वास नगर्नेहरूलाई सङ्केत गर्छ। तिनीहरू हजार वर्षको अन्तमा बौरिउठ्नेछन्। तिनीहरू सेतो सिंहासनको सामु न्यायमा उभिनुपर्नेछ (प्रकाश २०:११-१५)।

योचाहिँ पहिलो बौरिउठाइ हो भन्ने वाक्यको सन्दर्भ चार पदिसत जोडूनुपर्छ। पहिलो बौरिउठाइचाहिँ एकैपल्टमा सधैंको निम्ति सिद्धिने घटना होइन; किनभने पहिलो बौरिउठाइले धर्मीहरूको पुनरुत्थानको वर्णन गर्छ, जुन पुनरुत्थानचाहिँ विभिन्न समयहरूमा पूरा हुनेछ। यसमा ख्रीष्ट येशूको पुनरुत्थान पर्छ (१ कोरिन्थी १४:२३), र ख्रीष्टका हुनेहरूको पुनरुत्थान पिन पर्छ, जब उहाँले आफ्नो मण्डलीलाई उठाएर लैजानुहुनेछ (१ थेस्सलोनिकी ४:१३-१८), साथै यी दुईजना साक्षीहरूको पुनरुत्थान पिन पर्छ, जसका लासहरू यरूशलेम शहरका सड़कहरूमा साढ़े तीन दिनसम्म पिड़रहनेछन् (प्रकाश ११:११)। अनि अन्तमा सङ्कष्टकालका यी पिवत्र जनहरूको पुनरुत्थान पिन पिहलो बौरिउठाइभित्र पर्छ, जसको बयान यहाँ, यस खण्डले गरेको छ (दानियल १२:२क)। अर्को शब्दमा भन्न हो भने, पिहलो बौरिउठाइमा ख्रीष्ट येशूको र उहाँका सबै साँचो विश्वासहरूको पुनरुत्थान पर्छ, यद्यपि उनीहरूको पुनरुत्थानको समय बेग्ल-बेग्लै हुनेछ। पहिलो बौरिउठाइ चरणहरूमा हुनेछ।

प्रकाश २०:६: पहिलो बौरिउठाइमा भाग लिनेहरू धन्य हुन्; किनभने दोस्रो मृत्युमा उनीहरूको भाग हुनेछैन नै। दोस्रो मृत्यु हुँदाखेरि विश्वास नगर्नेहरू सबै आगोको तालिभन्न फालिनेछन् (प्रकाश २०:१४)। सबै साँचो ख्रीष्ट-विश्वासीहरू पूजाहारी हुनेछन् – परमेश्वरका र ख्रीष्टका पूजाहारीहरू। अनि उनीहरूले उहाँसित हजार वर्षसम्म राज्य गर्नेछन्।

प्रकाश २०:७-८ः हजार वर्ष सिद्धिएपछि शैतानलाई आफ्नो कैदबाट छोड़िनेछ। त्यो निस्कनेछ, र गएर पृथ्वीको चारैतिर कुना-कुनासम्म पुग्नेछ। गोग र मागोग जातिहरू त्यसको छलमा पर्नेछन्, जुन जातिहरू ख्रीष्ट-विरोधी जातिहरू हुन्। यस पदको सन्दर्भ इजिकएल ३८ र ३९ अध्यायमा उल्लेख गरिएका गोग र मागोगिसत मिलाउनुहुँदैन। त्यहाँको मागोगले चाहिँ इस्राएलदेखि उत्तरमा अवस्थित भएको देशलाई सङ्केत गर्छ भने, गोगचाहिँ त्यस मागोग देशको शासक हो। तर यहाँ प्रयोग गरिएका गोग र मागोगका शब्दहरू हामीले सर्वसाधारण रूपले लिनुपर्छ र संसारका जातिहरूको रूपमा लिनु उचित छ। किनभने इजिकएलको पुस्तकको खण्डको सन्दर्भ हजार वर्षको राज्य हुनुभन्दा पहिलो हो भने, यहाँ प्रकाशको पुस्तकको यस खण्डको सन्दर्भ हजार वर्षको पाछ हो।

प्रकाश २०:९: भक्तिहीन, विद्रोही मानिसहरूको सेना तयार भएपछि शैतान तिनीहरूसित यरूशलेमको विरोधमा, यस प्रिय शहरको विरोधमा आउनेछ। तर स्वर्गबाट आगो भर्नेछ, र त्यसले ती सेनाहरूलाई भस्म पार्नेछ।

ड) प्रकाश २०:१०-१४: शैतानको न्याय, साथै सबै अविश्वासीहरूको न्याय

प्रकाश २०:१०: शैतान आगो र गन्धकले जलिरहेको तालिभत्र फ्याँकिनेछ, जहाँ त्यो पशु र त्यो भूटो भविष्यवक्ता छँदैछन्।

कितजनाका आँखामा यो कुरा अचम्म छः हजार वर्षको अन्तमा शैतानले किन अविश्वासीहरूको सेना लिएर विद्रोह गर्न पाउनेछ? तर हामीले याद गर्नुपर्छः ख्रीष्ट येशूको हजार वर्षको राज्यको समयमा जन्मेका मानिसहरू पापमा जन्मिनेछन्; तिनीहरूलाई पिन मुक्ति पाउनु खाँचो पर्नेछ। अनि सबै मानिसहरूले ख्रीष्ट येशूलाई आफ्नो राजाको रूपमा राजीखुशीले स्वीकार गर्नेछैनन्। यस्ताहरूले यरूशलेममा के बस्न चाहन्छन् र? तिनीहरू ख्रीष्टदेखि सकेसम्म टाढ़ोमा संसारभिर तितरिबतर हुनेछन्।

हजार वर्ष बितेपछि पिन त्यो पशु र त्यो भूटो भिवष्यवक्ता अभै पिन आगोको तालिभित्र छँदैछन् । तिनीहरूको अस्तित्व हराउँछ भन्ने शिक्षा यहाँ नै भूटो साबित भएको छ । दिनरात तिनीहरू अनन्त-अनन्तसम्म पीड़ाले तर्ड्पिनेछन् । यस वाक्यले यस प्रकारको गलत धारणा पूरा खण्डन गरेको छ ।

प्रकाश २०:११: अबचाहिँ त्यो ठूलो सेतो सिंहासन देखिन्छ। यो सेतो सिंहासन न्याय-आसन हो। यो ठूलो छ; िकनभने यसको काम ठूलो हो; यसको रङ्ग सेतो छ; िकनिक न्यायका फैसलाहरू हर हिसाब र दृष्टिकोणले शुद्ध विवेकका सिद्ध फैसलाहरू हुनुपर्छ। प्रभु येशू न्यायकर्ताको रूपमा यस सिंहासनमाथि बिसरहनुभएको छ (यूहन्ना ४:२२ र २७)। उहाँको सामुबाट पृथ्वी र आकाश भग्नेछन्। यस वाक्यको अर्थ यस प्रकारको छः उहाँको न्यायको समय अनन्तकाल नै हो। यो वर्तमान सृष्टि पहिले शेष हुनेछ (२ पत्रुस ३:१०)।

प्रकाश २०:१२: मरेका साना-ठूलाहरूलाई परमेश्वरको सामु उभिनेछन्। तिनीहरू सबै युगहरूमा जिएका विश्वास नगर्ने मानिसहरू हुन्। दुई प्रकारका किताबहरू खोलिनेछन्। ख्रीष्टको अमूल्य रगतले किनिएको छुटकारा पाएकाहरू जित छन्, उनीहरू सबैका नामहरू जीवनको पुस्तकमा उल्लेख छन्। अरू किताबहरूमा मुक्ति नपाएका मानिसहरूका कामहरूका विस्तृत हिसाबिकताबहरू लेखिएका हुन्छन्। तर यहाँ, यस न्यायमा पर्नेहरूमध्ये कसैको नाम जीवनको पुस्तकमा लेखिएको छैन। जीवनको पुस्तकमा मानिसको नाम नलेखिएको मतलब होः त्यो मानिस दोषी हो। दोषी मानिसका कामहरूअनुसार त्यसको सजाय धेरथीर हुनेछ।

प्रकाश २०:१३: समुद्रमा भएका मरेकाहरू त्यसबाट बाहिर निस्केर आउनेछन्। मृत्युले आफ्ना मरेकाहरूलाई छोड्नैपर्नेछ। मृत्यु भन्नाले यहाँ चिहानहरू बुभनुपर्छ, जहाँबाट यी मृत-शरीरहरू निस्केर आउनेछन्। अधोलोकले अविश्वासमा मरेका मानिसहरूका आत्माहरू छोड्नेछ। यसर्थ मानिसहरूका शरीर र आत्माहरू एक भई न्यायमा पर्नेछन्।

स्वर्गमा इनामका विभिन्न चरणहरू हुन्छन् भने नरकमा पनि दण्डका श्रेणीहरू हुन्छन् । मानिसहरूको दण्ड तिनीहरूका कामहरूअनुसार हुनेछ ।

प्रकाश २०:१४: मृत्यु र अधोलोक आगोको तालमा फालिए भन्ने कुरा पढ्दाखेरि हामीले मानिसको शरीर, प्राण र आत्मा नरकको आगोमा फालिएको बुभनुपर्छ, जसरी आगामी वाक्यले स्पष्ट पार्छ, जब त्यसले यसको अर्थ दोस्रो मृत्यु हो भनेर भन्दछ; किनिक आगोको ताल नै दोस्रो मृत्यु हो।

हामीले अधोलोक र नरकको बीचमा छुट्ट्याउनुपर्छ। किनभने मुक्ति नपाएका मानिसहरूको मृत्यु भएपछि तिनीहरूका आत्माहरू अधोलोकमा जानेछन्। अधोलोकको अवस्थामा मानिसहरूका आत्माहरू सचेत हुन्छन्; अनि तिनीहरूले सजाय भोग्छन्। यस तहखानालाई बीचको अवस्था भन्न मिल्छ, जहाँ तिनीहरू यस ठूलो, सेतो न्यायआसनको सामु उभिनलाई पर्खन्छन्।

तर जब ख्रीष्ट-विश्वासीहरू मर्छन्, तब उनीहरूका निम्ति शरीरविना रहेका उनीहरूको अधोलोकको अवस्थाचाहिँ स्वर्गको सुखको अनुभवको शुभ मङ्गलता हो। पुनरुत्थानमा एउटा महिमित शरीर पाउन उनीहरू पनि यहाँ अधोलोकमा पर्खनुपर्छ। जब प्रभु येशू मर्नुभयो, तब उहाँ परडाइसमा जानुभयो (लूका २३:४३)। अनि प्रेरित पावलले परडाइसको अर्थ स्पष्ट पारेर यसको विषयमा के भन्छन् भने, परडाइस तेस्रो स्वर्ग हो (२ कोरिन्थी १२:२ र ४), अर्थात् परडाइस परमेश्वरको वासस्थान हो, जसलाई नेपालीमा 'स्वर्गलोक' भनेर अनुवाद गरिएको छ। अनि प्रेरित २:२७ पदमा प्रभुको शरीरविनाको अवस्था अधोलोक भनिन्छ। परमेश्वरले उहाँको आत्मा अधोलोकमा छोड्नुभएन, तर प्रभु येशूलाई एउटा महिमित शरीर दिनुभयो।

नरकचाहिँ दुष्ट मानिसहरूको कैदखानारूपी अन्तिम ठाउँ हो। यस ठाउँलाई आगोको ताल, गेहेन्ना वा दोस्रो मृत्यु पनि भनिन्छ।

प्रकाश २०:१४: सेतो सिंहासनको सामु कसैको न्यायको फैसला हुँदा यसको निर्णय केमा निर्भर रहन्छ? के मानिसको नाम जीवनको पुस्तकमा लेखिएको छ? बस यति पुग्छ। अनि वास्तवमा, कसैको नाम जीवनको पुस्तकमा लेखिएको हो भने पहिलो बौरिउठाइमा उसको पुनरुत्थान अघि भइसकेको हुनुपर्छ। यसकारण यस पदका शब्दहरूको खास अर्थ ती मानिसहरूमा मात्र लागू हुन्छ, जसको नाम जीवनको पुस्तकमा लेखिएको छैन, तर जो दोषी भएर यस ठूलो सेतो न्याय-आसनको सामु उभिनेछन्।

ढ) प्रकाश २१:१-२२:४: नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वी

प्रकाश २१:१: प्रकाश २१ र २२ अध्यायहरूमा कुनचाहिँ कुरा वर्णन गरिएको छ? के यस खण्डमा केवल अनन्तकालको वर्णन छ? कि के हजार वर्षको राज्य र अनन्तकालको बीचमा अभ पिन अर्को अन्तरालको युग छ त? यसो हेर्दा हजार वर्षको राज्य र अनन्तकालको बीचमा धेरै समानताहरू छन्। यसकारण प्रेरित यूहन्नाले लेखेका लेखहरूमा कहिले-काहीं यी दुई कुराहरू एउटै जस्तै देखा परेका छन्।

यहाँ, यस ठाउँमा अनन्तकाललाई नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वी भिनिएको छ। यशैया ६४:१७-२४ पदको खण्डमा प्रस्तुत गरिएका नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वीले चाहिँ यहाँका नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वीसँग मेल खाँदैनन्। यशैयाको पुस्तकको खण्ड हजार वर्षको राज्यमा केन्द्रित छ;

किनकि त्यस नयाँ सुनौलो युगमा पाप र मृत्यु अभै पनि हुँदा रहेछन् । तर अनन्तकालमा चाहिँ पाप र मृत्युका निम्ति कुनै ठावैं रहनेछैन ।

प्रकाश २१:२: यूह्वाले यहाँ नयाँ यरूशलेम, त्यस पिवत्र शहरलाई स्वर्गबाट तल आइरहेको देख्छन्। पितका निम्ति सिँगारिकी दुलहीजस्तै त्यो शहर तयार भएको छ। त्यो शहर तल आइरहेको, तर किल्यै भूमिलाई नछोएकोमा कितजनाले के अर्थ लगाएका छन् भने, त्यो शहर नयाँ पृथ्वीको सतहदेखि अलिक माथि एकै ठाउँमा वायुमण्डलमा अड़िरहनेछ। त्यस शहरका मूलढोकाहरूमा इस्राएलका बाह्र कुलहरूका नामहरू लेखिएका रहेछन्। दाम तिरेको छुटकारामा सहभागी भएका इस्राएलीहरूले त्यस शहरमा प्रवेश गर्नेछन् – कुराको अर्थ यही हो। यी इस्राएलीहरू ख्रीष्टको मण्डलीका हुँदैनन्। यस अध्यायमा मण्डली (प्रकाश २१:९), इस्राएल (प्रकाश २१:१२) र अन्य जातिहरूको बीचमा सफासँग छुट्टाइएको छ (प्रकाश २१:२४)। नौ पदमा ख्रीष्टको मण्डलीलाई उहाँकी दुलही अर्थात् थुमाकी पत्नी भिनन्छ।

प्रकाश २१:३: यूहन्नाले स्वर्गबाट निम्न सूचना सुन्दैछन्ः 'हेर, मानिसहरूसित परमेश्वरको निवासस्थान!' उहाँले उनीहरूसँग वास गर्नुहुनेछ। उनीहरू उहाँको प्रजा हुनेछन्। यसकारण परमेश्वरसित उनीहरूको सङ्गति एउटा घनिष्ठ आत्मीय सङ्गति हुनेछ। हामीले यसको कल्पना गर्नै सक्दैनौं। परमेश्वर आफै उनीहरूसित हुनुहुनेछ र उनीहरूका परमेश्वर हुनुहुनेछ। योभन्दा नजिकै अरू कुनै सङ्गति हुनेछैन।

प्रकाश २१:४-५: परमेश्वरले उनीहरूका आँखाहरूबाट सबै आँसुहरू पुछिदिनुहुनेछ। यस वाक्यबाट स्वर्गमा अभै पनि आँसु होला भन्ने कुरा बुभनुहुँदैन। यो एक प्रकारको काव्य भाषा हो, जसले स्वर्गमा कुनै पनि आँसु छँदैछैन भन्न खोजेको हो। स्वर्गमा मृत्यु, शोक, रुवाइ र पीड़ा हुनेछैन। परमेश्वरका जनहरूका निम्ति यी कुराहरू सधैंका निम्ति समाप्त हुनेछन्।

त्यस सिंहासनमाथि बस्नुहुनेले सबै कुराहरू नयाँ बनाउनुहुनेछ। उहाँका वचनहरू बिलकुल सत्य र पूरा तरहले विश्वासयोग्य छन्। उहाँका वचनहरू पूरा हुने नै छन्। प्रकाश २१:६: अनन्तकालिभत्र प्रवेश गर्नुसाथ यो कुरा पिन हुनेछः यस पृथ्वीसित परमेश्वरको उद्देश्य पूरा भएको हुनुपर्छ। अल्फा र ओमेगा ग्रीक वर्णमालाको पिहलो र अन्तिम अक्षर हुन्। ठीक त्यस्तै उहाँ शुरु र अन्त हुनुहुन्छ। उहाँ सृष्टिकर्ता हुनुहुन्छ। सारा सृष्टि उहाँका निम्ति रिचएको हो। उहाँले यसको शुरु गर्नुभयो, र उहाँले यसको अन्त गर्नुहुनेछ। उहाँ अनन्त हुनुहुन्छ। अनि जीवनको पानी दिनुहुने उहाँ हुनुहुन्छ। यसकारण अनन्त जीवनका निम्ति जो कोही तिर्खाउँछ, उसैले येशूरूपी मुक्तिको धाराबाट अनन्त जीवन सित्तैमा पाउनेछ।

प्रकाश २१:७: उहाँले विजेतालाई एउटै कुरा निर्द्ध सक्नुहुन्न; ऊसँग बुबा-छोराको सम्बन्ध रहेको हुनाले उहाँले उसलाई आशिष दिएर सबै कुराहरूको हकदार तुल्याउनुहुनेछ। तब त्यो विजेता को होला? यस सम्बन्धमा हामीले अघि यसको चर्चा गरिसक्यौं: विजेताले प्रभु येशू परमेश्वरको पुत्र हुनुहुन्छ भन्ने कुरामाथि विश्वास गर्छ (१ यूहन्ना ४:४)। यो विश्वास लिएर उसले संसारलाई जित्छ (१ यूहन्ना ४:४)।

प्रकाश २१:८: तर सबै मानिसहरू विजेता हुँदैनन्। कोही डराउने डरछेरुवाहरू हुन्छन्। तिनीहरूले प्रभु येशूलाई मानिसहरूको सामु स्वीकार गर्दैनन्। कोही विश्वास नगर्ने अविश्वासी मानिसहरू हुन्छन्, जसले मुक्तिदाता प्रभुमाथि भरोसा गर्दैनन्। यस्ताहरूलाई पापी भनिन्छ। तिनीहरू आफ्ना पापहरूमा जिइरहेका हुन्छन् र आफ्ना पापहरूमा मर्छन्; तिनीहरूका पापहरू यहाँ सूचित गरेका यी ठूला पापहरूभित्र वा यीदेखि बाहिर परेको कुनै मतलब हुँदैन। कोही मानिसहरू घिनलाग्दा हुन्छन्, जसले अश्लील, फोहर व्यभिचारका पापहरू गर्ने गर्छन्। कोही मानिसहरू हत्यारा हुन्छन्, जसले मानिसहरूप्रति बैरभव राखेर निर्दयतासाथ तिनीहरूको अमूल्य प्राणको हिंसा गर्छन्। कोही मानिसहरू व्यभिचारी हुन्छन्, जसले विवाहको बन्धनभित्र नरहीकन पर-स्त्रीगमन, वेश्यागमन, पुरुषगमन, पशुगमन आदि किसिम-किसिमका यौनसम्बन्धी फोहर पापहरू गर्छन्। कोही मानिसहरू टुनामुना गर्ने हुन्छन्, जसले जादुकर्म गर्छन् र दुष्ट आत्माहरूको अवैधिक सम्पर्कमा रहन्छन्। कोही मानिसहरू मूर्तिपूजक हुन्छन्, जसले परमेश्वरलाई विभिन्ने रूप दिएर र मूर्तिहरूलाई

दण्डवत् गरेर उहाँको अपमान गर्छन्। कोही भूट बोल्ने हुन्छन्, जसले अरू मानिसहरूलाई छल्ने र ठग्ने गर्छन्। यी सबै मानिसहरूको भाग आगोको तालमा हुनेछ। यिनीहरूको अन्त यस्तै हुनेछ।

प्रकाश २१:९: अन्तिम महामारीहरूले भरिएका सातवटा कचौरा भएका स्वर्गदूतहरूमध्ये एकजनाले यूहन्नालाई नयाँ यरूशलेमको विस्तृत सुन्दर दृश्य दिने इच्छा प्रकट गर्दछन्। नयाँ यरूशलेमलाई यहाँ दुलही र थुमाकी पत्नी भनिएको छ। त्यो नयाँ यरूशलेम दुलहीको वासस्थान हो – यसको अर्थ यो हुन सक्छ।

प्रकाश २१:१-११: यूहन्ना यी स्वर्गदूतद्वारा आत्मामा एउटा ठूलो, अग्लो पहाड़मा लिगन्छन्, जहाँ उनले त्यो महान् शहर पवित्र यरूशलेम स्वर्गबाट तल भरिरहेको देख्छन्। त्यसको चमकमा परमेश्वरको महिमाको तेज छ, भलभाली बहुमूल्य मणिजस्तै।

प्रकाश २१:१२-१३: नयाँ यरूशलेमको वरिपरि एउटा बलियो पर्खाल छ, जसका बाह्रवटा मूलढोकाहरू छन्। यी मूलढोकाहरूमा तिनको रखवाली गर्ने बाह्रजना स्वर्गदूतहरू छन्। अनि यी मूलढोकाहरूमा इस्राएलका बाह्र कुलहरूका नामहरू लेखिएका छन्। हरेक दिशामा तीन-तीनवटा हुने गरी यी बाह्र मूलढोकाहरू लगाइएका छन्।

यस प्रकाशको पुस्तकमा अङ्क बाह्रचाहिँ एकाइस पल्ट प्रयोग गरिएको छ, अनि यहाँको अध्यायमा सात पल्ट चलाइएको छ । सर्वमान्य हिसाबले अङ्क बाह्रचाहिँ पवित्र बाइबलमा सरकारको वा प्रशासनको अङ्क हो ।

प्रकाश २१:१४: यस पर्खालका बाह्रवटा जगहरू छन्, जुन जगहरूमा थुमाका बाह्र प्रेरितहरूका नामहरू लेखिएका छन्। ख्रीष्ट येशूका प्रेरितहरूले उहाँको शिक्षाद्वारा मण्डलीको जग बसाल्ने काम गरे (एफेसी २:२०)। यसको सन्दर्भ यही हुन्छ होला।

प्रकाश २१:१४-१६: यी स्वर्गदूतको हातमा एउटा सुनको टाँगो छ। अनि स्वर्गदूतले त्यस शहरको नाप लिन थाल्छन्। त्यसको लमाइ लगभग पन्ध सय माइल रहेछ, अनि त्यसको चौड़ाइ र उचाइ पनि उत्तिकै रहेछ। त्यस शहरको रूप घनाकार वा पिरमिड-आकार किन नहोस्, जुनै हालतमा पनि त्यो शहर इस्राएल देशको सिमाना र क्षेत्रफलभन्दा ठुलो हुनेछ। प्रकाश २१:१७: त्यस शहरको पर्खालको मोटाइ एक सय चवालीस हातको रहेछ। 'मानिसको अर्थात् स्वर्गदूतको नापअनुसार' भनेको वाक्यको अर्थ यस प्रकारको छः जुन नापले यी स्वर्गदूतले नाप्छन्, त्यो नापचाहिँ मानिसहरूले चलाएको नाप हो।

प्रकाश २१:१८: पर्खालको बनावट स्फिटिकको छ, र त्यो शहरचाहिँ निखुर सुनले बनेको छ; तिनको जुन वर्णन यहाँ दिइएको छ, त्यस वर्णनअनुसार ती कुराहरूको कल्पना गर्न हामीलाई गाह्रो पर्ला। तर हाम्रो निम्ति यति जान्नु यथेस्ट छः त्यसको वैभव भव्य, र त्यसको तेज प्रतापी हुने रहेछ। यहाँको वर्णनले यति गर्न सके बस पुग्यो।

प्रकाश २१:१९-२०: त्यस पर्खालका बाह्रवटा जगहरू बाह्र मणिहरूले सिँगारिएका छन्। यही प्रकारले पुरानो नियमको समयमा महापूजाहारीको छाती-पातामा पनि बाह्र मणिहरू थिए, जुन मणिहरूले इस्राएलका बाह्र कुलहरूलाई सङ्केत गरेका थिए। त्यस पर्खालको शृङ्गारको रूपमा लगाइएका यी बाह्र मणिहरू खुट्ट्याउन, साथै तिनमा आत्मिक अर्थ लगाउन असम्भव छ।

प्रकाश २१:२१: त्यस शहरका बाह्रवटा मूलढोकाहरू बाह्र मोती हुन्। यस कुराले हामीलाई याद दिलाउँछ, कि ख्रीष्टको मण्डलीचाहिँ त्यो बहुमूल्य मोती हो (मत्ती १३:४५-४६)। मुक्तिदाता प्रभुले यसका निम्ति आफूसँग जे थियो, त्यो सब दिइहाल्नुभयो।

त्यस शहरको सड़क निखुर सुनले बनाइएको रहेछ, पारदर्शित काँचजस्तै। दाग र खोट केही पनि नभएको कत्रो स्वच्छता!

प्रकाश २१:२२-२३: कित कुराहरू त्यस शहरमा पाइँदैनन्। त्यस शहरमा कुनै मन्दिर छैन; त्यसको काम आउँदैन; किनभने सर्वशक्तिमान् परमेश्वर र थुमाचाहिँ त्यहाँ हुनुहुन्छ। सूर्य र चन्द्रमा छैनन्; किनभने परमेश्वरको महिमाको तेजले त्यसलाई उज्यालो पारिदिनेछ। थुमाचाहिँ त्यस शहरको बत्ती हुनुहुँदो रहेछ।

प्रकाश २१:२४: अनि अन्य जातिहरूका मानिसहरूले त्यस शहरको सुन्दरता उपभोग गर्नेछन् । अँ, पृथ्वीका राजाहरूले आ-आफ्नो कर लिएर प्रभुकहाँ आउनेछन् । प्रकाश २१:२४: त्यस शहरका मूलढोकाहरू बन्द हुँदैनन्; किनभने त्यसको सुरक्षा बलियो हुन्छ, र त्यसको प्रवेश सधैं खुला रहनुपर्छ। अनि त्यहाँ फेरि कहिल्यै रात पर्नेछैन। अनन्तसम्म सदासर्वदा लागिरहने त्यस दिनमाथि कहिल्यै कुनै छाया पर्नेछैन।

प्रकाश २१:२६: जाति-जातिको धनदौलत त्यस शहरभित्र ल्याइनेछ – तिनीहरूको महिमा र आदर सबै।

प्रकाश २१:२७: कुनै अशुद्ध कुरा त्यस शहरमा पस्नेछैन। थुमाको जीवनको पुस्तकमा लेखिएकाहरूले मात्र त्यस शहरभित्र प्रवेश गर्न पाउनेछन्।

प्रकाश २२:१-२: जीवनको पानीको स्वच्छ नदी परमेश्वरको र थुमाको सिंहासनमिनबाट निस्किरहेको छ, जुन नदी शहरको सड़कको बीचबाट भएर बिगरहन्छ। यस नदीको दुवैपट्टि जीवनका रूखहरू छन्, जसले बाह्र किसिमका फलहरू फलाउनेछन्। तिनको फल अब त खानु हुन्छ। यसको अर्थ यस प्रकारको छः परमेश्वरले हरेक बेलाबखतका निम्ति प्रबन्ध गरिदिनुहुनेछ र आफ्ना जनहरूको खाँचोका निम्ति निरन्तर प्रबन्ध गर्नुहुनेछ। यस जीवनको रूखका पातहरू जातिहरूको चङ्गाइका निम्ति हुन्, अर्थात् तिनीहरूको निरन्तर कुशलक्षेम सुनिश्चित हुनेछ।

प्रकाश २२:२-४: श्री ए. टी. पियरसनले निम्न प्रकारले यसको संक्षिप्त सार निकालेका छन्:

'अनि फेरि कहिल्यै कुनै श्राप हुनेछैन' अर्थात् नयाँ यरूशलेमको बिलकुल पापरहित अवस्था हुनेछ।

'तर त्यसमा परमेश्वर र थुमाको सिंहासन हुनेछ' अर्थात् नयाँ यरूशलेममा परमेश्वरको सिद्ध शासन-प्रशासन हुनेछ।

'अनि उहाँका दासहरूले उहाँको सेवा गर्नेछन्' अर्थात् त्यस बेला परमेश्वरप्रति हाम्रो सेवा सिद्ध हुनेछ।

'अनि उनीहरूले उहाँको अनुहार देख्नेछन्' अर्थात् परमेश्वरसितको सङ्गतिमा कहिल्यै कुनै छाया पर्नेछैन । 'अनि उहाँको नाम उनीहरूका निधारहरूमा हुनेछ' अर्थात् प्रभु र हाम्रो बीचमा सिद्ध सादृश्य हुनेछ।

'अनि त्यहाँ रात हुनेछैन' अर्थात् हाम्रो मङ्गलमय सुख सिद्ध हुनेछ । 'अनि उनीहरूले सदासर्वदा राज्य गर्नेछन्' अर्थात् नयाँ यरूशलेममा हाम्रो महिमा सिद्ध हुनेछ ।' ³¹⁾

ण) प्रकाश २२:६-२१: अन्तिम चेताउनीहरू, उत्साहहरू, निम्तोहरू र आशीर्वादका वचनहरू

प्रकाश २२:६: यूहन्नालाई यी कुराहरू प्रकट गरेर यिनको अर्थ खोल्ने यी स्वर्गदूतले उनलाई आश्वासन दिएर भन्छन्ः यी वचनहरू हर प्रकारले विश्वासयोग्य र बिलकुल सत्य छन्। परमप्रभु परमेश्वरले आफ्ना दासहरूलाई चाँड़ै हुनुपर्ने कुराहरू देखाउन आफ्ना दूतलाई पठाउनुभएको छ। यसकारण हामीले प्रमुख घटनाहरूको पूरा दिग्दृष्टि पाएका छौं।

प्रकाश २२:७: यी घटनाहरूको चरमिबन्दुचाहिँ प्रभु येशूको मिहमाले पूर्ण दोस्रो आगमन हुनेछ। हाम्रो निम्ति उहाँको निश्चित आश्वासन छः 'हेर, म चाँड़े आउँछु।' 'चाँड़े आउँछु'को अर्थ अचानक िक त छिटो पिन हुन सक्छ, तर छिटो यहाँ यसको सठीक अनुवाद हो। यस पुस्तकमा लेखिएको भिवष्यवाणीका वचनहरू रखवली गर्ने र पालन गर्ने हरेकले विशेष आशिष पाउनेछ। ऊ धन्य हो। यी वचनहरूको पालन हामीले कसरी गरौं? उहाँको दोस्रो आगमनको आशामा जिएर नै।

प्रकाश २२: ८-९: जब यूहन्नाले यी कुराहरू सुनेका र देखेका छन्, तब उनी यी स्वर्गदूतका पाउहरूमा घोण्टो परेका छन्। यी स्वर्गदूतलाई दण्डवत् गर्न उनलाई मनाही छ। यी स्वर्गदूत पिन सृष्टि गिरिएका एक व्यक्ति हुन्। परमेश्वरलाई मात्र दण्डवत् गर्नु हुन्छ र उहाँलाई मात्र दण्डवत् गर्नुपर्छ।

प्रकाश २२:१०: यूहन्नाले यस भविष्यवाणीमाथि छाप लगाउनुपर्दैन; किनभने यसको पूरा हुने समय निजकै आइपुगेको छ। भविष्यवाणीमा छाप लगाउनुको अर्थ यसको माने पिछसम्म प्रकट नगर्नु हो। प्रकाश २२:११: यस भविष्यवाणीको पूरा हुने समय नजिकै छ। त्यस बेला अधर्मी मानिसले पश्चात्ताप नगरेको फल भोग्नेछ। प्रभु येशू यस संसारमा आउनुहुँदा अशुद्ध मानिसले फेरि आफूलाई शुद्ध पार्ने मौका पाउनेछैन। तर धर्मी जन अभै पनि धर्मी जीवन जिउनेछ, र पवित्र जनले अभै पनि आफ्नो पवित्रता कायम राख्नेछ।

प्रकाश २२:१२-१३: 'हेर, म चाँड़ै आउँछु' भन्ने प्रभुको वचन फेरि सुनिन्छ, तर यसपालि उहाँले यी शब्दहरू थप्नुहुन्छः 'अनि हरेक मानिसको काम जस्तो छ, त्यही अनुसार उसलाई दिन मेरो इनाम मसित छ।' उहाँको चिनारु यस प्रकारको छः 'अल्फा र ओमेगा, शुरु र अन्त, प्रथम र अन्तिम म नै हुँ।' उहाँले सबै कुराहरू सृष्टि गर्नुभयो; अनि समयको अन्त पनि उहाँको हातमा छ।

प्रकाश २२:१४: जसले उहाँका आज्ञाहरू पालन गर्छन्, उनीहरू धन्य हुन्! अथवा अर्को पाण्डुलिपिअनुसार 'जसले आफ्नो लुगा धुन्छन्, उनीहरू धन्य हुन्!' मुक्ति हाम्रा कामहरूको फल होइन, तर हाम्रा कामहरू मुक्ति पाएको फल र प्रमाण हुन् भन्ने कुरा उक्त वाक्यहरूको शिक्षा हो। जीवनको रूखमाथिको अधिकार र नयाँ यरूशलेमको अनन्त शहरिभत्रको प्रवेश साँचो ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई मात्र मिल्ने आशिषहरू हुन्।

प्रकाश २२:१४: स्वर्गदेखि सदा बाहिर हुनेहरूमध्ये कुकुरहरू हुन्छन्, अनि जादुगरहरू, व्यभिचारीहरू, हत्याराहरू, मूर्तिपूजकहरू र भूट बोल्नेहरू हुन्छन्। कुकुर भन्नाले कि त आफ्नो देहको व्यापार गर्ने पुरुष हो (व्यवस्था २३:१८), कि त यहूदी दृष्टिकोणमा अशुद्ध अन्यजातिको मानिस हो (मत्ती १४:२६), कि त ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई यहूदीधर्ममा फर्काउन खोज्ने प्रचारक हो (फिलिप्पी ३:२)।

प्रकाश २२:१६: प्रभु येशूले आफ्नो दूतद्वारा यो सन्देश मण्डली-हरूकहाँ पठाउनुभएको हो । यहाँ उहाँले आफ्नो परिचय यसो दिनुहुन्छः 'दाऊदको त्यो जरा र सन्तान म नै हुँ।' दाऊदको जरा भन्नाले दाऊदको सृष्टिकर्ता अर्थात् जन्मदाता बुिभन्छ । अनि मानिसको चोला लिएर उहाँ दाऊदको सन्तान अर्थात् तिनको वंश हुनुभयो । त्यो चिम्किलो विहानको तारा के हो त ? सूर्यको उदयमा उज्यालो खस्नुभन्दा अघि बिहानको तारा आकाशमा देखा पर्दछ । ठीक त्यस्तै ख्रीष्ट येशू चिम्किलो बिहानको ताराको रूपमा मण्डलीकहाँ आउँदै हुनुहुन्छ, यसलाई उठाइलैजानका निम्ति । पछि उहाँ धार्मिकताको सूर्यको रूपमा पृथ्वीमा आउनुहुनेछ, जसका पखेटाहरूमा चङ्गाइ हुनेछ (मलाकी ४:२) ।

प्रकाश २२:१७: यस पदको अर्थ बुभ्नु दुई प्रकारको हुन्छः पहिलो, सुसमाचारद्वारा पिवत्र आत्मा र दुलहीले आह्वान गर्नुहुन्छ, अनि यो सन्देश सुन्नेले 'आओ' भनेर यसमा साथ दिन्छ र तिर्खाएकोलाई ख्रीष्ट येशूकहाँ आउने निम्तो दिन्छ। अथवा, अर्को पाण्डुलिपिअनुसार पहिलो 'आउनु' भन्ने क्रियापदचाहिँ एकवचन हो, र प्रभुलाई 'आउनुहोस्' भनेर गरेको विन्ती हो, जब दोस्रो 'आओ' मुक्ति नपाएका मानिसहरूलाई ख्रीष्ट येशूकहाँ आउने र जीवनको पानीरूपी मुक्ति सित्तैंमा लिने आग्रह हो। अनि यसरी नै मानिसहरू प्रभुको दोस्रो आगमनका निम्ति तयार हुन्छन्।

प्रकाश २२:१८ -१९: प्रकाशको पुस्तकमा लेखिएका कुराहरूमा आफ्नै केही कुरा थप्ने मानिसहरू यस पुस्तकभित्र लेखिएका महामारीहरूमा सहभागी हुनेछन्। अनि यस प्रकाशको पुस्तकमा प्रस्तुत गरिएका विषयवस्तुहरू पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलभरि पाइएका छन्। यसकारण जुन मानिसले परमेश्वरको वचनमा हस्तक्षेप गर्छ, त्यस मानिसलाई पनि यहाँको पदले दोषी ठहराउँछ। यही प्रकारले यस भविष्यवाणीको पुस्तकका वचनहरूबाट जसले केही हटाउँछ, त्यसको भाग जीवनको पुस्तकबाट, त्यस पवित्र शहरबाट र यस पुस्तकमा प्रस्तुत गरिएका सबै आशिषहरूबाट हटाइन्छ। यस प्रकारको सजायचाहिँ अर्थ लगाउने कामको सम्बन्धमा मानिस-मानिसको बीचमा पाइने सानातिना भिन्नताहरूमा लागू हुँदैन । तर यी चेताउनीहरू पवित्र बाइबलमा हस्तक्षेप गर्ने मानिसका निम्ति लेखिएका हुन्, जसले सीधा आएर परमेश्वरको वचनको प्रेरणामाथि वा त्यसको परिपूर्णतामाथि हमला गर्छ। यस्तो मानिसको अनन्त विनाश सुनिश्चित छ। परमेश्वरले जीवनको रूखमा³²⁾ हुने त्यस मानिसको भाग त्यसबाट हटाउनुहुनेछ। अनन्त जीवन पाउने-हरूका आशिषहरूमा त्यो मानिस कहिल्यै सहभागी हुनेछैन।

प्रकाश २२:२०: प्रकाशको पुस्तकको अन्तमा एउटा प्रतिज्ञा र एउटा आशीर्वादको वचन छ। 'साँच्ची नै म चाँड़ै आउँछु' भन्ने प्रभु येशूको प्रतिज्ञा छ। अनि हामीले अघि भनेजस्तो चाँडै भन्ने शब्दको अर्थ अचानक कि छिटो हुन सक्छ। तर तपाईं आफै भन्नुहोस् ! प्रभु येशूको दोस्रो आगमन अचानक हुनु हो भने यस प्रकारको आशाले हामीलाई त्यित उत्साह दिँदैन, तर प्रभु येशू चाँड़ै आउनुहुने आशाले हामीलाई तयार हुनमा र सचेत रहनमा खूब मद्दत गर्छ। येशूको अमूल्य रगतको दाममा छुटकारा पाएका हरेक विश्वासीले धन्यको यस आशाप्रति 'आमेन ! ज्यू, प्रभु येशू, आउनुहोस् !' भनेर आफ्नो सकार्ने प्रतिक्रिया जनाउँछ। आमेन भनेको यस्तो होस् !

उत्पत्तिको पुस्तकचाहिँ कुन-कुन कुरा कसरी शुरु भयो, सो सुरुआतहरूको जानकारी दिने पुस्तक हो भने, प्रकाशको पुस्तकचाहिँ कुन-कुन कुरा कसरी अन्त्य हुन्छ, सो कुरा स्पष्ट देखाउने पुस्तक हो। जुन विषय-वस्तुहरू पवित्र बाइबलको प्रथम पुस्तकले पेश गर्छो, यी विषय-वस्तुहरूको समाप्ति पवित्र बाइबलको अन्तिम पुस्तकमा भएको हो। यी निम्न कुराहरू तपाईंले याद गर्नुहोलाः

उत्पत्तिको पुस्तकः

उत्पत्ति १:१: आकाश र पृथ्वीको सृष्टि गरियो।
उत्पत्ति ३:१-७: पृथ्वीमाथि शैतानको शासन शुरु भयो।
उत्पत्ति ३:१-७: संसारमा पापको प्रवेश भयो।
उत्पत्ति ३:१७-१९: संसारमाथि परमेश्वरको श्राप आयो।
उत्पत्ति ३:२४ जीवनको रूखमा हुने अधिकार गुमाइयो।
उत्पत्ति ३:२४ अदनको बगैंचाबाट मानिस निकालियो।
उत्पत्ति २:१७ र ४:४: संसारमा मृत्यु आयो।
उत्पत्ति ४:१: पहिलो मानिसको विवाह भयो।
उत्पत्ति ३:१६: मानव-जातिमाथि दुःखकष्टहरू आए।

प्रकाशको पुस्तकः

प्रकाश २०:११^खः आकाश र पृथ्वीको विनाश हुनेछ। प्रकाश २१:१: नयाँ आकाश र नयाँ पृथ्वीको सृष्टि हुनेछ। प्रकाश २०:१०: शैतान आगोको तालमा फ्याँकिनेछ। प्रकाश २१:२७: नयाँ यरूशलेमदेखि पाप वञ्चित हुनेछ। प्रकाश २२:३: नयाँ यरूशलेममा कहिल्यै फेरि कुनै श्राप हुनेछैन। प्रकाश २२:२ र १९: जीवनको रूखमा हुने अधिकार फिर्ता दिइनेछ।

प्रकाश २२:१-७: परडाइसमा मानिसको स्वागत हुनेछ।

प्रकाश २१:४: मृत्यु कहिल्यै हुनेछैन।

प्रकाश १९:७: 'अन्तिम आदम'को विवाह हुनेछ। प्रकाश २१:४: दुःखकष्टहरू कहिल्यै हुनेछैनन्।

प्रकाश २२:२१: अब हामी प्रकाशको अचम्मलाग्दो पुस्तकको अन्तिम आशीर्वादको वचन पढ्छों, जुन आशीर्वादको वचनद्वारा परमेश्वरको वचन सिद्धिन्छः वज्रपातहरूजस्तै मानिसहरूमाथि आइलाग्ने परमेश्वरका न्यायहरूले भिरएको यस पुस्तकको शान्तिदायक अन्त सुन्नहोस्! परमेश्वरका जनहरूका निम्ति यूहन्नाको शुभकामना यस प्रकारको छः 'हाम्रा प्रभु येशू खीष्टको अनुग्रह तिमीहरू सबैसँग रहेको होस्!'

ग्रीक पाण्डुलिपिहरूमा यस पुस्तकका तीन प्रकारका अन्तहरू छन्, जसले मेरो चासो बढ़ाएका छन्:

- क) एन.यू. नामक शङ्कापूर्ण पाण्डुलिपिअनुसार यूहन्नाले 'ख्रीष्टको अनुग्रह सबैसँग रहेको होस्' लेखेका छन् रे। तर प्रकाशको पुस्तकमा प्रस्तुत गरिएको परमेश्वरको आउन लागेको क्रोध धेरै मात्रा मानिस-हरूमाथि आइपर्नेछ। यसकारण यो भिन्न आशीर्वादको वचन प्रकाशको पुस्तकको प्रमुख विषयवस्तुसित मिल्दैन।
- ख) टेक्सटस रेसेप्टसमा आधारित के.जे.वी र एन.के.जे.वी. बाइबलहरूमा यस आशीर्वादको वचनको लेख शुद्ध छः ख्रीष्ट येशूको अनुग्रह तिमीहरू सबैसँग रहेको होस् ! किनभने प्रकाशको पुस्तक पढ्ने र यस भविष्यवाणीको वचन सुन्नेहरू प्रायः सबै साँचो ख्रीष्ट-विश्वासीहरू हुन्।
- ग) मलाई सबैभन्दा राम्रो लाग्ने आशीर्वादको वचन हामीले 'मजोरिटी टेक्सट'मा पाउँछौं। त्यसमा पाइने आशीर्वादको वचनले पवित्र जनहरू र पापी मानिसहरूको बीचमा यसरी छुट्ट्याउँछः 'हाम्रा प्रभु येशू ख्रीष्टको अनुग्रह सबै पवित्र जनहरूसँग रहेको होस्! आमेन।'

ENDNOTES:

- ¹ (Intro) The verb used in the Gospel and Revelation is ekkenteµsan; in the Septuagint of Zechariah the form is katorcheµsanto.
- ² (Intro) In Hebrew and Greek the letters of the alphabet have numerical value. For example, aleph and alpha are 1, beth and beta are 2, etc. Hence every name can be added up. The Greek name for Jesus (CF2), interestingly enough, adds up to 888. (Eight is the number of new beginning and resurrection.) It is believed that the letters of the Beast's name will actually equal 666. By slightly adjusting the spelling, "Nero Caesar" can be made to add up to 666, using this system. Other names also add up to 666, however, and one should avoid wild speculation.
- 3 (1:5) The marginal reading here is the first of very many in the NKJV, of Revelation where both the oldest (NU) and majority (M) of readings agree against the reading of the TR, KJV, and NKJV. The reason for this is that Erasmus, who published the first Greek NT (1516), had only one copy of Revelation, and it was faulty. Hence, there are the many small variations in the footnotes or margin. Fortunately, the other books of the NT were represented by manuscripts that agreed largely with a yet-to-be discovered mass of manuscripts. In this commentary, only crucial differences have been noted. The combination of NU and M is the original reading, we believe. Where manuscripts differ from one another, the majority text is preferred by the author.
- ⁴ (1:8) The NU and M texts omit "the Beginning and the End."
- ⁵ (1:10) "The Day of the Lord" *isheμheμmera tou Kuriou* in Greek; "the Lord's (lit. "lordly") Day" is *heμ Kuriakeμ heμmera* (whence "kirk, church").
- 6 (1:13) James H. McConkey, The Book of Revelation: A Series of Outline Studies in the Apocalypse, p. 9.
- ⁷ (2:1) John F. Walvoord, *The Revelation of Jesus Christ*, pp. 50-100.
- 8 (2:14-15) Ella E. Pohle, Dr. C. I. Scofield's Question Box, p. 89.
- ⁹ (2:20) The majority text reads, "your wife (or woman) Jezebel."
- ¹⁰ (3:7) Daily Notes of the Scripture Union.

- 11 (3:20) Richard Chevenix Trench, Commentary on the Epistles to the Seven Churches in Asia, p. 225.
- 12 (4:3) Walvoord, Revelation, p. 104.
- 13 (5:9-10) Both the NU and M texts have "them" and "they," which would mean that these elders are not singing about themselves, but about others. This might suggest that they are angelic beings.
- ¹⁴ (5:9-10) The NU text reads "kingdom" here.
- 15 (6:1-2) The NU and M texts omit "and see."
- 16 (6:10) The Greek word here is strong: despoteµs, but without the negative connotation of the English derivative.
- ¹⁷ (8:5) Henry Barclay Swete, *The Apocalypse of St. John*, p. 109.
- 18 (8:13) "Angel" and "eagle" look somewhat similar in Greek also (angelos and aetos), hence the mightful copying error. "Eagle" is correct, we believe.
- 19 (9:16-17) The majority of manuscripts read "one hundred million."
- ²⁰ (9:18-19) Hamilton Smith, *The Revelation: An Expository Outline*, p. 57.
- ²¹ (9:20-21) The Greek word here is *pharmakon*, which means 'medicine, potion, drug' (cf. English "pharmacy").
- ²² (11:6) McConkey, The Book of Revelation, pp. 68, 69.
- ²³ (11:15) The NU and M texts read "kingdom ... has become."
- ²⁴ (13:3) The Scofield Reference Bible, p. 1342.
- ²⁵ (14:4-5) J. D. Pentecost, *Things to Come*, p. 300.
- ²⁶ (15:3-4) "Saints" is a very weakly supported reading. Both the NU and M texts support "nations."
- ²⁷ (15:3-4) Arthur T. Pierson, Knowing the Scriptures, p. 248.
- 28 (16:16) "Armageddon" comes from the Hebrew words: Har (Mount) and Megiddo. The majority text reads "Megiddo."
- 29 (19:8) The 1611 text reads "righteousness," often interpreted by preachers as that righteousness of Christ which is imputed to the saints. While this is a sound doctrine, the Greek word dikaioµmata rules out that understanding here. The word is plural (not the abstract singular which is dikaioµsuneµ). Furthermore, it has a "passive" ending, here denoting something done by them or to them (in this case, "righteous deeds/acts"). Salvation is not in view in this passage.

- 30 (19:10) Charles C. Ryrie, The Ryrie Study Bible, New King James Version, p. 1953.
- 31 (22:3-5) Pierson, The Ministry of Keswick, First Series, p. 144.
- 32 (22:18-19) The reading "book of life" has no support of any Greek manuscript! The last six verses were missing in Erasmus' Greek copy of the book of Revelation, so he translated these verses from the Latin Vulgate. This is a most unfortunate reading. It mars the literary 'full-circle', that is, God's program from the banishment of man from the tree of life in Genesis 3 to its restoration to His saints at the end of the very last chapter in the Bible.

BIBLIOGRAPHY:

- Criswell, Wallie Amos. *Exposition of Sermons on Revelation*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1962.
- Dennett, Edward. *The Seven Churches, The Serious Christian, Vol. XI.* Charlotte, N. C.: Books for Christians, no date available.
- Gaebelein, Arno. C. *The Revelation*. New York: Publication Office 'Our Hope', 1915.
- Grant, F. W.. *The Revelation of Christ.* New York: Loizeaux Brothers, n.d.
- Ironside, H. A.. *Lectures on the Revelation*. New York: Loizeaux Brothers, 1919.
- Kelly, William. Lectures on the Book of Revelation, New Edition. London: G. Morrish, n.d.
- Lenski, R. C. H.. *The Interpretation of St. John's Revelation.* Minneapolis: Augsburg Publishing House, 1943.
- McConkey, James H.. *The Book of Revelation: A Series of Outline Studies in the Apocalypse.* Pittsburgh: Silver Publishing Co., 1921.

- Morgan, G. Campbell. *The Letters of Our Lord.* Westwood, N.J.: Fleming H. Revell Co., n.d.
- Morris, Leon. *The Revelation of Jesus Christ* (TBC). Grand Rapids: Wm. B. Eardmans Publishing Co., 1969.
- Mounce, Robert H.. *The Book of Revelation* (NIC). Grand Rapids: Wm. B. Eardmans Publishing Co., 1977.
- Ryrie, Charles Caldwell. *Revelation*. Chicago: Moody Press, 1968.
- Scott, Walter. *Exposition of the Revelation of Jesus Christ.* London: Pickering & Inglis Ltd., n.d.
- Smith, Hamilton. *The Revelation: An Expository Outline*. Addison, IL: Bible Truth Publishers, n.d.
- Stanley, Charles. *The Revelation of Jesus Christ.* New York: Loiyeaux Brothers, n.d.
- Swete, Henry Barclay. *The Apocalypse of St. John.* Grand Rapids: Wm. B. Eardmans Publishing Company, n.d.
- Tenney, Merril C.. *Interpreting Revelation*. Grand Rapids: Wm. B. Eardmans Publishing Company, 1957.
- Trench, Richard Chevenix. *Commentary on the Epistles to the Seven Churches in Asia*. Minneapolis: Klock and Klock Christian Publishers, 1978.
- Walvoord, John F.. *The Revelation of Jesus Christ.* Chicago: Moody Press, 1966.

विलियम म्याक डोनाल्डका अरू किताबहरू यस प्रकारका छन्ः

- १) साँचो चेलापन
- २) मामुली जीवनभन्दा उच्च जीवन
- ३) आफ्नो भविष्यको विषयमा सोच्नुहोस् !
- ४) प्रश्नमाथि प्रश्न जवाफ कसले दिने ?
- ४) अब यो परमेश्वरको अचम्मको अनुग्रह
- ६) मेरो हृदय, मेरो जीवन र मेरो सबै थोक
- ७) त्यो बिर्सेको आज्ञाः पवित्र होओ !
- ८) मत्तीको सुसमाचारको टिप्पणी
- ९) मर्कूसको सुसमाचारको टिप्पणी
- १०) यहन्नाको सुसमाचारको टिप्पणी
- ११) रोमीको पुस्तकको टिप्पणी
- १२) गलातीको पुस्तकको टिप्पणी
- १३) हिब्रहरूको पुस्तकको टिप्पणी

यी किताबहरू तपाईंले निम्न ठेगानाहरूबाट पाउन सक्नुहुन्छः

Great Joy Book Shop Maa Supermarket, 1st Floor Thana Dara P.O. Kalimpong - 734 301 W.B., India

Phone No.: +91/9933459069 or +91/9547248389

or:

Maranatha Books and Stationaries Chabahil Chowk P.O. Kathmandu Nepal Phone No. 00977/9841275267 or 00977/14478738